

การวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาสายคหกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

ปริญญานิพนธ์
ของ
สมคิด รักษาทรัพย์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา
สิงหาคม 2547
ลิขสิทธิ์เป็นของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาสายคหกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

บทคัดย่อ
ของ
สมคิด รักษาทรัพย์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา
สิงหาคม 2547

สมคิด รักษาทรัพย์. (2547). การวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพอิสระของ

นักศึกษาสายคหกรรมศาสตร์สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. ปรินทิพนิพนธ์ กต.ม.

(การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุม : รองศาสตราจารย์ ดร.ส.วาสนา ประवालพฤษ ,

รองศาสตราจารย์ นิภา ศรีไพโรจน์.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาสายคหกรรมศาสตร์สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ดำเนินการวิจัยโดยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับบุคลิกภาพผู้ประกอบอาชีพอิสระจากบุคคลต่างๆ ได้ลักษณะที่สอดคล้องกัน 11 ลักษณะสร้างเป็นแบบสอบถามปลายเปิด เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้สำเร็จการศึกษาศายคหกรรมศาสตร์และประกอบอาชีพอิสระ จำนวน 50 คนหลังจากนั้นสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาสายคหกรรมศาสตร์มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และทำการตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบโดยครั้งที่ 1 หาความเที่ยงตรงเชิงพินิจโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านผู้วิจัยคัดเลือกข้อความที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องได้ตั้งแต่ .60 ครั้งที่ 2 หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยการหาค่าสหสัมพันธ์ของคะแนนแต่ละข้อกับคะแนนรวมแต่ละด้านของแบบทดสอบโดยทดสอบกับนักศึกษาสายคหกรรมศาสตร์ระดับปริญญาตรี ปีที่ 3 และปี 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 จากสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลจำนวน 130 คน แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.2 ขึ้นไปได้จำนวน 106 ข้อ ครั้งที่ 3 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคโดยนำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแล้วไปทดสอบกับนักศึกษาสายคหกรรมศาสตร์ ระดับปริญญาตรี ปีที่ 3 และ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 จากสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลจำนวน 170 คนได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.9692 นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักศึกษาสายคหกรรมศาสตร์ ระดับปริญญาตรี ปีที่ 3 และ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 จากสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ที่มีความต้องการจะประกอบอาชีพอิสระเมื่อสำเร็จการศึกษา จำนวน 590 คนซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น นำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์องค์ประกอบสกัดองค์ประกอบด้วยวิธีเทคนิคแกนสำคัญหมุนแกนแบบอโรคอนอลด้วยวิธีแวนแมกซ์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS คัดเลือกองค์ประกอบที่มีค่า โไอเกนตั้งแต่ 2.00 และนำหน้าองค์ประกอบตั้งแต่ .30 ขึ้นไป

ผลการวิจัยพบว่า

องค์ประกอบบุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาสายคหกรรมศาสตร์สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลได้จำนวนองค์ประกอบทั้งหมด 7 องค์ประกอบคือ ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านความกล้าเสี่ยงที่จะประกอบอาชีพอิสระ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ด้านความทันสมัย ด้านมนุษยสัมพันธ์ และ ด้านความรับผิดชอบ โดยมีค่าโไอเกนเท่ากับ 21.249, 7.875, 3.200, 2.947, 2.664, 2.488 และ 2.138 ตามลำดับค่าร้อยละความแปรปรวนเท่ากับ 20.046, 7.429, 3.019, 2.780, 2.513, 2.347 และ 2.017 ตามลำดับ และ มีค่าหน้าหน้าองค์ประกอบตั้งแต่ .310 ถึง .718

FACTOR ANALYSIS ON SELF – EMPLOYED PERSONALITY OF HOME ECONOMICS
STUDENTS IN RAJAMANGALA INSTITUTE OF TECHNOLOGY

AN ABSTRACT
BY
SOMKID RUGSASUB

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Educational Measurement
at Srinakharinwirot University
August 2004

Somkid Rugsasub. (2004). *Factor Analysis on Self– Employed Personality of Home Economics Students in Rajamangala Institute of Technology*. Master thesis, M.Ed.(Educational Measurement). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Assoc.Prof.Dr.Sor wasna Pravalpruk, Assoc.Prof.Nipa Sripairot.

The purpose of this research was to analyze factor analysis on self-employed personality of Home Economics students in Rajamangala Institute of Technology. 11 self-employed characters gathered from document and research study used to create an open-ended questionnaire for primary data collection of a sampling group containing 50 self-employed personnel of Bachelor degree in Home Economics. The instrument was 5 levels rating scale questionnaire of self employed personality. First, face validity of the test was examined by 5 subject matter specialists and items that had index of congruency more than 0.60 were selected. Second, to get the discriminating power analyzed by Item-total correlation, the test was conducted to 130 students who were studying in 3rd and 4th year of Home Economics 2nd semester of academic year 2003 in Rajamangala Institute of Technology. There're 106 selected items that had discriminating power higher than 0.2. Third, to get the reliability of the test calculated using Cronbach's Alpha coefficient, the final revised test was conducted to 170 students who were studying in 3rd and 4th year of Home Economics 2nd semester of academic year 2003 in Rajamangala Institute of Technology. The result in the reliability of the test was 0.9692. The same test was then conducted to target group of 590 students who were studying in 3rd and 4th year of Home Economics 2nd semester of academic year 2003 at Rajamangala Institute of Technology, who intended to be self-employed after graduation. The data were analyzed by factor analysis using principal component analysis with orthogonal rotation by varimax method. Using SPSS software, factors those had Eigen value higher than 2.00 and factor loading higher than .30 were selected.

The results of this study were as follows:

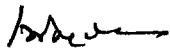
Factor analysis on self-employed personality of Home Economics students in Rajamangala Institute of Technology revealed 7 factors : Creativity, Risk taking of self-employed, Honest, Needed of affiliation, Human relation, Modern and Responsibility. Eigen value of the 1st to the 7th factors were 21.249, 7.875, 3.200, 2.947, 2.664, 2.488 and 2.138 respectively. Percentage of variance were 20.046, 7.429, 3.019, 2.780, 2.513, 2.347 and 2.017 respectively. Factor loading is between .310 to .718.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

การวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาสายคหกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

ของ
นางสมคิด รักษาทรัพย์

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญสิริ จีระเดชากุล)
วันที่..... เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2547

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.ส.วาสนา ประवालพุกกะ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ นิภา ศรีไพโรจน์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิคม ดังคะพิภพ)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์ ดร.องอาจ นัยพัฒน์)

ประกาศขอบคุณการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้เพราะได้รับความกรุณาเอาใจใส่ให้คำปรึกษา ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องและให้คำแนะนำช่วยเหลืออย่างดียิ่ง จากรองศาสตราจารย์ดร.ส.วาสนา ประवालพฤษ์ รองศาสตราจารย์ นิภา ศรีไพโรจน์ และคณะกรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิคม ดังคะพิภพ และดร.องอาจ นัยพัฒน์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

การตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ชูศรี วงศ์รัตนะ ดร.ละเอียต รักษ์เผ่า รองศาสตราจารย์ดร.นันทนา วงศ์อินทร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มณี เลิศปัญญานุช ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมยุทธ วงศ์ชัยอุดมโชค เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือและให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ ในการปรับปรุง แก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัย ได้รับความเอื้อเฟื้อและความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจาก ผู้บริหาร คณาจารย์ในวิทยาเขตที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมา ณ ที่นี้ และขอขอบใจนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความร่วมมืออย่างดีในการทำแบบทดสอบ

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ในภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ ให้กำลังใจ และเอื้ออาทรแก่ผู้วิจัยเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความเมตตาเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณ คณาจารย์สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตพระนครใต้ และเพื่อน ๆ วิชาเอกการวัดผลการศึกษาทุกคนที่ให้ความช่วยเหลืองานวิจัย คอยให้กำลังใจและแสดงความห่วงใย ผู้วิจัยเสมอมา

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบพระคุณ คุณพ่อประเทืองและคุณแม่อัมภา ทาคง คุณสุรัตน์ รักษาทรัพย์ ที่ส่งเสริมสนับสนุนให้ความช่วยเหลือ และห่วงใยเป็นกำลังใจเสมอมา ทำให้ประสบความสำเร็จในการศึกษาครั้งนี้

สมคิด รักษาทรัพย์

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ.....	1
	ภูมิหลัง.....	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	3
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	3
	ขอบเขตของการวิจัย.....	3
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	3
	ตัวแปรที่ศึกษา	4
	นิยามศัพท์เฉพาะ	4
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ.....	7
	ความหมายของบุคลิกภาพ.....	7
	ทฤษฎีบุคลิกภาพ	9
	การวัดบุคลิกภาพ	14
	จุดมุ่งหมายการวัดบุคลิกภาพ	17
	การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ	17
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพอิสระ.....	24
	ความหมายของการประกอบอาชีพอิสระ.....	24
	ทฤษฎีการเลือกอาชีพ.....	25
	ลักษณะผู้ประกอบการอาชีพอิสระ	29
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ SMEs.....	33
	ความหมายของธุรกิจ SMEs.....	33
	บุคลิกของธุรกิจ SMEs.....	34
	แนวทางการประกอบธุรกิจ SMEsให้ประสบความสำเร็จ	34
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์องค์ประกอบ	39
	ความหมายของการวิเคราะห์องค์ประกอบ	39
	จุดมุ่งหมายในการวิเคราะห์องค์ประกอบ	40
	ขั้นตอนการวิเคราะห์องค์ประกอบ	40

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
2(ต่อ) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	42
งานวิจัยต่างประเทศ	42
งานวิจัยในประเทศ	44
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอาชีพอิสระ	44
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบวัดบุคลิกภาพ	44
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพ	46
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	47
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	48
การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง	48
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	53
การเก็บรวบรวมข้อมูล	56
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	58
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	60
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	60
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	60
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	61
5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	87
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	87
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	87
การดำเนินการศึกษาค้นคว้า	87
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	87
วิธีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล	88
การวิเคราะห์ข้อมูล	88
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	89
อภิปรายผล	89

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
5(ต่อ) ข้อเสนอแนะ	91
บรรณานุกรม	92
ภาคผนวก.....	99
ภาคผนวก ก	100
ภาคผนวก ข	102
ภาคผนวก ค	135
ประวัติย่อผู้วิจัย	132

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	รายละเอียดขององค์ประกอบ ชื่อองค์ประกอบและลักษณะผู้ที่ได้คะแนนสูง และผู้ที่ได้คะแนนต่ำจากแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของแคทเทิล(16 PF).....	20
2	ลักษณะของการประกอบอาชีพอิสระและธุรกิจ SMEs ที่นำไปสู่ความสำเร็จ ตามแนวคิดและการศึกษาค้นคว้าของบุคคลต่างๆ.....	38
3	จำนวนนักศึกษาที่เป็นประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามวิทยาเขตและ สาขาวิชา.....	49
4	คุณลักษณะ ข้อความ และจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิดของศิษย์เก่าที่สำเร็จ การศึกษาระดับปริญญาตรีสายคหกรรมศาสตร์ที่ไปประกอบอาชีพอิสระ.....	61
5	ผลการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามปฏิบัติการที่ผู้วิจัยกำหนดกับข้อความ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น.....	67
6	ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพอิสระ โดยวิธี Item-total Correlation	68
7	รายละเอียดของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพอิสระ	69
8	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพอิสระรายด้าน และทั้งฉบับโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient).....	70
9	ค่าสถิติพื้นฐานของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพอิสระของ นักศึกษาสายคหกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 3 และ 4สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เป็นรายข้อ.....	71
10	จำนวนองค์ประกอบ ค่าไอเกน ค่าร้อยละของความแปรปรวน และค่าร้อยละ ของความแปรปรวนสะสมในแต่ละองค์ประกอบ	73
11	น้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรบุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพอิสระที่มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.3.....	74
12	ค่าไอเกน ข้อความและน้ำหนักองค์ประกอบรายข้อที่จัดอยู่ในองค์ประกอบ 1	79
13	ค่าไอเกน ข้อความและน้ำหนักองค์ประกอบรายข้อที่จัดอยู่ในองค์ประกอบ 2	80
14	ค่าไอเกน ข้อความและน้ำหนักองค์ประกอบรายข้อที่จัดอยู่ในองค์ประกอบ 3	82
15	ค่าไอเกน ข้อความและน้ำหนักองค์ประกอบรายข้อที่จัดอยู่ในองค์ประกอบ 4	83
16	ค่าไอเกน ข้อความและน้ำหนักองค์ประกอบรายข้อที่จัดอยู่ในองค์ประกอบ 5	84
17	ค่าไอเกน ข้อความและน้ำหนักองค์ประกอบรายข้อที่จัดอยู่ในองค์ประกอบ 6	85
18	ค่าไอเกน ข้อความและน้ำหนักองค์ประกอบรายข้อที่จัดอยู่ในองค์ประกอบ 7	86

บัญชีตาราง(ต่อ)

ตาราง	หน้า
19 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามปฏิบัติการของแบบทดสอบ วัดบุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพอิสระที่ผู้วิจัยกำหนดกับข้อความที่ผู้วิจัย สร้างขึ้นแยกเป็นรายด้านและรายข้อ.....	103
20 คำอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพอิสระที่ผู้วิจัย กำหนดกับข้อความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแยกเป็นรายด้านและ รายข้อ.....	112
21 นำนักองค์ประกอบของตัวแปรที่หมุนแกนแบบอโรคอนอลโดยวิธีแวนแมกซ์ ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด.....	120

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แสดงลำดับขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	50
2 แสดงการทดสอบสกรี.....	124

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การประกอบอาชีพมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของบุคคล เพราะเป็นแหล่งที่มาของรายได้ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญตลอดจนทำให้บุคคลมองเห็นคุณค่า และศักดิ์ศรีของตนเอง บุคคลจะแสดงความสามารถในการพึ่งพาตนเอง ทำประโยชน์ให้กับสังคมได้โดยผ่านการทำงานตามอาชีพของตน ฮอลแลนด์ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2529 :77-86;อ้างอิงมาจาก Holland.1966) กล่าวว่าบุคลิกภาพมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ และบุคคลจะเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของตน ซึ่งบุคลิกภาพเฉพาะอย่างจะมีความสัมพันธ์กับอาชีพเฉพาะอย่าง (สำเนา ขจรศิลป์. 2529 : 1) ดังนั้นบุคคลควรเลือกอาชีพให้เหมาะสมกับ บุคลิกลักษณะความสนใจ ความถนัด และค่านิยมของตนเพื่อให้เกิดความสุขในการทำงาน ในปัจจุบันบัณฑิตไทยส่วนใหญ่หันมาเรียนต่อในระดับสูงกว่าปริญญาตรีเป็นจำนวนมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากจบแล้วไม่มีงานทำและค่านิยมในการที่จะออกมาประกอบอาชีพ รับราชการ หรือทำงานบริษัททั้งภาครัฐและภาคเอกชน และปัจจุบันรัฐบาลมีนโยบายในการจำกัดอัตราการเพิ่มตำแหน่งงานต่างๆ ตลอดจนความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้ทั้งภาครัฐ และ ภาคเอกชนใช้แรงงานคนน้อยลง ปัญหาการว่างงานจึงเกิดขึ้นซึ่งปัญหาการว่างงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีนับเป็นปัญหาที่สำคัญในปัจจุบัน เพราะมีผลกระทบโดยตรงต่อเศรษฐกิจของประเทศทั้งยังก่อให้เกิดปัญหาสังคมตามมาอีกด้วย และถือว่าเป็นความสูญเสียเปล่าทางการศึกษา (ยุพิน ประจวบเหมาะ.2530 : 1) กล่าวว่าการลงทุนในการศึกษาวิธีคิดผลตอบแทนการลงทุน มักใช้รายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตเป็นปัจจัยในการคำนวณเมื่อจบการศึกษาแล้วไม่มีงานทำจึงหมายความว่าการลงทุนทางการศึกษาทั้งของรัฐบาลและส่วนบุคคล เป็นการลงทุนที่ขาดทุนและให้ผลไม่คุ้มค่าเชิงเศรษฐศาสตร์ การจัดการศึกษาวัตถุประสงค์หลักคือให้ความรู้ ความคิด ทักษะ และทัศนคติแก่ผู้เรียน ทำให้ผู้ได้รับการศึกษารู้จักตนเอง รู้จักชีวิต เข้าใจสังคมและ สิ่งแวดล้อมและนำความรู้ความเข้าใจไปใช้ในการแก้ปัญหา เสริมสร้างชีวิตและสังคมให้ดีขึ้น ดังนั้นการจัดการศึกษาจึงต้องจัดการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนมีงานทำหลังจากสำเร็จการศึกษา และดำรงชีพอย่างเป็นสุขในสังคม การป้องกันการว่างงานของผู้สำเร็จการศึกษาจึงเป็นภาระหน้าที่ประการหนึ่งของรัฐบาลและสถาบันการศึกษา

การประกอบอาชีพอิสระจึงเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาซึ่งรัฐบาลโดยการนำของ ดร.ทักษิณ ชินวัตร จึงตระหนักและมองเห็นถึงความสำคัญจึงมีนโยบายในการฟื้นฟูเศรษฐกิจไทย สนับสนุนให้มีการประกอบธุรกิจขนาดเล็กและขนาดกลางหรือที่เรียกว่า SMEs (Small and Medium Enterprises)โดยการจัดตั้งศูนย์ SMEs แบบครบวงจรเพื่อเป็นศูนย์กลางการรวบรวมข้อมูลและกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา SMEs ของไทยและจัดทำโครงการ"กลับเข้า

ห้องเรียน” สนับสนุนให้แรงงานฝีมือที่ตักงานกลับเข้าไปเรียนหนังสือและฝึกทักษะตามโรงเรียนอาชีวะทั่วประเทศ (พรคไทยรักไทย .2542) นอกจากนี้ทางกระทรวง แรงงานกำลังจัดทำแผนแม่บทกำลังคนเพื่ออุตสาหกรรมการผลิตและบริการของประเทศไทย พ.ศ. 2546-2550 เพื่อพัฒนาบุคลากรให้ตรงกับความต้องการของอาชีพต่างๆรวมถึงการพัฒนาแรงงานให้สามารถเป็นผู้ประกอบการขนาดย่อม ผู้ประกอบการอิสระ ส่งเสริมการมีงานทำภายในประเทศ (นภาพรพานิชชาติ.2546)หรือแม้แต่ในอดีตก็มีการกำหนดไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 6 พ.ศ.2530-2534 โดยมุ่งให้เยาวชน และประชาชนสามารถประกอบอาชีพอิสระ หรือสร้างงานด้วยตนเอง . สนับสนุนการจัดการศึกษาวิชาชีพและฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้น เน้นการประกอบอาชีพอิสระโดยรวมกับหน่วยงานอื่น ๆรวมทั้งสถานประกอบการต่างๆที่เกี่ยวข้องอีกทั้งปรับปรุงตัวบทกฎหมายมาตรการ เพื่อเอื้อต่อการประกอบอาชีพอิสระ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ.2530 : 82 - 95) และแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 7 พ.ศ. 2535 – 2539 ก็มีนโยบายนี้โดยส่งเสริมให้มีการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพในทุกระดับและประเภทการศึกษาให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพอิสระได้ (คณะกรรมการพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ. 2534: 8-9)สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลเป็นสถานศึกษาหนึ่งที่มีการจัดการศึกษาสายอาชีพหลายสาขาสายคหกรรมศาสตร์เป็นสาขาหนึ่งที่นักศึกษาสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพอิสระได้เป็นอย่างดี ซึ่งอาชีพอิสระนี้มีลักษณะเป็นธุรกิจขนาดเล็กและขนาดกลาง (SMEs) เป็นอาชีพที่ผู้ประกอบการสร้างงานขึ้นมาเองโดยตนเองเป็นเจ้าของกิจการและดำเนินกิจการรับผิดชอบงานโดยตรง

ในการตัดสินใจเลือกอาชีพของบุคคลแต่ละคนนั้นบุคคลจะพิจารณาจากลักษณะของอาชีพ ประกอบกับการพิจารณาตนเองว่ามีบุคลิกภาพตรงกับอาชีพนั้นหรือไม่ จึงจะประสบความสำเร็จ ซึ่งอาชีพนี้มีลักษณะต้องพึงตนเองกล่าวคือเป็นกิจการที่มีตลาดขายสินค้าเป็นของตนเอง มีความว่องไวในการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของลูกค้าใช้ทุนน้อย สินค้ามีลักษณะเป็นแฮนด์เมดหรือทำด้วยมือซึ่งต้องใช้ความรู้ทักษะและความชำนาญในงานนั้น (พรคไทยรักไทย.2542) และ นันทินาถ อมรประสิทธิ์ (2543: 1-19)กล่าวว่าผู้ที่ประกอบธุรกิจนี้ต้องรู้จักตนเองโดยประเมินว่าตนเองมีคุณสมบัติที่จะทำธุรกิจนั้นๆหรือไม่เช่น มีความรู้ ความสามารถ มีความอดทน ขยัน ซื่อสัตย์ ยอมรับความเสี่ยง ในด้านต่างๆ ดังเช่น กล้าเสี่ยงที่จะนำเงินมาลงทุน และที่สำคัญต้องหนักแน่น จริงจัง และกล้าตัดสินใจเลือกประเภทธุรกิจที่เหมาะสมกับตนเอง โดยดูจากความชอบ ความถนัด ความสนใจของตนเองเป็นหลัก เพราะงานที่ตนรักจะทำให้ผู้ประกอบการอยากแสวงหาความรู้ใหม่ๆทางธุรกิจนอกจากนี้จากรายงานสถานการณ์วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปี 2544 (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม.2544 : 10-9) ยังกล่าวถึงบุคลิกภาพของ ผู้ประกอบการขนาดเล็กและขนาดกลางว่ามีคุณลักษณะคือ ความกระตือรือร้น รักการเรียนรู้ ทะเยอทะยาน รักความท้าทาย ความเป็นผู้นำ การควบคุมตนเอง เป็นต้น

ขนาดเล็กและขนาดกลางว่ามีคุณลักษณะคือ ความกระตือรือร้น รักการเรียนรู้ ทะเยอทะยาน รักความท้าทาย ความเป็นผู้นำ การควบคุมตนเอง เป็นต้น

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นจะเห็นว่า การประกอบอาชีพอิสระมีความสำคัญและสามารถช่วยแก้ปัญหาการว่างงานได้อีกทางหนึ่ง ซึ่งผู้ประกอบการอาชีพอิสระจะประสบความสำเร็จได้ก็ขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพของผู้ประกอบอาชีพอิสระ และนักศึกษาที่ศึกษาในสายคหกรรมศาสตร์เป็นอีกสาขาหนึ่งที่เอื้ออำนวยต่อการประกอบอาชีพอิสระ ผู้วิจัยจึงประสงค์ที่จะศึกษาและค้นหาลักษณะมุ่งประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาสายคหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลว่ามีลักษณะอย่างไรบ้างและมีองค์ประกอบกี่องค์ประกอบ อะไรบ้าง โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลิกภาพนักศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมต่อไป

ความมุ่งหมายการศึกษาค้นคว้า

เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาสายคหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

ความสำคัญในการศึกษาค้นคว้า

ผลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน อาจารย์แนะแนว และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ได้ทราบลักษณะองค์ประกอบบุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาสายคหกรรมศาสตร์อันจะเป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลิกภาพนักศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม และการจัดโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระสำหรับนักศึกษาตามความต้องการและความสนใจสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมต่อไป

ขอบเขตการศึกษาค้นคว้า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นนักศึกษาสาขาคหกรรมศาสตร์ระดับปริญญาตรี ปี 3 และ ปี 4 ภาคปกติ ปีการศึกษา 2546 ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลซึ่งประกอบด้วยสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลคณะคหกรรมศาสตร์ วิทยาเขตพระนครใต้ วิทยาเขตโชติเวช วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ และคณะคหกรรมศาสตร์ คลองหกจังหวัดปทุมธานี จำนวนทั้งสิ้น 1,822 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นนักศึกษาคณะวิชาคหกรรมศาสตร์ ระดับปริญญาตรีปี 3 และ ปี 4 ภาคปกติ ปีการศึกษา 2546 ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จำนวน 900 คน ซึ่งประกอบด้วยวิทยาเขตพระนครใต้ วิทยาเขตโชติเวช วิทยาเขตเทคนิค กรุงเทพฯ และคณะคหกรรมศาสตร์คลองหกจังหวัดปทุมธานี และ เลือกโดยวิธีการพิจารณาจาก ตารางขนาดกลุ่มตัวอย่างสำหรับศึกษาจากค่าเฉลี่ยของประชากรระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ (ศิริชัย กาญจนวาสี . 2545) เลือกมาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น ให้วิทยาเขตเป็นชั้น (Strata) และ สาขาวิชา เป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling Unit) ในการสุ่มตัวอย่างมีการสุ่มตัวอย่าง 3 ครั้ง คือ ครั้งที่ 1 เพื่อหาคุณภาพรายชื่อของแบบทดสอบ จำนวน 130 คน ครั้งที่ 2 เพื่อตรวจสอบคุณภาพ แบบทดสอบทั้งฉบับ จำนวน 170 คน และครั้งที่ 3 เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบกลุ่มตัวอย่างจำนวน 590 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ คุณลักษณะของการมุ่งประกอบอาชีพอิสระ ที่นำไปสู่ความสำเร็จ หรือลักษณะที่เอื้อต่อการประกอบอาชีพอิสระ มีด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. เจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระ
2. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
3. ความมุ่งมั่น
4. ความกล้าเสี่ยงที่จะประกอบอาชีพอิสระ
5. ความเฉลียวฉลาด
6. ความคิดสร้างสรรค์
7. ความมีมนุษยสัมพันธ์
8. ความเชื่อมั่นในตนเอง
9. ความซื่อสัตย์
10. ความรับผิดชอบ
11. ความทันสมัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การวิเคราะห์องค์ประกอบ หมายถึง วิธีการทางสถิติที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อเสนอ ชุดของตัวแปรหลาย ๆ ตัวที่มีความสัมพันธ์กันหรือมีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน เพื่อค้นหาลักษณะที่ต้องการศึกษาให้ชัดเจน

2. บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะนิสัยที่เปิดเผยและซ่อนเร้นเฉพาะของบุคคล ที่รวมกัน เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกหรือตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมเป็นพฤติกรรมเฉพาะตัวที่แสดงออก

ทั้งทางร่างกายและจิตใจ บุคลิกภาพเป็นเครื่องกำหนดลักษณะพฤติกรรม และ ความนึกคิดของคนนั้น อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้บ้างแต่ต้องใช้เวลา

3. การประกอบอาชีพ หมายถึง อาชีพหลัก ที่ผู้ประกอบอาชีพยึดเป็นหลักในการทำงาน ให้ได้มาซึ่งรายได้เพื่อนำมาเลี้ยงตนเองและครอบครัวจะโดยเป็นลูกจ้างหรือดำเนินกิจการส่วนตัว

4. การประกอบอาชีพอิสระ หมายถึง อาชีพส่วนตัวที่ผู้ประกอบอาชีพสร้างขึ้นเองตามความพึงพอใจของตนเองและทำด้วยตนเองโดยอาศัยทักษะและเทคนิคในการดำเนินกิจการเอง และไม่มีนายจ้างหรือเป็นลูกจ้างอาจเป็นธุรกิจขนาดเล็กหรือขนาดกลาง เช่นร้านอาหาร ร้านตัดเย็บเสื้อผ้า ร้านจัดดอกไม้ เป็นต้น

5. บุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพอิสระหมายถึงบุคลิกภาพของบุคคลที่มีลักษณะ ต่างๆดังนี้

5.1 เจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระ หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่มีความรู้สึก รักสนใจพึงพอใจที่จะประกอบอาชีพอิสระ และพร้อมที่จะประกอบอาชีพอิสระ มีความรู้ถึงลักษณะของอาชีพ รู้ถึงปัญหาอุปสรรคและข้อดีข้อเสียของการประกอบอาชีพอิสระ

5.2 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่มีความปรารถนาที่จะทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้สำเร็จด้วยดีเชื่อมั่นว่ามีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จด้วยความสามารถของตนเอง มีความภูมิใจเมื่อประสบความสำเร็จ และต้องการชัยชนะในการแข่งขัน

5.3 ความมุ่งมั่น หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่มีความมานะพยายาม ขยัน อดทนต่อการงานหนัก ตั้งใจทำงานใดๆด้วยความอุตสาหะจนงานนั้นสำเร็จตามความมุ่งหวังที่ตั้งไว้ ไม่วิตกกังวล ท้อแท้เมื่อเกิดความล้มเหลว แน่วแน่ในการตัดสินใจด้วยเหตุผล อุทิศตนให้กับกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายด้วยความอดทน ไม่หลีกเลี่ยงงานที่มีอุปสรรค พยายามแก้ไขจนสำเร็จ ใจจดจ่อกับงานตลอดเวลา

5.4 ความกล้าเสี่ยงที่จะประกอบอาชีพอิสระ หมายถึงลักษณะของบุคคลที่มีนิสัย กล้าที่จะนำเงินมาลงทุนดำเนินอาชีพอิสระ กล้าที่จะตัดสินใจเลือกประเภทอาชีพอิสระที่เหมาะสมกับตนเองโดยดูจากความถนัด ความสนใจของตนเองเป็นหลัก กล้าเสี่ยงที่จะดำเนินกิจการนั้นไม่ว่าจะได้กำไรหรือขาดทุนก็ตาม กล้าพูดโน้มน้าวให้ผู้อื่นสนใจในผลิตภัณฑ์ของตนเอง เป็นนักแก่งอนาคตที่มีความสามารถ และชอบงานที่ท้าทายความสามารถ

5.5 ความเฉลียวฉลาด หมายถึงลักษณะของบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในการรับรู้ได้เร็ว มองเห็นช่องทางในการดำเนินอาชีพอิสระ มีพลังในการแก้ปัญหา รู้จักใช้ความผิดแต่หนหลังมาเป็นบทเรียน มีการวางแผนงานที่ดี คือแผนงานที่ทำให้เกิดความเสียหายน้อยที่สุด รู้ถึงปัญหาและวิธีแก้ปัญหาเฉพาะหน้า รู้วิธีการตลาด วิธีการผลิตที่จะทำให้สินค้ามีคุณภาพ มีความสามารถในการบริหาร มีไหวพริบ และช่างสังเกต

5.6 ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่ชอบประดิษฐ์สร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ใหม่ๆอยู่ตลอดเวลา รู้จักการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนา

ผลิตภัณฑ์ได้ตรงตามความต้องการของตลาดได้ก่อนคนอื่นและแสวงหาเทคนิคใหม่ๆในการที่จะประกอบอาชีพอิสระ

5.7 ความมีมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่ชอบเข้าสังคม ร่าเริง แจ่มใส เข้ากับผู้อื่นได้ง่าย มองโลกในแง่ดี ต้อนรับพูดคุยกับผู้อื่นด้วยสายตาที่เป็นมิตร

5.8 ความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่ยอมรับตนเอง เป็นตัวของตัวเอง มีความมั่นใจในการกระทำงานใดๆอย่างองอาจ ถ้าตั้งใจทำงานใดแล้ว หรือตัดสินใจทำอะไรแล้วจะทำทันทีโดยไม่ลังเลหรือหวั่นวิตกว่าจะล้มเหลว ชอบฟังตัวเองทำสิ่งต่างๆด้วยตัวเอง กล้าซักถามเมื่อเกิดปัญหาหรือความไม่เข้าใจในสิ่งที่ตนเองอยากรู้ไม่เชื่อใครง่ายแต่เชื่อในอิทธิพลจากการควบคุมภายในตนเอง

5.9 ความซื่อสัตย์ หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่มีนิสัยตรงไปตรงมาไม่หลอกลวง คิดผลประโยชน์ที่จะได้รับพอประมาณไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่คิดกำไรเกินควร ให้ความจริงใจกับทุกคน

5.10 ความรับผิดชอบ หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่มีลักษณะตรงต่อเวลา ทำงานเสร็จทันเวลา ไม่ละทิ้งงานกลางคันเมื่อพบอุปสรรค มีความยึดมั่นในสัญญาการทำงาน และยอมรับสิ่งที่ตนเองกระทำทั้งในด้านดีและไม่ดี

5.11 ความทันสมัย หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่มีการใช้ทักษะความชำนาญและการผสมผสานภูมิปัญญาเดิมเข้ากับเทคโนโลยีในระดับเหมาะสมในการออกแบบและผลิตสินค้าที่มีความหลากหลาย มีเอกลักษณ์และมีคุณค่าในระดับสากล ติดตามและทำตามความนิยมของสังคมปรับตัวเข้ากับสังคมปัจจุบันได้ แสวงหาความรู้ใหม่ๆตลอดเวลาทั้งจากการฝึกอบรมและข้อมูลจากแหล่งต่างๆและยอมรับการเปลี่ยนแปลงของสังคม

6. นักศึกษาสายคหกรรมศาสตร์ หมายถึง นักศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในเขตกรุงเทพและปริมณฑลที่เรียนในสาขา อาหารและโภชนาการ พัฒนาผลิตภัณฑ์ ธุรกิจอาหาร ผ้าและเครื่องแต่งกาย ออกแบบแฟชั่น ธุรกิจเสื้อผ้า อุตสาหกรรมเครื่องแต่งกาย คหกรรมศาสตร์ทั่วไป ธุรกิจงานประดิษฐ์ และ พัฒนาการครอบครัวและเด็ก

7. ผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป จำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย ผู้มีวุฒิปริญญาโทขึ้นไปด้านจิตวิทยา จำนวน 2 ท่าน ด้านวัดผล จำนวน 2 ท่าน ด้านคหกรรมศาสตร์ จำนวน 1 ท่าน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษา เอกสารที่เกี่ยวข้องตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ
 - 1.1 ความหมายของบุคลิกภาพ
 - 1.2 ทฤษฎีบุคลิกภาพ
 - 1.3 การวัดบุคลิกภาพ
 - 1.4 จุดมุ่งหมายการวัดบุคลิกภาพ
 - 1.5 วิธีการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพอิสระ
 - 2.1 ความหมายของการประกอบอาชีพอิสระ
 - 2.2 ทฤษฎีการเลือกอาชีพ
 - 2.3 ลักษณะผู้ประกอบการอิสระ
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิสาหกิจขนาดเล็กและขนาดกลาง (SMEs)
 - 3.1 ความหมายของ SMEs
 - 3.2 บุคลิกของ SMEs
 - 3.3 แนวทางการประกอบธุรกิจ SMEs ให้ประสบความสำเร็จ
4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์องค์ประกอบ
 - 4.1 ความหมายการวิเคราะห์องค์ประกอบ
 - 4.2 จุดมุ่งหมายในการวิเคราะห์องค์ประกอบ
 - 4.3 วิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบ
5. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1 งานวิจัยต่างประเทศ
 - 5.2 งานวิจัยในประเทศ
 - 5.2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอาชีพอิสระ
 - 5.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ
 - 5.2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์องค์ประกอบ

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

1.1 ความหมายของบุคลิกภาพ (Personality)

นักจิตวิทยาหลายท่านได้ให้ความหมายของคำว่า “บุคลิกภาพ” ไว้หลายทัศนะ ดังนี้

แอลพอร์ต (Allport.1937 : 8) กล่าวว่าบุคลิกภาพ คือ กระบวนการสร้างหรือการจัด ส่วนประกอบของบุคคลทั้งทางร่างกายและจิตใจบุคลิกภาพเป็นเครื่องกำหนดลักษณะพฤติกรรม และความนึกคิดของคนๆนั้นการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางจิตใจ

นอลล์ (Noll. 1957 : 277) กล่าวว่า บุคลิกภาพ คือคุณลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล ที่แสดงให้เห็นว่า เขาเป็นคนเช่นไร มีอุปนิสัยอย่างไร ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงให้เห็น ได้แก่ สติปัญญา ทักษะ ความสนใจ และปฏิกิริยาต่างๆที่แสดงออกเพื่อตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อม

กอร์ดอน (Gordon. 1963 : 14) กล่าวว่าบุคลิกภาพเป็นผลรวมของพฤติกรรมทั้งหมด ที่เป็นลักษณะเฉพาะในแต่ละบุคคล

อนาสตาซี (Anastasi. 1968 : 111) กล่าวว่า บุคลิกภาพของบุคคลเกิดจากปฏิสัมพันธ์ ระหว่างพันธุกรรมกับสิ่งแวดล้อมถ้าพันธุกรรมเดียวกันแต่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ต่างกัน บุคลิกภาพที่เกิดขึ้นอาจต่างกัน หรือ พันธุกรรมเดียวกันอยู่ในสภาพแวดล้อมเดียวกันบุคลิกภาพที่เกิดขึ้นก็อาจต่างกัน

แคทเทล (Cattell. 1970 : 2 – 3) กล่าวว่า บุคลิกภาพเป็นผลรวมของพฤติกรรมทั้งหมด มีทั้งที่เปิดเผยและซ่อนเร้น ที่แสดงออกมาตามสถานการณ์ต่างๆ เช่น บุคลิกภาพเอาเปรียบ เห็นแก่ตัว ก็จะแสดงออกจากสถานการณ์ การคบเพื่อน การปฏิบัติงาน การซื้อสินค้า หรือ ความสัมพันธ์ระหว่าง พี่น้อง เป็นต้น

แมคแคนเนล (McCannell. 1974 : 610) กล่าวว่า บุคลิกภาพเป็นลักษณะนิสัยที่บุคคล คิดและแสดงพฤติกรรมที่ออกมาอย่างเป็นแบบแผน เพื่อใช้ในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ลักษณะนิสัยดังกล่าว หมายถึง ค่านิยม แรงจูงใจ เจตคติ อารมณ์ ความสามารถด้านต่างๆ มโนภาพแห่งตน และสติปัญญา

ม.ล.ดุษฎี ชุมสาย (สุภาภรณ์ เส็งข้า.2545 : 6 อ้างอิงจากม.ล.ดุษฎี ชุมสาย 2508 :348)กล่าวว่า บุคลิกภาพ คือ กระบวนการรวมหน่วย (Integration) ซึ่งประกอบด้วย รูปร่าง ลักษณะ และพฤติกรรมที่เป็นเครื่องสื่อนิสัยของบุคคล และบุคลิกภาพเป็นเครื่องกำหนด คุณค่าของบุคคล ด้วยอารมณ์ และไม่ใช่วัยวุฒิปัญญาหรือเชาวน์

เชดคัทท์ โฆวาลินส์ (2520 : 3) กล่าวว่า บุคลิกภาพ คือลักษณะนิสัย(Traits) ที่รวมกัน เป็นแบบฉบับเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล และเป็นสิ่งที่ทำให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งพิจารณาได้จากรูปแบบพฤติกรรมของบุคคลนั้นแสดงออก หรือ ตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อม

บ็องร ภูวภิรมย์ขวัญ (2524 : 41) กล่าวว่า บุคลิกภาพ คือทุกสิ่งทุกอย่างอันได้แก่ ลักษณะท่าที การแสดงออก รูปร่างหน้าตา ความรู้สึก ฯลฯ และพฤติกรรมต่างๆที่แสดงออก ต้องมีความคงตัวสำหรับเป็นพฤติกรรมเฉพาะตัว อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้บ้าง แต่ต้องใช้เวลาพอสมควร

โสภา ชูพิกุลชัย (2521: 95) กล่าวว่า บุคลิกภาพเป็นรูปแบบอุปนิสัยของแต่ละบุคคล ที่บอกให้ทราบถึงการปรับตัว ซึ่งเป็นเอกเทศของแต่ละบุคคลต่อสิ่งแวดล้อมรอบๆตัวเขา โดยเน้นถึงลักษณะประจำตัวของแต่ละบุคคล ซึ่งมีผลต่อตัวเอง หรือการเข้ากับบุคคลอื่น

ดร.ณจิต อุตระมัตย์ (2532:8) กล่าวว่าบุคลิกภาพหมายถึงลักษณะของบุคคลที่แสดงออก ด้านการกระทำ ทั้งที่เปิดเผยและที่ซ่อนเร้นอยู่ภายในอันเป็นผลมาจากพันธุกรรม การเรียนรู้ และสภาพแวดล้อม

จำรัส แจ่มจันทร์ (2539 : 14) กล่าวว่า บุคลิกภาพหมายถึงผลรวมของพฤติกรรมต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกที่แสดงให้เห็นคุณลักษณะเฉพาะตัวบุคคล และบอกถึงสภาพจิตใจ อารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดที่แสดงออกทางการกระทำทั้งที่เปิดเผยและซ่อนเร้น อันเป็นผลมาจากพันธุกรรม การเรียนรู้ และสภาพแวดล้อม

พรณี คลังระหัด (2540 : 17) กล่าวว่าบุคลิกภาพ หมายถึงลักษณะท่าทางการแต่งกาย ที่แสดงออกทั้งทางร่างกายและจิตใจ ทั้งที่เปิดเผยและไม่เปิดเผยอันเป็นผลมาจากพันธุกรรม การเรียนรู้ และสภาพแวดล้อม

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543 : 216) กล่าวว่า บุคลิกภาพเป็นลักษณะ โดดเด่น ของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ซึ่งแสดงออกแบบนั้นอยู่เป็นประจำกับสถานการณ์เฉพาะอย่างจนเกิดเป็นนิสัยถาวร

จากความหมายดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่าบุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะนิสัยที่เปิดเผยและ ซ่อนเร้นเฉพาะของบุคคลที่รวมกันเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกหรือตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อม เป็น พฤติกรรมเฉพาะตัวที่แสดงออกมาทั้งทางร่างกายและจิตใจ บุคลิกภาพเป็นเครื่องกำหนดลักษณะ พฤติกรรม และความนึกคิดของคนๆนั้น อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้บ้าง

1.2 ทฤษฎีบุคลิกภาพ

ทฤษฎีบุคลิกภาพเป็นทฤษฎีที่สรุปลักษณะโครงสร้างและพัฒนาบุคลิกภาพของบุคคลให้เป็นระบบ มีแบบแผน แต่ละทฤษฎีมีหลักการและเหตุผลความเชื่อเป็นของตนเองแตกต่างกันไป ทำให้การจัดประเภทของทฤษฎีบุคลิกภาพมีหลายประเภทขึ้นอยู่กับเกณฑ์ที่ใช้ในการจัดประเภท ดังนี้ (โสภา ชูพิกุลชัย.2521: 100 – 105.)ได้เสนอทฤษฎีที่เกี่ยวกับบุคลิกภาพไว้หลายทฤษฎีดังนี้

1.2.1 ทฤษฎีแบ่งประเภท (Type Theory)

ทฤษฎีแบ่งประเภท เป็นทฤษฎีที่ขึ้นอยู่กับ การสังเกตโดยทั่วไป เพื่อมุ่งพิจารณาเกี่ยวกับด้านตัวบุคคล และขึ้นอยู่กับ การยอมรับลักษณะหรือบุคลิกภายนอก นักจิตวิทยากลุ่มนี้ได้แก่ จุง (Jung) และ เชลดอน (Sheldon)

จุง (Jung) แบ่งประเภทของบุคลิกภาพ ไว้ 2 ประเภท คือ

(1) บุคคลประเภทที่มีลักษณะเด่นชอบสังคม (Extrovert) เป็นบุคคลที่สร้าง

ความเชื่อมั่น บนรากฐานของความเป็นจริงมีอุปนิสัยที่เปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์ที่เหมาะสม พร้อมทั้งจะเปลี่ยนแปลงเพื่อรับสถานการณ์ใหม่ๆ เป็นบุคคลที่เปิดเผยไม่ชอบเก็บตัว

(2) บุคคลประเภทเก็บตัว (Introvert) เป็นบุคคลที่มีมาตรการและกฎเกณฑ์ที่แน่นอนในการควบคุมอุปนิสัยของตนเอง เป็นคนที่เชื่อมั่นในตนเอง ไม่ชอบยุ่งเกี่ยวกับบุคคลอื่น และเป็นบุคคลที่ผูกพันกับสิ่งต่างๆ กับตัวเองมากกว่าที่จะผูกพันกับสังคม

เชลดอน (Sheldon) แบ่งบุคลิกภาพของคนตามลักษณะทางร่างกายเป็น 3 แบบ คือ

(1) พวกอ้วนกลม (Endomorphy) เป็นพวกที่มีรูปร่างอ้วน กลม ป้อมมีบุคลิกชอบความสบาย กินจุ ร่าเริง ชอบการเข้าสังคม

(2) พวกกล้ามเนื้อ (Mesomorphy) เป็นพวกที่มีรูปร่างมีบุคลิกชอบแข่งขัน ผจญภัย เป็นนักกีฬา คล่องแคล่วว่องไว กล้ามเนื้อแข็งแรง ชอบออกกำลังกายและมีพละนาญดี

(3) พวกร่างกายผอมสูง (Ectomorphy) มีบุคลิกแบบเคร่งขรึม ใจอ่อน อ่อนแอ เน้นเอาการเอางาน ความรู้สึกไว ไม่ชอบสังคม

1.2.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับลักษณะนิสัย (Trait Theory)

ทฤษฎีเกี่ยวกับลักษณะนิสัย เป็นทฤษฎีที่เกี่ยวกับลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกโดยมุ่งอธิบายลักษณะบุคลิกภาพตามตำแหน่งตารางซึ่งแทนแต่ละลักษณะนิสัยหนึ่งของบุคลิกภาพ นักจิตวิทยาทางด้านลักษณะนิสัยพยายามที่จะหารายชื่อที่สั้นกระชับรัดในการอธิบายอุปนิสัยของคนทั่วไปโดยทำการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ตามแนวคิดของนักจิตวิทยากลุ่มนี้ได้แก่ อัลพอร์ท และแคทเทิลล์ ดังนี้

อัลพอร์ท (Allport) เชื่อว่ามนุษย์มีลักษณะหลายอย่างที่คล้ายคลึงกันแต่ไม่มีใครมีบุคลิกที่เหมือนกัน จึงมุ่งศึกษาในลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละบุคคล โดยแบ่งลักษณะบุคลิกภาพออกเป็น 2 ลักษณะใหญ่ๆ ดังนี้

(1) ลักษณะสามัญ (Common Traits) คือลักษณะที่นำมาเปรียบเทียบกันได้ในทุกคน เช่น ค่านิยมทางสังคม ความเชื่อทางศาสนา

(2) ลักษณะเฉพาะบุคคล (Personal Disposition) คือลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์ทำให้แต่ละคนมีลักษณะที่แตกต่างกันออกไป โดยแบ่งย่อยลักษณะเฉพาะบุคคล เป็น 3 ส่วนคือ

(2.1) Cardinal Traits คือลักษณะเด่นของบุคคลบางคนที่เราเวลานึกถึงเขาเรามักจะนึกถึงในแง่ที่เสมอ และมีอิทธิพลเหนือลักษณะอื่นๆ ของเขา

(2.2) Central Traits เป็นลักษณะร่วมที่หลายคนมีร่วมกับคนอื่น เป็นศูนย์กลางลักษณะเฉพาะตัวบุคคล (Central Personal Disposition)

(2.3) Secondary Traits คือ ทักษะนิสัยของบุคคลที่มีต่อสถานการณ์ต่างๆ เช่น ชอบเสื้อผ้า ชอบอาหาร ชอบดนตรี เป็นต้น

แคทเทิลล์ (Cattell) เชื่อว่ามนุษย์แต่ละคนมีลักษณะที่แตกต่างกัน และแคทเทิลล์เปรียบเทียบบุคลิกภาพเหมือนโครงสร้างที่สลับซับซ้อนเช่นเดียวกับโครงสร้างทางสมองซึ่งจะก่อให้เกิด

พฤติกรรมต่างๆ แคทเทิลจึงได้แบ่งบุคลิกภาพไว้ตามลักษณะของบุคคลไว้ 2 ประเภทคือ ลักษณะทั่วไป (Common Traits) และลักษณะเฉพาะตัว (Unique Traits)

1.2.3 ทฤษฎีความเชื่อทางพลังแรงขับ (Dynamic Theory)

ทฤษฎีความเชื่อทางพลังแรงขับ จะเกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพในลักษณะเชื่อมโยงระหว่างสิ่งแวดล้อมทางด้านร่างกาย(Physical) และทางด้านสังคม (Social) โดยเฉพาะเรื่องความขัดแย้งในใจที่เกิดขึ้นจากแนวโน้มทางบุคลิกภาพของบุคคลนั้นๆ นักจิตวิทยาที่มองในแง่พลังขับนี้คือ فروยด์

فروยด์ (Freud). เชื่อว่าบุคลิกภาพของมนุษย์แบ่งได้เป็น 3 ส่วนคือ

1. อิด (Id) เป็นความต้องการที่จะแสวงหาความสุขจะแสดงออกโดยตามธรรมชาติ เป็นส่วนที่ติดตัวมาแต่เกิด
2. อีโก้ (Ego) เป็นส่วนของความมีเหตุผล มีหน้าที่ยับยั้งและควบคุมความต้องการของอิด ให้แสดงออกอย่างเหมาะสม
3. ซุปเปอร์อีโก้ (Superego) เป็นส่วนที่มีหน้าที่ควบคุมพฤติกรรมของบุคคลให้อยู่ในศีลธรรมและจริยธรรมที่ดี

فروยด์ (Freud) เน้นการทำงานของระบบทั้งสามอย่างนี้จะเกี่ยวข้องกันเสมอ นอกจากนี้ فروยด์ยังกล่าวถึงหลักพื้นฐานทางจิต(Libido)ซึ่งมาพร้อมกับชีวิตมนุษย์ประกอบด้วย ความกระหาย ความต้องการทางเพศ และแรงขับเพื่อสนองความต้องการ ทั้งสามประการนี้ก่อให้เกิดเป็นพฤติกรรมต่างๆ

1.2.4 ทฤษฎีรวมทั้งร่างกายและจิตใจ (Organismic Theory)

ทฤษฎีนี้มุ่งจุดสนใจว่าการเข้าใจบุคลิกภาพจะต้องเข้าใจส่วนรวมแยกส่วนไม่ได้ มนุษย์มีศักยภาพ (Potential)ที่จะพัฒนาไปในทางที่ดี นักจิตวิทยากลุ่มนี้ได้แก่ โรเจอร์ (Rogers) และ มาสโลว์ (Maslow)

โรเจอร์ (Rogers). แบ่งตัวตนของบุคคลเป็น 3 ประเภท คือ

1. ตนที่ตนมองเห็น (Self concept) คือ ลักษณะของตนตามที่ตนมองเห็นว่าเป็นคนอย่างไร
2. ตนที่เป็นจริง (Real self) คือ ลักษณะตัวตนที่เป็นจริง
3. ตนตามอุดมคติ (Ideal self) คือ ตนที่อยากเป็น

มาสโลว์ (Maslow) เชื่อว่า ความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์แบ่งเป็น 5 ประเภท คือ

1. ความต้องการร่างกาย (Physiological needs) เช่นความหิว กระหาย ความต้องการทางเพศ เป็นต้น
2. ความต้องการความปลอดภัย (Safety and security needs) เช่น ความต้องการมีอายุยืนยาว ความต้องการความมั่นคง เป็นต้น
3. ความต้องการความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ (Love and belongingness

needs) เช่น ความต้องการมีส่วนร่วมกับผู้อื่น ความต้องการการยอมรับ เป็นต้น

4. ความต้องการรู้สึกว่ามีคุณค่า (Self – esteem needs) เช่น ความต้องการประสบความสำเร็จ ความต้องการเป็นที่รู้จักมีชื่อเสียงเกียรติยศ เป็นต้น

5. ความต้องการรู้จักตนที่แท้จริงของตนเอง (Self – actualization needs) เช่น ความต้องการพัฒนาตนเองให้เต็มที่ตามศักยภาพของตน เป็นต้น

1.2.5 ทฤษฎีที่เน้นสังคมและสิ่งแวดล้อมของสังคม (Social determinants)

นักจิตวิทยาหลายคนเชื่อว่า ประสบการณ์ที่บุคคลได้รับจากสิ่งแวดล้อมจะมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพโดยตรง นักจิตวิทยาหลายคนได้แก่ แอดเลอร์ (Adler) ฟรอมม์ (Fromm) และสปริงเกอร์ (Spranger)

แอดเลอร์ (Adler) เชื่อว่า อิทธิพลของสังคมและสัมพันธภาพระหว่างบุคคลมีความสำคัญในการสร้างบุคลิกภาพ ดังนี้

1. ปมเด่น (Striving for superiority) มนุษย์ทุกคนอยากมีความเด่นอย่างใดอย่างหนึ่งแตกต่างกันออกไป
2. ปมด้อย (Inferiority feelings) ถ้าคนเรามีปมด้อยก็จะสร้างปมเด่นเพื่อชดเชยปมด้อยของตนเอง
3. วิถีชีวิต (Style of life) คือ แบบแผนในการดำเนินชีวิตของบุคคล ซึ่งจะแตกต่างกัน
4. ความสนใจสังคม (Social interest) มนุษย์มีความปรารถนาที่จะมีสัมพันธภาพกับผู้อื่นในสังคม
5. ลำดับการเกิด (Order of birth) มีความสำคัญต่อการกำหนดบุคลิกภาพของมนุษย์ซึ่งพบว่าลูกคนโต คนกลาง และคนสุดท้ายมีบุคลิกภาพแตกต่างกันความแตกต่างเหล่านี้เกิดจากประสบการณ์ของเด็กแต่ละคน

ฟรอมม์ (Fromm) เชื่อว่า สังคมเป็นตัวกำหนดแนวทางปฏิบัติของบุคคล และการพัฒนาบุคลิกภาพขึ้นอยู่กับโอกาสที่สังคมเปิดให้ โดยแบ่งบุคลิกภาพออกเป็น 5 ประเภท คือ

1. บุคคลประเภทยอมรับ (The receptive person) หมายถึง บุคคลที่ชอบรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นกันเอง ชอบสมาคม
2. บุคคลประเภทแสวงหา(The exploitative)หมายถึงบุคคลที่ชอบแสวงหาผลประโยชน์จากผู้อื่น ชอบฉวยโอกาส
3. บุคคลประเภทคล้อยตามสังคม (The marketing) หมายถึงบุคคลที่ชอบทำตามสังคม ทำตัวให้มีค่าต่อสังคม
4. บุคคลประเภทเคร่งครัด (The hoarding) หมายถึง บุคคลที่ประหยัด จู้จี้ พิถีพิถัน
5. บุคคลประเภทคิดค้น (The productive) หมายถึง บุคคลที่ชอบคิดค้นสิ่งใหม่ ชอบการเปลี่ยนแปลง

สปริงเกอร์ (Spranger) แบ่งบุคลิกภาพของบุคคลตามความนิยมด้านต่างๆ 6ประเภท คือ

1. พวกยึดทฤษฎี ทำอะไรมีเหตุผล หลักการ ระเบียบแบบแผน
2. พวกพึ่งเศรษฐกิจ ถือเอาความถูกต้อง ความมั่นคง ความมั่งคั่งในการเงิน
3. พวกนิยมการเมือง แสวงหาอำนาจ ยอมเสียสละเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจ
4. พวกมีศิลปะถือเอาความงดงามความราบรื่นเป็นอุดมคติสูงสุดในการประกอบกิจการงาน
5. พวกนิยมสังคม ชอบอยู่ในหมู่เพื่อนฝูง ชอบการสังคม
6. พวกเคร่งศาสนา ถือคำสอนของศาสนา ยึดคติทางศาสนาในการดำเนินชีวิต

นอกจากนี้ยังมีทฤษฎีบุคลิกภาพการจัดระบบบุคลิกภาพของไอแซกและทฤษฎีโครงสร้างของบุคลิกภาพของกิลฟอร์ด

ทฤษฎีการจัดระบบบุคลิกภาพของไอแซก

ไอแซก (ประชา ผ่องใส. 2530 : 11;อ้างอิงมาจาก Eysenck.1970 : 13 - 15) ให้คำอธิบายว่าบุคลิกภาพประกอบด้วยพฤติกรรม 4 ระดับ พฤติกรรมดังกล่าวจัดระบบขึ้นตามชั้นจากระดับต่ำสุดถึงระดับสูงสุด

ระดับต่ำสุด คือ ระดับความต้องการการตอบสนองเฉพาะอย่าง (Specific Responses) พฤติกรรมในระดับนี้ คือ การแสดงออก (Acts) ต่างๆ เช่น การตอบสนองต่อการทดสอบต่างๆ การตอบสนองต่อประสบการณ์ หรือเหตุการณ์ต่างๆในชีวิตประจำวันพฤติกรรมนี้สามารถสังเกตได้อาจเป็นลักษณะ (Characteristics) ของบุคคลหรือไม่ก็ได้

ระดับที่สอง คือ ระดับการตอบสนองที่เป็นนิสัย (Habitual responses) พฤติกรรมในระดับนี้คือการตอบสนองเฉพาะอย่าง ซึ่งมีแนวโน้มที่จะเกิดซ้ำภายใต้เหตุการณ์ที่คล้ายคลึงกันเช่นเมื่อทำการทดสอบซ้ำการตอบสนองของบุคคลจะคล้ายคลึงกับการตอบสนองเดิมหรือถ้าสถานการณ์ในชีวิตเกิดซ้ำเดิม บุคคลจะแสดงปฏิกิริยาในลักษณะคล้ายคลึงปฏิกิริยาเดิม ปริมาณการจัดระบบสามารถวัดได้ในรูปของสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น เช่นวัดออกมาในรูปของโอกาสที่จะเป็นไปได้ (Probability) ที่พฤติกรรมจะคงเส้นคงวาในสถานการณ์ที่เกิดซ้ำ

ระดับที่สาม คือระดับนิสัย (Trait) พฤติกรรมในระดับนี้มีลักษณะนิสัยคือ ลักษณะคือดึงลักษณะความหงุดหงิด และลักษณะความไม่ยืดหยุ่น เป็นต้น ลักษณะนิสัยเป็นตัวแปร (Theoretical Constructs) ที่ขึ้นอยู่กับค่าสหสัมพันธ์ภายในที่สังเกตเห็นได้ ของลักษณะนิสัยที่แตกต่างกับกลุ่มหนึ่งในทัศนะของนักวิเคราะห์องค์ประกอบ ลักษณะนิสัยคือ องค์ประกอบกลุ่ม (Group Factors)

ระดับสูงสุด คือ ระดับรูปแบบของบุคลิกภาพ การเก็บตัว พฤติกรรมในระดับนี้จัดระบบมาจากลักษณะนิสัย การจัดระบบขึ้นอยู่กับค่าสหสัมพันธ์ภายในที่สังเกตเห็นได้ ของลักษณะนิสัยที่แตกต่างกับกลุ่มหนึ่งรูปแบบของบุคลิกภาพว่าเป็นตัวแปรในระดับสูง(Higher-Order Constructs) ทฤษฎีโครงสร้างของบุคลิกภาพของกิลฟอร์ด (Guilford)

กิลฟอร์ด (ประชา ผ่องใส. 2530 : 11;อ้างอิงจาก Guilford.1959 : 7) แบ่งลักษณะบุคลิกภาพของบุคคลตามลักษณะ (Traits) ต่างๆได้ 7 ด้านดังนี้

1. ด้านความสนใจ (Interests) เป็นความต้องการของบุคคลที่มีต่อกิจกรรมต่างๆ เช่น การไต่หวาที่ การทำงานด้วยมือ เป็นต้น
2. ด้านความต้องการ (Needs) เป็นสิ่งที่บุคคลมีอยู่ในตัวตลอดชีวิต เช่น ความต้องการการยกย่องนับถือ ความต้องการความสะดวกสบาย เป็นต้น
3. ด้านเจตคติ (Attitudes) เป็นความรู้สึกที่บุคคลมีต่อบุคคลหรือวัตถุ เช่น เจตคติต่อเพื่อนร่วมงาน เจตคติต่อการประกอบอาชีพ เป็นต้น
4. ด้านความถนัดตามธรรมชาติ (Aptitudes) เป็นความสามารถเฉพาะบุคคลที่จะปฏิบัติงานนั้นๆ ได้ เช่น ความถนัดในด้านการทำอาหาร ความถนัดในด้านการประดิษฐ์สิ่งต่างๆ เป็นต้น
5. ด้านสภาพทางอารมณ์ (Temperament) เป็นพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกมาให้เห็น เช่น อารมณ์แจ่มใส ร่าเริง ความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นต้น
6. ด้านสรีระวิทยา (Physiology) เป็นการทำงานของระบบอวัยวะต่างๆ ของร่างกาย เช่น การหายใจ การย่อยอาหารของกระเพาะอาหาร เป็นต้น
7. ด้านรูปร่างภายนอก (Morphology) เป็นเรื่องของโครงสร้างหรือรูปร่างของร่างกาย เช่น ความสูง น้ำหนัก สีผิว เป็นต้น

จากการศึกษาทฤษฎีบุคลิกภาพ ทำให้ทราบว่าบุคคลมีความแตกต่างกันตามลักษณะนิสัยของบุคคลนั้นอาจเป็นพฤติกรรมภายนอกที่สามารถสังเกตได้ เช่น รักความเป็นอิสระ ขยัน ชอบสนุกสนาน ร่าเริง มีความมั่นใจในตนเอง มนุษย์สัมพันธ์ดี เป็นต้น พฤติกรรมภายใน เช่น เจตคติต่ออาชีพ ความรักในอาชีพ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นต้น ซึ่งผู้วิจัยได้นำพฤติกรรมต่างๆ นี้ไปใช้ในการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาสายคหกรรมศาสตร์ ซึ่งผลจากการวัดทำให้สามารถเข้าใจลักษณะบุคลิกภาพในด้านต่างๆ โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor analysis) ลักษณะนิสัยเป็นตัวแปร

1.3 การวัดบุคลิกภาพ

การวัดบุคลิกภาพเป็นการวัดคุณลักษณะเฉพาะของตัวบุคคลอาจเป็นการวัดทางด้านจิตใจและอารมณ์ การให้คะแนนนั้นคำตอบไม่ได้จำกัดว่าจะต้องมีคำตอบที่ถูกหรือผิด วิธีการวัดบุคลิกภาพมีหลายวิธีด้วยกันซึ่งมีผู้ที่ได้ทำการศึกษาไว้หลายท่านดังนี้

ทวี ท่อแก้ว (มาลาภรณ์ บุตรเมฆ.2540 : 11 อ้างอิงจาก ทวี ท่อแก้ว 2517 : 121) กล่าวว่า การวัดบุคลิกภาพจะให้ได้ความเที่ยงตรงสูงควรใช้หลายๆวิธีประกอบกัน สรุปวิธีการที่จะใช้วัดไว้ 5 วิธี ดังนี้

1. วิธีการสังเกต โดยการสังเกตพฤติกรรมต่างๆ ไปในชีวิตประจำวันของบุคคล หรือ การสังเกตแบบควบคุม
2. วิธีการรายงานตนเอง มี 2 แบบ คือ การวิเคราะห์ตนเอง เป็นการประมาณค่าตนเองด้วยคำถามแบบปรนัย และการสัมภาษณ์ โดยผู้สัมภาษณ์เตรียมคำถามและจดบันทึก
3. วิธีการศึกษาความคิดเห็นจากบุคคลอื่นว่ามีความรู้สึกกับบุคคลนั้นอย่างไร

4. การใช้แบบทดสอบ เป็นวิธีที่นิยมกันมากเพราะมีการสร้างแบบทดสอบ ที่ประกอบด้วยคำถามหรือข้อความหลายข้อ ซึ่งผู้ทดสอบสามารถสร้างโดยใช้เกณฑ์จากปกติวิสัยของคนทั่วไปเป็นมาตรฐานและข้อความคำถามหรือสถานการณ์ที่สร้างขึ้นมักจะเกี่ยวข้องกับความรู้สึกและพฤติกรรมที่ผู้ถูกทดสอบกระทำอยู่เป็นประจำซึ่งผู้ถูกทดสอบก็จะให้ความร่วมมือในการตอบคำถามทำให้ได้ผลการทดสอบตามวัตถุประสงค์ของผู้ทดสอบ

5. วิธีให้สร้างจินตนาการเป็นวิธีที่ผู้ทดสอบจัดสิ่งเร้าเพื่อให้ผู้ถูกทดสอบตอบสนองต่อสิ่งเร้าซึ่งอาจเป็นภาพ หรือข้อความที่ไม่สมบูรณ์

นอกจากนี้ยังมีผู้เสนอวิธีการวัดบุคลิกภาพไว้คล้ายๆกันอีกหลายท่านดังนี้

ลัวน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543ก : 258-284) กล่าวว่าไว้ว่า การวัดบุคลิกภาพเป็นการวัดที่ยุ้งยาก สิ่งที่สำคัญคือการนิยามสิ่งที่ต้องการวัด และการเลือกรูปแบบของเครื่องมือ ซึ่งรูปแบบที่นิยมมีดังนี้

1. การสังเกต เป็นการเฝ้ามองดูสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างมีจุดมุ่งหมาย การวัดโดยวิธีการสังเกตจะทำให้ได้สิ่งที่เรารู้สึกแสดงพฤติกรรมออกมาจากความเป็นจริง การสังเกตที่ดีไม่ควรให้ผู้ถูกสังเกตรู้ตัว

2. การสัมภาษณ์ เป็นการพูดจากับคนใดคนหนึ่งอย่างมีจุดมุ่งหมายการสร้างข้อความถามต้องสามารถกระตุ้นให้ผู้ถูกสัมภาษณ์แสดงการตอบพฤติกรรมที่ต้องการได้ผู้ที่สัมภาษณ์จะต้องมีหลักจิตวิทยาในการพูดการถามเพื่อให้ได้พฤติกรรมหรือลักษณะนิสัยที่ต้องการทราบ ส่วนผู้ถูกสัมภาษณ์ก็ต้องมีลักษณะเปิดเผยตรงไปตรงมา มีนิสัยในการแสดงออกโดยการพูดจาถ้าเป็นคนเจียมใจไม่แสดงกิริยาตอบโต้การสัมภาษณ์จะไม่มีคามหมายการสัมภาษณ์ต้องสร้างความเป็นกันเองจึงจะได้ข้อมูลที่แท้จริง

3. การเขียนตอบ เป็นข้อความหรือข้อความซึ่งในการนำเสนอแนะนั้นต้องเร้าหรือกระตุ้นให้ผู้ตอบตอบออกมาด้วยตนเองหรือเป็นการรายงานตนเอง(self-report)เครื่องมือวัดแบบนี้มีชื่อเรียกหลายอย่างเช่น แบบทดสอบ แบบสำรวจ แบบสอบถาม มาตราวัด เป็นต้น

4. การใช้จินตนาการ (Projective Technique)เป็นการเสนอสิ่งเร้าที่คลุมเครือ (Ambiguous Stimuli) เพื่อให้ผู้ตอบใช้จินตนาการอันเกิดจากสำนึกที่ซึ่มซับอยู่ในส่วนลึกของความรู้สึกในตัวคนแต่ละคน

5. การใช้อุปกรณ์วัดทางกายภาพ (Physiological Measures) เป็นเครื่องมือที่ใช้วัดอาการบางประการของระบบต่างๆในร่างกายหรือเครื่องมือที่ใช้วัดอารมณ์ของผู้ตอบซึ่งเรียกว่า Bioelectric Indicator เช่น วัดความดันเลือด ใช้Sphygmomanometer ความตึงของกล้ามเนื้อ ใช้ Electromyograph (EMG) อัตราการเต้นของหัวใจ ใช้ Electroencephalograph (EEG) เป็นต้น

วัฒนา ศรีสัตย์วาจา (2536 :22-32) ได้เสนอวิธีการวัดบุคลิกภาพไว้ดังนี้

1. การสังเกต (Observation) เป็นการวัดโดยการสังเกตพฤติกรรมของมนุษย์โดยการตั้งจุดมุ่งหมายในการสังเกตไว้ก่อน

2. การสัมภาษณ์ (Interview) เป็นการสอบถามผู้ถูกสัมภาษณ์ด้วยวาจาเพื่อต้องการคำตอบแล้วจดบันทึกหรืออัดเสียงไว้เพื่อนำมาวิเคราะห์ภายหลังผู้สัมภาษณ์จะทำการสัมภาษณ์ตามแบบสอบถามที่กำหนดไว้และตั้งคำถามเป็นแบบปลายเปิดเพื่อปล่อยให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ตอบออกมาภายใต้หัวเรื่องที่วางไว้

3. แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นชุดของคำถามที่เกี่ยวกับความจริง ความเชื่อ ความรู้สึก โดยแบ่งแบบสอบถามเป็น 2 ชนิด คือ

3.1 แบบกำหนดคำตอบ (Fixed Alternative) เป็นคำถามที่ได้จัดเตรียมคำตอบไว้ล่วงหน้าเพื่อให้ผู้ตอบได้เลือกตอบจากคำตอบที่กำหนดไว้เช่นแบบเลือกตอบแบบประมาณค่า แบบจัดลำดับ เป็นต้น

3.2 แบบให้ตอบอย่างเสรี (Open-End) เป็นคำถามที่ไม่กำหนดโครงสร้างที่แน่นอนผู้ตอบมีอิสระในการตอบตามความรู้สึก ความเชื่อ ตามที่ตนปฏิบัติจริง

4. วิชัตถ์อ้อม (Association Techniques) เป็นวิธีการศึกษาพฤติกรรมภายในของบุคคลที่ซ่อนเร้นอยู่โดยที่บุคคลนั้นไม่รู้ว่าตนมีอยู่เพราะอาจอยู่ในใต้จิตสำนึก เช่นรักเพศเดียวกัน ความอิจฉาริษยา เป็นต้น การวัดวิธีนี้วัดได้โดยการสร้างสถานการณ์ หรือใช้สิ่งเร้าที่คลุมเครือเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้ตอบใช้สิ่งที่ซ่อนเร้นอยู่ในตัวตีความหมายของสิ่งเร้านั้น วิธีการนี้บางครั้งเรียกว่าวิธีสะท้อนภาพ (Projective Techniques) เช่น วิธีโยกความสัมพันธ์ว่าเห็นอะไรในภาพหยดหมึก วิธีการเล่าเรื่องจากภาพ หรือวิธีการให้ตอบประโยคให้จบ เป็นต้น

5. วิธีการวัดแบบไม่รบกวน (Unobtrusive Measures) เป็นการศึกษาร่องรอยของวัตถุต่างๆที่เกิดจากการกระทำของบุคคลและยังคงหลงเหลือให้เห็นอยู่เช่นการวัดความสึกกร่อนของวัตถุต่างๆอันเป็นผลมาจากการกระทำของมนุษย์ การวัดร่องรอยที่มีอยู่ตามสถานที่ต่างๆเช่น รอยมือ รอยเท้า ฯลฯ และ การบันทึกเรื่องราวที่ต่อเนื่องกันมาในสังคมโดยนำผลนั้นมาวิเคราะห์และทดสอบสมมุติฐานได้

6. วิธีการวัดทางสรีระ (Physiological Measures) เป็นการวัดที่ต้องใช้เครื่องมือไฟฟ้าหรือเครื่องจักรกลเพื่อช่วยในการสังเกตการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย ที่เราไม่สามารถสังเกตได้ด้วยอวัยวะสัมผัสของมนุษย์ เช่น การวัดความต้านทานกระแสไฟฟ้าที่ผิวหนัง เป็นการวัดทางอารมณ์ซึ่งสัมพันธ์กับกระแสไฟฟ้าที่ผิวหนัง เมื่อมีความร้อนเกิดขึ้นบนฝ่ามือก็จะทำให้กระแสไฟฟ้าเกิดขึ้นโดยการสังเกตเข็มบนหน้าปัดเคลื่อนไปมามากหรือน้อยขึ้นอยู่กับปริมาณการตอบสนองทางอารมณ์ของบุคคลนั้นได้มีการใช้วิธีการวัดความต้านทานกระแสไฟฟ้าที่ผิวหนังกับการศึกษาทัศนคติของบุคคลที่มีต่อเรื่องราวต่างๆและใช้ในการตรวจการรับรู้ของบุคคลเมื่อมองเห็นคำต้องห้ามต่างๆ เป็นต้น

การเลือกวิธีวัดบุคลิกภาพขึ้นอยู่กับความเหมาะสมทั้งผู้สอบ และผู้ถูกทดสอบ รวมทั้งสถานการณ์ของการทดสอบและสิ่งที่จะวัดสำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกวิธีการวัดบุคลิกภาพโดยใช้แบบทดสอบซึ่งแบ่งเป็น 2 ฉบับ ฉบับแรกเป็นแบบสอบถามปลายเปิดให้ผู้ตอบตอบตาม

ความรู้สึกและที่เคยปฏิบัติ ส่วนฉบับที่สองเป็นชนิดข้อความ ให้ผู้ตอบ ตอบตามความเป็นจริงที่ได้ปฏิบัติเป็นประจำ ปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่ ปฏิบัติเป็นบางครั้ง หรือไม่เคยปฏิบัติเลย เพื่อวัดบุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งเป็นปรนัยมากกว่าวิธีอื่น ๆ และมีความสะดวกในการนำไปใช้ทั้งประหยัดเวลา และการตรวจเพื่อแปลผล ข้อมูลทางสถิติที่มีความเชื่อถือได้

1.4 จุดมุ่งหมายการวัดบุคลิกภาพ

จุดมุ่งหมายในการวัดบุคลิกภาพมีผู้ให้จุดมุ่งหมายไว้ดังนี้

เฟอร์กูสัน (ณภัทร ศรีละมัย.2545:17;อ้างอิงจาก Furguson.1976 :16)ได้แบ่งจุดมุ่งหมายของการวัดบุคลิกภาพไว้ 3 ประการ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาและทำนายพฤติกรรมของบุคคลเพียงคนเดียว
2. เพื่อศึกษาและทำนายพฤติกรรมของบุคคลรายกลุ่มเช่นบุคลิกภาพของคนไทย คนจีน คนญี่ปุ่น หรือคนอเมริกัน เป็นต้น
- 3.เพื่อศึกษาพฤติกรรมอันเนื่องมาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและกลุ่มซึ่งแยกศึกษาได้ 2 แนวทางคือ การศึกษาพฤติกรรมของบุคคลอันเนื่องมาจากกลุ่มและการศึกษาพฤติกรรม ของกลุ่มอันเนื่องมาจากบุคคลที่เป็นสมาชิก

เครินมันซ์ (ณภัทร ศรีละมัย. 2545:17;อ้างอิงจาก Kleinmuntz. 1930 : 14 - 15) ได้แบ่งจุดมุ่งหมายในการวัดบุคลิกภาพไว้ 4 แนวทางคือ

1. เพื่อวินิจฉัยโรค เป็นการวัดเพื่อจัดประเภทของบุคลิกภาพตามลักษณะของโรคจิตแบบต่างๆ
2. เพื่อการแนะนำและจิตบำบัด เป็นการประเมินบุคลิกภาพของบุคคล ก่อนและหลังของการรักษาโรค เพื่อปรับปรุงบุคลิกภาพที่มีปัญหาให้พัฒนาขึ้น
3. เพื่อการวิจัยทางบุคลิกภาพ เป็นการวัดบุคลิกก่อนและหลังการทดลอง เพื่อประเมินผลการทดลองว่าได้ผลอย่างไร ตลอดจนเป็นการประเมินเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลว่าดีมาน้อยเพียงใด

จากจุดมุ่งหมายในการวัดบุคลิกภาพดังกล่าวพอสรุปได้ว่าการวัดบุคลิกภาพมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาพฤติกรรมของบุคคลทั้งที่เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม เพื่อนำผลที่ได้ไปปรับปรุงพฤติกรรมและพัฒนาบุคลิกภาพของบุคคลให้เหมาะสมต่อไป

1.5 การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ

แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเป็นเครื่องมือที่นักจิตวิทยาสร้างขึ้นเพื่อศึกษาพฤติกรรมของบุคคลอย่างเที่ยงตรงและมีกฎเกณฑ์และนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปประเมินบุคลิกภาพที่ต้องการทราบเพื่อผลทางการศึกษาซึ่งมีผู้เสนอวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพไว้ดังนี้

เชดคัทท์ โฆวาลินท์ (2520: 13 -17) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างไว้ดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการวัด เป็นการวางแผนว่าต้องการจะวัดตัวแปร(คุณลักษณะ)ใด วัดกับใคร และวัดเพื่ออะไร เป็นการวางแผนโครงร่างของการวิจัย ผู้วิจัยต้องกำหนดขอบเขตของการวัดและอธิบายคุณลักษณะของตัวแปรให้ชัดเจนว่าพฤติกรรมหรือตัวแปรที่จะวัดนั้นมีองค์ประกอบเช่นไร และจะนิยามปฏิบัติการได้อย่างไร

2. กำหนดลักษณะของแบบทดสอบหรือเครื่องมือ เพื่อกำหนดรูปแบบของเครื่องมือโดยกำหนดให้สอดคล้องกับคุณลักษณะหรือพฤติกรรมและจุดมุ่งหมายในการวัดว่าควรใช้แบบทดสอบประเภทใดตลอดจนกำหนดจำนวนข้อหรือสเกลและใช้วิธีการดำเนินการสอบอย่างไรเช่นเป็นการสอบแบบกลุ่ม หรือรายบุคคล เวลาที่ใช้ในการตอบจำกัดหรือไม่จำกัด

3. การสร้างแบบทดสอบ จากการกำหนดรูปแบบของแบบทดสอบจะทำให้ทราบลักษณะของข้อคำถามว่าจะเป็นไปในลักษณะใดซึ่งในทางจิตวิทยาจะมุ่งวัดพฤติกรรมที่แอบแฝงของบุคคล คุณลักษณะต่างๆที่ต้องการวัดจึงควรที่จะผ่านการวิจัยมาแล้วว่ามีลักษณะย่อยอะไรบ้าง หรือมีการวิจารณ์กันบ้างว่ามีองค์ประกอบอะไรบ้างข้อควรกระทำในการสร้างแบบทดสอบคือพึงระลึกว่าตัวข้อสอบนั้นเป็นเพียงตัวอย่างของพฤติกรรมที่จะวัดเท่านั้น นอกจากนี้ผู้สร้างแบบทดสอบต้องคำนึงถึงคุณภาพของข้อจำกัดกับเครื่องมือนั้นด้วยเสมอ

4. การประเมินคุณภาพเครื่องมือ จะคำนึงถึงคุณภาพเครื่องมือในด้านต่อไปนี้

4.1 ความเที่ยงตรง (Validity) หมายถึงคุณภาพของแบบทดสอบที่สามารถแทนสิ่งเร้าที่ให้อินทรีย์ตอบสนองตามคุณลักษณะ (Trait) นั้นกำหนดให้ตอบสนองหรือไม่

4.2 ความเชื่อมั่น (Reliability) หมายถึงผลของการวัดสามารถบอกระดับความเข้มของ คุณลักษณะนั้นได้เพียงใดมีความคลาดเคลื่อนในการดำเนินการวัดมากน้อยเพียงใด

4.3 ความเป็นปรนัย (Objectivity) หมายถึง แบบทดสอบนั้นมีความชัดเจนในตัวเองมากน้อยเพียงใดในการที่จะสื่อหรือเร้าให้อินทรีย์ตอบสนองได้ตามต้องการของผู้สร้างแบบทดสอบตลอดจนระบบการให้คะแนนหรือสัญลักษณ์ที่จะแทนความเข้มของคุณลักษณะเป็นที่น่าเชื่อถือและนำไปใช้ได้ทั่วไปหรือไม่ ในการแปลความหมาย

แลนยอน และ กูดสไตน์ (ลวัน สายยศ และอังคณา สายยศ 2543ก:250-255;อ้างอิงจาก Lanyon and Goodstein. :1971) ได้กล่าวถึงวิธีการสร้างบุคลิกภาพไว้ดังนี้

1. ยึดทฤษฎีเป็นฐาน (Rational-Theoretical Approaches) เริ่มจากการนิยามบุคลิกภาพให้เห็นชัดเจนตามทฤษฎีใดทฤษฎีหนึ่งที่ยึดถือหรือเป็นแนวคิดจากการสังเคราะห์ของตนเองก็ได้

2. ยึดเกณฑ์จำแนกสิ่งที่รู้ได้ (Empirical Approach) การสร้างข้อสอบวิธีนี้ต้องรู้ว่าจะวัดอะไร อิงทฤษฎีหรือความเชื่อใด และคำถามข้อนั้นจำแนกสิ่งที่ต้องการวัดได้จริงจึงจำเป็นต้องมีเกณฑ์ที่สามารถจำแนกได้แน่ชัดว่าเป็นบุคคลคนละกลุ่มกัน เช่น กลุ่มโรคประสาทกับกลุ่มปกติ กลุ่มที่ชอบอาชีพนั้น กับกลุ่มที่ชอบอาชีพอื่น เป็นต้น

3. ยึดการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor-Analysis Approach) การสร้างต้องสร้างตามนิยามของบุคลิกภาพคือต้องสร้างข้อความวัดพฤติกรรมหรือลักษณะนิสัยที่จะวัดด้านนั้น ข้อความหรือข้อคำถามต้องมีหลายๆข้อการวิเคราะห์องค์ประกอบจะชี้ให้เห็นว่ามีข้อใดบ้างวัดองค์ประกอบเดียวกัน ซึ่งมีแบบทดสอบหลายแบบด้วยกันที่สร้างขึ้นด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบนี้ เช่น

3.1 แบบทดสอบกิลฟอร์ด-ซิมเมอร์แมน เทมเพอราเมนต์ เซอร์เวย์ (Guilford Zimmerman Temperament Survey,GZTS) เป็นแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพใช้วิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบสร้างโดยเริ่มจากนำคำถามเกี่ยวกับบุคลิกภาพที่มีอยู่เดิมและที่สร้างขึ้นใหม่มาวิเคราะห์หาค่าสหสัมพันธ์แล้วรวบรวมคำถามที่มีค่าสหสัมพันธ์สูงเข้าด้วยกัน แบบทดสอบชุดนี้มี 300 คำถาม แยกเป็นลักษณะต่างๆ 10 ด้าน ดังนี้

(1) กิจกรรมทั่วไป (G - General Activity) หมายถึงความฉับไว การชอบความรวดเร็ว ความร่าเริง กระฉับกระเฉง การผลิต ประสิทธิภาพ ตรงข้ามกับการไม่รีบร้อนและเฉื่อยชา เหนื่อยง่าย ไม่มีประสิทธิภาพ

(2) การเคร่งครัด (R - Restraint) หมายถึง เอาจริงเอาจัง สุขุมรอบคอบ มุ่งมั่น ตรงข้ามกับ ไม่มีทุกข์ร้อน วู่วาม ชอบความตื่นเต้น

(3) การมีอำนาจเหนือผู้อื่น (A - Ascendancy) หมายถึง การปกป้องตนเอง การเป็นผู้นำ ชอบพูดในที่สาธารณะ ชอบพูดขู่ ตรงข้ามกับ การยอมจำนน ลังเล หลีกเลียง การตกเป็นเป้าสายตาผู้อื่น

(4) การเข้าสมาคม (S-Sociability) หมายถึงการมีเพื่อนมาก ชอบสังสรรค์ ชอบทำตัวเด่น ตรงข้ามกับ การมีเพื่อนน้อย ขี้อาย

(5) ความมั่นคงทางอารมณ์ (E-Emotional Stability) หมายถึง ความสม่ำเสมอทางอารมณ์ มองโลกในแง่ดี มีอารมณ์เย็น ตรงข้ามกับ มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านอารมณ์ง่าย มองโลกในแง่ร้าย เพื่อฝัน ตื่นเต้นง่าย มีความรู้สึกผิด กังวล ว้าวุ่น และมีสุขภาพไม่ดี

(6) ความเป็นปรนัย (O-Objectivity) หมายถึงการไม่หวั่นไหวง่าย ตรงข้ามกับ ความรู้สึกไว คิดแต่เรื่องของตน ช่างสังเกต ช่างคิด และมักมีปัญหา

(7) การมีไมตรี (F-Friendliness)หมายถึง ความอดทนต่อปฏิกริยาที่เป็นปรปักษ์ ยอมจำนน นับถือผู้อื่น ตรงข้ามกับ การชอบทะเลาะวิวาท มุ่งร้าย ชุนเคือง และดูถูกผู้อื่น

(8) การมีความคิด (T-Thoughtfulness) หมายถึงการรู้จักใช้ความคิด ไตร่ตรอง รู้จักสังเกต รู้จักใช้ปัญญา ตรงข้ามกับ สนใจกิจกรรมรอบข้าง มีความคิดที่สับสน

(9) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (P-Personal Relations) หมายถึง มีความอดทนกับผู้อื่น ศรัทธาในสถาบันสังคม ตรงข้ามกับ การจับผิด วิพากษ์วิจารณ์ ช่างสงสัย และสงสารตัวเอง

(10) ความเป็นชาย (M-Masculinity)หมายถึง สนใจในกิจกรรมของผู้ชาย ไม่รู้สึก

เบื่อง่าย ไม่โกรธง่าย รู้จักยับยั้งการแสดงออกทางอารมณ์ สนใจเกี่ยวกับเรื่องเสื้อผ้าและแฟชั่นเล็กน้อย ตรงข้ามกับ สนใจในกิจกรรมและอาชีพของผู้หญิง เบื่อง่าย ขลาดกลัว ชอบเคลิ้มฝัน และชอบแสดงออกทางอารมณ์

ข้อคำถามในแบบทดสอบนี้เป็นประโยคบอกเล่าเกี่ยวกับผู้ตอบโดยตรงใช้กับนักเรียนระดับเกรด 12 – 16 และผู้ใหญ่ มีค่าความเชื่อมั่นระหว่าง 0.75 ถึง 0.85

3.2 แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของแคทเทิล ชื่อ The Sixteen Personal Factor Questionnaire (16 PF) เป็นแบบทดสอบประเภทรายงานตนเองที่สร้างขึ้นโดย เรย์มอนด์ บี แคทเทิลและคณะ ซึ่งในอดีตถึงปัจจุบันมีผู้นำไปใช้ในการศึกษาบุคลิกภาพในส่วนบุคคล อาชีพ และในสาขาจิตแพทย์ทั้งในประเทศและต่างประเทศอย่างกว้างขวาง ในแบบทดสอบ 16 PF แคทเทิลได้จัดบุคลิกภาพของบุคคลออกเป็นองค์ประกอบลักษณะนิสัย 16 ด้าน ในแต่ละองค์ประกอบอธิบายลักษณะผู้ที่ได้คะแนนสูงและผู้ที่ได้คะแนนต่ำดังตาราง (ส.วาสนา ประมวลพฤกษ์. 2544ช. ดัดแปลงจาก Hjelle and Ziengler.1992:274 adapted from Cattell.1965)

ตาราง 1 รายละเอียดขององค์ประกอบ ชื่อองค์ประกอบและลักษณะผู้ที่ได้คะแนนสูง และผู้ที่ได้คะแนนต่ำจากแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของแคทเทิล(16 PF)

องค์ประกอบ	ชื่อองค์ประกอบ	ลักษณะของคะแนนสูง	ลักษณะของคะแนนต่ำ
A	ชอบออกสังคม - เก็บตัว (Outgoing - Reserved)	-ชอบสะดวกสบาย -กล้าได้กล้าเสีย -เห็นอกเห็นใจ -มีไมตรี -ชอบร่วมกิจกรรม -เมตตากรุณา	-ชอบเยาะเย้ย -กระต้าง เย็นชา -ชอบปลีกตัว -ก้าวร้าว -เอาแต่ใจตัวเอง -ใจแข็ง เจ็บขาด -ไม่ผ่อนหนักผ่อนเบา
B	สติปัญญาสูง - สติปัญญาดำ (Intelligence)	-ฉลาด -คิดเชิงนามธรรม -มีความพากเพียรในการศึกษาหาความรู้	-ไม่ฉลาด -คิดเชิงรูปธรรม -เข้าใจในสิ่งต่างๆช้า -ขาดความมั่นใจในตนเอง -ไม่เข้มแข็งจริงจัง -ไม่คล่องแคล่ว

ตาราง 1 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ชื่อองค์ประกอบ	ลักษณะของคะแนนสูง	ลักษณะของคะแนนต่ำ
C	อารมณ์มั่นคง-อารมณ์อ่อนไหว (Stable-Emotional)	-มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ -อยู่ในความเป็นจริง -จิตใจสงบ	-อารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย -ไม่อยู่ในความเป็นจริง -ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ได้
E	ความเด่น - ความด้อย (Dominant-Submissive)	-ถือตนเองเป็นใหญ่ -ชอบแข่งขัน -ดีอีร์ -มั่นใจในตนเอง -จิตใจเป็นอิสระ -ต้องการให้ผู้อื่นสนใจ	-อ่อนน้อมถ่อมตน -ปลีกตัวอยู่เงียบๆ -สุภาพ อ่อนโยน
F	สุขุมมีสติ - ทำตัวตามสบาย (Sober-Happy-go-lucky)	-จริงจัง เอาการเอางาน -พูดน้อย สงบเสถียร	-กระตือรือร้น -จิตใจเบิกบาน แจ่มใส
G	มีธรรมะ - เห็นแก่ตัว (Conscientious-Expedient)	-รับผิดชอบ -มีศีลธรรม -ควบคุมใจตนเองได้ -อย่างดียิ่ง	-ไม่รักษากฎเกณฑ์ -เพิกเฉย ละเลย -กลับกลอก
H	อาจหาญ - ขี้อาย (Venturesome-Shy)	-กล้าเสี่ยงภัย -ไม่ยับยั้งการกระทำ	-ตกใจกลัวง่าย -หลบถอยออกห่าง
I	จิตใจมั่นคง - จิตใจอ่อนไหว (Tough-minded-Tender-minded)	-เชื่อมั่นในตนเอง -เป็นอิสระ -มีความรับผิดชอบ -พอใจในตนเอง -รู้จักสภาพที่เป็นจริง	-ติดแน่นกับผู้อื่น -ไม่เป็นอิสระ -ต้องการความช่วยเหลือ -ชอบเรียกร้อง -ไม่มีความอดทน
L	มีความไว้วางใจ-จิตใจหวาดระแวง(Trusting-Suspicious)	-ยอมรับเงื่อนไข -ไว้วางใจผู้อื่น -สบาย	-ยากต่อการหลอกลวง -ยึดมั่นในความเห็นของตน -รู้สึกสงสัยในสิ่งต่างๆ

ตาราง 1 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ชื่อองค์ประกอบ	ลักษณะของคะแนนสูง	ลักษณะของคะแนนต่ำ
M	เพ้อฝัน - ความสมจริง (Imaginative-Practical)	-มีความคิดสร้างสรรค์ -สนใจศิลปะ -ชอบสร้างมโนภาพ	-ทำตามประเพณีนิยม -สนใจงานที่คิดค้น -เจ้าระเบียบ -มีความระมัดระวัง -มีความสนใจในเรื่องปัจจุบัน
N	ฉลาดเจ้าเล่ห์ - ตรงไปตรงมา (Shrewd-Forthright)	-คล่องแคล่วในการสมาคม -มีความเฉลียวฉลาด -มีการควบคุมอารมณ์ -มองการไกล -ระมัดระวังในผลได้ผลเสีย	-วุ่นงานในการสมาคม -ไม่เสแสร้ง -ซื่อและจริงใจ -เปิดเผย
O	จิตใจหวาดหวั่น-จิตใจสงบ (Apprehensive-Placid)	-มีความกังวลใจ -มีอารมณ์เสื่อง่าย -อารมณ์อ่อนไหว -มักมีอารมณ์เศร้าหมอง -หงอยเหงา -วิตกกังวลในเรื่องสุขภาพโดยไม่มีเหตุผล	-มีความมั่นคง -มีความพอใจ อิ่มใจ -จิตใจหนักแน่น -ไม่วิตกกังวล -ชอบทำตัวง่ายๆ
Q ₁	ชอบลองของใหม่-อนุรักษ (Radical-Conservative)	-มีความคิดอิสระ -เสรีนิยม -ชอบทดลอง -ชอบวิพากษ์วิจารณ์ -ชอบวิเคราะห์ -สนใจใช้สติปัญญา -ชอบค้นคว้า -ใจกว้าง ยอมรับการเปลี่ยนแปลง	-ถือจารีตประเพณี -เชื่อในสิ่งที่เคยได้รับการอบรมสั่งสอน -ระมัดระวังในการรับความคิดใหม่ๆ -ต่อต้านการเปลี่ยนแปลง -ไม่สนใจการวิเคราะห์

ตาราง 1 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ชื่อองค์ประกอบ	ลักษณะของคะแนนสูง	ลักษณะของคะแนนต่ำ
Q ₂	พึ่งตนเอง-พึ่งกลุ่ม (Self-sufficient-Group-dependent)	-ชอบใช้ดุลพินิจของตนเอง -อารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย -มีความพอใจในตนเอง -ไม่สนใจความคิดเห็นของสังคม	-เป็นผู้ตามที่ดี -ขึ้นอยู่กับกลุ่ม -ต้องการการสนับสนุนจากกลุ่ม -ต้องการการยอมรับของสังคม
Q ₃	ขาดระเบียบวินัย-ควบคุมตนเอง (Undisciplined-Controlled)	-ทำตามแรงกระตุ้นภายในของตนเอง -ควบคุมตนเองไม่ได้ -ไม่รักษากฎเกณฑ์ -การปรับตัวไม่ดี	-ข้ามกฎฟิสิกส์ฟิสิกส์ -มีความตั้งใจจริง -ทำตัวเหมาะสมในสังคม
Q ₄	อารมณ์ผ่อนคลาย-อารมณ์ตึงเครียด (Relaxed-Tense)	-เฉื่อย -จิตใจสงบ -ไม่มีความคับข้องใจ -พอใจในสถานการณ์ที่เป็นอยู่	-มีแรงขับภายในมาก -ตื่นตระหนกเกินควรเนื่องจากประสาทไม่ดี -ละเอียดถี่ถ้วนเกินไป -มีความคับข้องใจ -ใจร้อน

การกำหนดลำดับขั้นการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพโดยทั่วไป (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ (2543ก:254-255) ได้กำหนดขั้นตอนไว้ดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพที่ต้องการวัด
2. ศึกษาทฤษฎี เอกสารและแบบทดสอบต่างๆที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพที่ต้องการสร้าง
3. เขียนนิยามสิ่งที่ต้องการศึกษาใหม่ให้ชัดเจน เพื่อประโยชน์ในการสร้างเครื่องมือให้ถูกต้องตามนั้น นิยามอาจไม่เหมือนของเก่าก็ได้แต่ต้องมีเหตุผลมาสนับสนุนแนวคิดนั้น
4. เลือกรูปแบบของการเขียนข้อสอบที่จะวัดสิ่งที่ต้องการ รูปแบบมีหลายชนิด เช่น ประเภทข้อความเดี่ยว ประเภทข้อความคู่ ประเภทสถานการณ์ ฯลฯ และการให้ตอบมีหลายรูปแบบ เช่น ถูก-ผิด, เห็นด้วย – ไม่เห็นด้วย, บ่อยที่สุด – บางครั้ง – นานครั้ง – ไม่เคยเลย ฯลฯ

5. เขียนข้อสอบตามนิยามพฤติกรรมแต่ละด้าน เพื่อจะวัดลักษณะนิสัยอันจะก่อให้เกิดบุคลิกภาพนั้นๆ

6. ตรวจสอบคุณภาพขั้นต้น เป็นการตรวจสอบเพื่อพิจารณาความถูกต้องในขั้นแรกทางด้านนิยาม ด้านภาษา ด้านรูปแบบ ขั้นตอนนี้ตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญที่มีผลงานและมีประสบการณ์ด้านบุคลิกภาพที่สร้าง

7. ทดลองครั้งที่ 1 เพื่อหาคุณภาพเบื้องต้น เช่น ค่าอำนาจจำแนก ความเชื่อมั่น และลักษณะอื่นๆตามที่ต้องการพิจารณาแก้ไขเบื้องต้น

8. คัดเลือกและปรับปรุง จากผลการวิเคราะห์ครั้งที่ 1 เลือกเอาเฉพาะข้อที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับบุคลิกภาพที่ต้องการ แล้วทำเป็นชุดใหม่หรืออาจต้องเขียนเพิ่มเติมก็ได้

9. ทดลองครั้งที่ 2 ครั้งนี้เป็นการเลือกเอาข้อดีที่มีคุณภาพแล้วมาทดลอง กลุ่มตัวอย่างควรมากขึ้น เป็นตัวแทนของประชากรจริงๆ วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกอีกครั้ง ดูว่ายังยืนยันคุณภาพของแต่ละข้ออยู่หรือไม่ วิเคราะห์หาความเชื่อมั่น ความเที่ยงตรง หรืออื่นๆตามที่ต้องการ ถ้ามีคุณภาพต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดต้องแก้ไขปรับปรุงใหม่แล้วนำไปทดลองใหม่จนได้แบบทดสอบฉบับที่ดีมีคุณภาพ การทดลองอาจมีได้มากกว่า 2 ครั้ง

10. สร้างเกณฑ์ปกติเป็นคะแนนที่บอกระดับของบุคลิกภาพของแต่ละคนว่าเป็นคนลักษณะใดเมื่อเทียบกับประชากร คะแนนเกณฑ์ปกติมักแปลงเป็นเปอร์เซ็นต์ไทล์หรือคะแนนมาตรฐาน

จากที่กล่าวข้างต้นผู้วิจัยได้ทำการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของนักศึกษาสายคหกรรมศาสตร์ที่มุ่งประกอบอาชีพอิสระ โดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบจากข้อคำถาม ในแต่ละลักษณะนิสัยตามที่นิยามศัพท์ไว้ลักษณะละหลายๆข้อตามลำดับขั้นการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพอิสระ

2.1 ความหมายของการประกอบอาชีพอิสระ

สำนักงานสถิติแห่งชาติ (ชนาภรณ์ ญาณพิทักษ์ . 2535 : 12 อ้างอิงจาก สำนักงานสถิติแห่งชาติ.2517:5) ให้ความหมาย ของการประกอบอาชีพอิสระว่าหมายถึง การที่บุคคลเป็นเจ้าของธุรกิจ หรือเป็นหุ้นส่วนในธุรกิจอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยไม่มีนายจ้าง

วิชัย ราษฎร์ศิริ (2526:50) ให้ความหมายการประกอบอาชีพอิสระว่าหมายถึงอาชีพที่แต่ละคนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการทำมาหากินเลี้ยงชีพได้ด้วยตนเองโดยไม่รับจ้างผู้อื่น เช่น การทำขนม การวาดภาพ การทาสี การทำเครื่องแกะสลัก การทำเครื่องเรือน การซ่อมวิทยุ โทรทัศน์ เป็นต้น

สุรเดช วิเศษสุรการ (2530 : 10) ให้ความหมายการประกอบอาชีพอิสระว่าหมายถึงงานที่ไม่ใช่งานรับจ้าง ไม่รับราชการ ไม่เป็นลูกจ้างรัฐวิสาหกิจ แต่เป็นเจ้าของกิจการด้วยตนเอง ซึ่งอาจเริ่มจากร้าน เล็กๆ แล้วมาขยายให้ใหญ่จนต่อไปอาจขยายเปิดสาขาเพิ่มขึ้นต่อไปได้อีก

ชนาภรณ์ ญาณพิทักษ์ (2535: 13) ได้ให้ความหมายการประกอบอาชีพอิสระว่า หมายถึงอาชีพที่ผู้ประกอบการอาชีพสร้างขึ้นเอง เป็นเจ้าของธุรกิจดำเนินการเอง และไม่อยู่ในฐานะลูกจ้างกิจการอาจใหญ่หรือเล็กขึ้นอยู่กับความสามารถและทุนทรัพย์

สุนทร โคตรบรรเทา (2527 : 71) ให้ความหมายการประกอบอาชีพอิสระว่าหมายถึงอาชีพที่ผู้ประกอบการอาชีพสร้างขึ้นเองลงทุนและดำเนินการเองไม่ต้องรับคำสั่งหรือมีใครออกคำสั่งตัดสินใจได้ด้วยตนเอง มีการลงทุนและเสี่ยงต่อการล้มเหลว

เจลิยว บุรีภักดี และคณะ (2529 : 8) ให้ความหมายการประกอบอาชีพอิสระว่า หมายถึงผู้ที่ประกอบธุรกิจตามความพึงพอใจของตนเองโดยจะทำคนเดียว หรือร่วมกันทำก็ได้แต่ไม่เกิน 9 คน เช่น ร้านอาหาร ร้านตัดเย็บเสื้อผ้า ร้านขายสินค้า เป็นต้น

จริยา ทัพพะกุล ณ อยุธยา. (2530 : 48) ให้ความหมายการประกอบอาชีพอิสระว่า หมายถึงการประกอบกิจกรรมขนาดเล็กที่ทำด้วยตนเองโดยอาศัยเทคนิคและการจัดการให้เกิดรายได้

ยุพิน ประจวบเหมาะ (2530 : 8) ให้ความหมายอาชีพอิสระว่าหมายถึงอาชีพส่วนตัวทั้งในภาคเศรษฐกิจที่เป็นระบบ และไม่เป็นระบบ เจ้าของกิจการเป็นผู้ดำเนินการเองโดยไม่คำนึงว่าจะเป็นธุรกิจขนาดไหนได้รับค่าตอบแทนในรูปของกำไรไม่ใช่เงินเดือน

สุริพร ศรีทองกิตกุล (2521 : 5) ให้ความหมายอาชีพอิสระว่า หมายถึงงานอาชีพที่แต่ละบุคคลสามารถหาเลี้ยงชีพได้ด้วยตนเองโดยไม่ต้องไปรับจ้างผู้อื่น

สมสมุทร มุ่งสันติ (2539 : 16) ให้ความหมายการประกอบอาชีพอิสระว่า หมายถึง การที่บุคคลประกอบการเอง ไม่มีนายจ้างหรือไม่อยู่ในฐานะลูกจ้าง โดยบุคคลนั้นเป็นเจ้าของธุรกิจเอง ดำเนินกิจการด้วยการลงทุนเอง รับผิดชอบต่อการเสี่ยงทางธุรกิจด้วยตนเอง ดำเนินกิจการในรูปของการผลิต การจำหน่าย หรือการบริการ เพื่อหวังกำไร และเสี่ยงต่อการล้มเหลว โดยกิจการนั้นอาจมีขนาดใหญ่หรือเล็กก็ได้

จากความหมายการประกอบอาชีพอิสระที่กล่าวข้างต้นสรุปว่าการประกอบอาชีพอิสระ หมายถึง อาชีพส่วนตัวที่ผู้ประกอบการสร้างขึ้นเองตามความพึงพอใจของตนเอง และทำด้วยตนเอง โดยอาศัยทักษะและเทคนิคในการดำเนินการเอง และไม่มีนายจ้าง หรือเป็นลูกจ้าง เช่น ร้านอาหาร ร้านตัดเย็บเสื้อผ้า ร้านจัดดอกไม้ เป็นต้น

2.2 ทฤษฎีการเลือกอาชีพ

ทฤษฎีการเลือกอาชีพได้มีนักจิตวิทยาและนักการศึกษาได้ศึกษาและเสนอแนวคิดไว้หลายท่านดังนี้

วิลเลียมสัน (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์.2529 : 66-67 ; อ้างอิงจาก Williamson .1937) ให้ชื่อ ทฤษฎีการเลือกอาชีพของเขาว่าทฤษฎีวิเคราะห์คุณลักษณะและองค์ประกอบของบุคลิกภาพ ทฤษฎีนี้มีรากฐานมาจากแนวความคิดของจิตวิทยาความแตกต่างระหว่างบุคคลและจิตวิทยา ประยุกต์โดยมีหลักการว่าบุคคลประกอบด้วยลักษณะหลายประการ เช่น ความถนัด ค่านิยม ความสามารถ เซอร์ปัญญา ความสนใจ ความต้องการ บุคลิกภาพ ฯลฯ และบุคคลจะเลือกอาชีพ โดยการพิจารณาลักษณะของอาชีพประกอบการพิจารณาตนเอง พร้อมทั้งพิจารณาความต้องการ ของตลาดแรงงานเวลาทุนทรัพย์ที่จะใช้ในการเตรียมตัวในการประกอบอาชีพ นอกจากนี้ บุคคล แวดล้อม ครอบครัว ถิ่นที่อยู่ ค่านิยมของชุมชน ตลอดจนการปรับตัวของบุคคลนั้นเองก็มีอิทธิพล ต่อการเลือกอาชีพของบุคคลด้วย วิลเลียมสันยังเห็นว่าแต่ละบุคคลมีความสามารถหรือศักยภาพ หรือลักษณะเฉพาะตัวแตกต่างกัน ซึ่งลักษณะเฉพาะตัวนี้สัมพันธ์กับงานเฉพาะอย่างที่คุณคนนั้น ต้องการ นอกจากนี้บุคคลแต่ละคนต้องการที่จะรู้จักลักษณะและองค์ประกอบของบุคลิกภาพของ ตนเองเพื่อจะได้ใช้ลักษณะและองค์ประกอบดังกล่าวอย่างมีประสิทธิภาพดังนั้นการเลือกอาชีพจึง ต้องใช้วิจารณ์ญาณในการตัดสินใจเลือกอาชีพ

สำหรับหลักการเลือกอาชีพวิลเลียมสันพบว่าทฤษฎีวิเคราะห์คุณลักษณะและองค์ประกอบ ของบุคลิกภาพนี้สอดคล้องกับหลักการเลือกอาชีพของ แฟรงค์ พาร์สัน ซึ่งประกอบด้วย หลักการ พื้นฐาน 3 ประการคือ

1. บุคคลแต่ละคนมีลักษณะเฉพาะตัวที่แตกต่างกันที่สามารถสังเกต วัด และจำแนกได้
2. อาชีพแต่ละอาชีพ ต้องการผู้ประกอบอาชีพที่มีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกัน
3. การแนะแนวอาชีพ ควรเป็นกระบวนการที่จัดวางตัวบุคคลและงานให้เข้าคู่กันหรือ สอดคล้องกันอย่างเหมาะสม

ฮอลแลนด์ (ศุภวดี บุญญวงศ์. 2528 : 129-136 ; อ้างอิงจาก Holland's Theory of Vocational Choice) ได้เสนอว่า บุคคลจะเลือกอาชีพโดยการพิจารณาถึงบุคลิกภาพของตน เปรียบเทียบกับบุคลิกภาพของบุคคลที่ประกอบอาชีพนั้นๆ แล้วจึงตัดสินใจเลือกอาชีพ องค์ประกอบที่สำคัญของบุคลิกภาพได้แก่ ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับตนเอง การรับรู้สิ่งแวดล้อม ค่านิยม ความสำเร็จและการกระทำต่างๆ ความไวต่อการรับรู้ถึงอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมที่มีต่อตน ความพึงพอใจและบทบาทด้านการทำงาน แบบของการจัดการและลักษณะบุคลิกภาพ แบบของ บุคลิกภาพที่เหมาะสมกับการคุมเศรษฐกิจคือบุคลิกภาพแบบกล้าได้กล้าเสียโดยบุคลิกภาพแบบนี้ มักพึงพอใจกับกิจกรรมที่ต้องเข้าไปเกี่ยวข้อง และควบคุมผู้อื่นเพื่อผลประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ เป็นอาชีพที่ต้องการลักษณะการเป็นผู้นำสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่นโน้มน้าวจิตใจผู้อื่นให้ คล้ายตามฮอลแลนด์ กล่าวว่าบุคคลที่มีบุคลิกภาพกล้าได้กล้าเสียเหมาะกับการประกอบอาชีพ ต่อไปนี้ นักวิจัย นายธนาคาร ผู้ขายประกัน นายหน้าซื้อขาย ผู้รับเหมา ผู้จัดการทางธุรกิจ เป็นต้น และบุคลิกภาพทั่วไปของบุคคลที่มีบุคลิกภาพกล้าได้กล้าเสีย คือ รักความก้าวหน้า กล้าเสี่ยง ทะเยอทะยาน กล้าซักถาม ชอบความเป็นอิสระ ชอบบังคับผู้อื่น คล่องแคล่วว่องไว

ชอบเป็นจุดเด่น ทำตามใจนึก ใจร้อน มองโลกในแง่ดี ชอบสนุก สะดวกสบาย มั่นใจในตนเอง ชอบสังสรรค์ ช่างพูด ซึ่งฮอลแลนด์สรุปว่า ความคาดหวังเกี่ยวกับอาชีพของบุคคลนั้น ขึ้นอยู่กับการที่เขาได้ประเมินตนเอง รู้จักบุคลิกภาพของตนเอง และมีความรู้เกี่ยวกับอาชีพ

ฮอลแลนด์ (Holland) (สำเนา ขจรศิลป์. 2529: 39-41) ได้สร้างทฤษฎีการเลือกอาชีพ และสร้างแบบสำรวจบุคลิกภาพตนเองเพื่อช่วยในการเลือกอาชีพ (Self – Directed Search) และฮอลแลนด์ กล่าวว่าความพึงพอใจ ความมั่นคง และความสำเร็จในการประกอบอาชีพขึ้นอยู่กับความสอดคล้องระหว่างบุคลิกภาพของบุคคลกับสภาพแวดล้อมของงานและฮอลแลนด์(รวิวรรณ อังคนุรักษ์พันธ์. 2533 : 197-201) กำหนดลักษณะของบุคลิกภาพกับความเหมาะสมกับอาชีพของบุคคลไว้ 6 ประเภท คือ

1. บุคลิกภาพประเภทงานช่างฝีมือและงานกลางแจ้ง(Realistic)

บุคลิกภาพโดยทั่วไปของบุคคลกลุ่มนี้ ขี้อาย หัวอ่อน เปิดเผย จริงจัง แข็งแรง วัตถุนิยม เป็นธรรมชาติ เรียบง่าย พากเพียร อดทน เสมอต้นเสมอปลาย เก็บตัว มั่นคง มัธยัสถ์ ซื่อสัตย์ ไม่คิดลึก ไม่หมกหมุ่น ไม่เพ้อฝัน

อาชีพที่เหมาะสมกับบุคคลประเภทนี้คืออาชีพที่เกี่ยวข้องกับการทำป่าไม้ ครู ช่างเทคนิค อุตสาหกรรมศิลป์ วิศวกรรมยานยนต์ วิศวกรรมเหมือง ช่างไฟฟ้า ช่างประปา ช่างทำกุญแจ ช่างตัดเสื้อ เป็นต้น

2. บุคลิกภาพประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคนิค (Investigative)

บุคลิกภาพโดยทั่วไปของบุคคลกลุ่มนี้ ชอบวิเคราะห์ รอบคอบ ระมัดระวัง เป็นนักวิจารณ์ ชอบอ่านหนังสือ ใฝ่รู้ รักอิสระ ฉลาด เก็บตัว มีหลักการเหตุผล ไม่เชื่ออะไรง่าย อดทน เนียบขาด ถ่อมตน ไว้วางใจ

อาชีพที่เหมาะสมกับบุคคลประเภทนี้คือ นักเศรษฐศาสตร์ นักเคมี นักชีววิทยา นักจิตวิทยา จักษุแพทย์ ทันตแพทย์ ครูสอนคำนวณ เป็นต้น

3. บุคลิกภาพประเภทงานศิลปะ ดนตรี และวรรณกรรม (Artistic)

บุคลิกภาพโดยทั่วไปของบุคคลกลุ่มนี้ จุกจิก ไม่เป็นระเบียบ เจ้าอารมณ์ มีอุดมคติ เพ้อฝัน ไม่จริงจัง ใจร้อน รักอิสระ ช่างคิด ไม่ชอบเลียนแบบ มีความคิดริเริ่ม ชอบแสดงออก

อาชีพที่เหมาะสมกับบุคคลประเภทนี้คือ ผู้กำกับละคร ครูสอนละคร ครูสอนศิลปะ ครูสอนดนตรี นักแต่งเพลง ผู้ตกแต่งภายใน

4. บุคลิกภาพประเภทงานบริการ การศึกษา และสังคม (Social)

บุคลิกภาพโดยทั่วไปของบุคคลกลุ่มนี้ มีอำนาจ ไม่ชอบให้ใครสั่ง น่าเชื่อถือ กว้างขวาง มีอุดมคติ มีความคิดลึกซึ้ง จุใจคนเก่ง มีความรับผิดชอบ ชอบเข้าสังคม

อาชีพที่เหมาะสมกับบุคคลประเภทนี้คือผู้บริหารการศึกษา ผู้จัดการ อาจารย์ บรรณารักษ์ ครู ผู้ประสานงาน

5.บุคลิกภาพประเภทงานจัดการและค้าขาย (Enterprising)

บุคลิกภาพโดยทั่วไปของบุคคลกลุ่มนี้ชอบแสดงออก ใจร้อน คล่องแคล่วว่องไว เสี่ยงภัย ทะเยอทะยาน สนุกสนาน กล้าซักถามโต้แย้ง ฟุ้งพาดนเอง เปิดเผย ช่างพูด รักความก้าวหน้า เชื้อมั่นในตนเอง ชอบเข้าสังคม มองโลกในแง่ดี มีความกล้าได้กล้าเสีย

อาชีพที่เหมาะสมกับบุคคลประเภทนี้คือ นักการเมือง นักธุรกิจ พ่อค้า ผู้จัดการร้านอาหาร ผู้จัดการฝ่ายขาย ผู้จัดการฝ่ายบุคคล พนักงานขาย นายหน้า

6. บุคลิกภาพประเภทสำนักงานและเสมียน

บุคลิกภาพโดยทั่วไปของบุคคลกลุ่มนี้ ชอบเลียนแบบ ไม่มีจินตนาการ ขาดความริเริ่ม เชื่อฟัง ยุติธรรม รับคำสั่ง อ่อนน้อม เรียบร้อย พากเพียร คล่องแคล่ว เจ้าระเบียบ เยือกเย็น

อาชีพที่เหมาะสมกับบุคคลประเภทนี้คือ นักบัญชี ผู้ดูแลสินค้าในสต็อก ผู้เชี่ยวชาญทางการเงิน เสมียน เจ้าหน้าที่ธุรการ เลขานุการฝ่ายบุคคล

ทฤษฎีการเลือกอาชีพของโร (Roe's Career Choice Theory) (ลัวัน สายยศ และอังคณา สายยศ.2543:30) กล่าวถึงแนวความคิดของโร ในการเลือกอาชีพเป็นแบบสามมิติ จากการวิจัยบุคลิกภาพทางกายภาพ ทางชีวภาพ และทางสังคม ทำให้สรุปแนวคิดได้ 3 ด้าน ว่าขนาดของความสนใจต่อบุคคลตรงข้ามกับขนาดความสนใจต่อสิ่งของ ความสนใจเน้นหนักต่อบุคคล ทำให้แต่ละบุคคลเลือกสิ่งแวดล้อมอาชีพที่เกี่ยวกับบุคคล เช่น อาชีพทางวัฒนธรรม ศิลปกรรม มหรสพ บริการและธุรกิจ เป็นต้น ส่วนคนที่มีความสนใจเน้นหนักไปทางวัตถุ สิ่งของ ก็จะเลือกอาชีพที่ไม่เกี่ยวกับบุคคล เช่น อาชีพนักวิทยาศาสตร์ อาชีพงานกลางแจ้ง เป็นต้น ทฤษฎีของโร มองว่าประสบการณ์ของวัยเด็กหลากหลายทำให้บุคคลสนใจแตกต่างกัน เด็กที่ ได้รับความอบอุ่นจากทางบ้านจะสนใจบุคคล แต่ถ้าเด็กที่ขาดความอบอุ่นจะสนใจวัตถุสิ่งของเป็นส่วนใหญ่

นอกจากนี้ออสซิโพล ได้กล่าวถึงทฤษฎีการเลือกอาชีพของโร (Roe's Theory of Vocational Choice) (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์.2531:68-77 : อ้างอิงจาก Osipow .1970) ว่าหลักการที่สำคัญในการเลือกอาชีพประกอบด้วยหลัก2ประการคือ

1. บุคคลจะเลือกอาชีพให้เหมาะสมกับบุคลิกภาพและสนองความต้องการของตนเอง
2. การอบรมเลี้ยงดู ตลอดทั้งสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดาและเด็กในระยะแรกของชีวิต

หรือประสบการณ์ในวัยเด็กที่ได้จากการอบรมเลี้ยงดู มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ

จากทฤษฎีการเลือกอาชีพดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า บุคลิกภาพมีบทบาทสำคัญและมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพอย่างยิ่ง บุคคลจะเลือกอาชีพให้เหมาะสมกับบุคลิกภาพหรือคุณลักษณะตนเองโดยพิจารณาจากบุคลิกภาพของตน เปรียบเทียบกับบุคลิกภาพของ ผู้ประกอบอาชีพนั้นๆเพื่อให้เกิดความสอดคล้องกัน ซึ่งบุคลิกภาพแต่ละแบบจะเหมาะสมกับอาชีพซึ่งแตกต่างกันไป บุคคลแต่ละคนต้องการที่จะรู้จักลักษณะและองค์ประกอบของบุคลิกภาพของตนเอง เพื่อจะได้ใช้ลักษณะและองค์ประกอบดังกล่าวอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งมีหลายทฤษฎีที่ได้กล่าวถึง

บุคลิกภาพของผู้ประกอบอาชีพอิสระที่ผู้วิจัยได้นำมาเป็นลักษณะของนักศึกษาที่มุ่งประกอบอาชีพอิสระและเป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบ

2.3 ลักษณะผู้ประกอบอาชีพอิสระ

คุณลักษณะผู้ประกอบอาชีพอิสระ มีผู้ที่ได้ทำการศึกษาไว้หลายท่านดังนี้

เดลีโอ (Deleo. 1982 : 1086 A) ได้ศึกษาจิตลักษณะผู้ประกอบการ พบว่ามีจิตลักษณะผู้ประกอบการ มีดังนี้คือ

1. มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
2. มีนิสัยชอบเสี่ยง
3. มีความพยายาม
4. กล้าตัดสินใจด้วยตนเอง
5. มีความมั่นคงแน่วแน่
6. มีเป้าหมายที่แน่นอน
7. มีการพัฒนาแผนงานเพื่อช่วยให้เกิดผลตามเป้าหมาย
8. มีความเชื่อมั่นในตนเองและเป็นตัวของตัวเอง

เดนตัน (Denton. 1986 : 2989 A) ได้ศึกษาวิจัยถึงลักษณะที่สำคัญของผู้ประกอบการ พบว่า ผู้ประกอบการมีลักษณะดังนี้

1. ความขยัน
2. ความพยายาม
3. ความเพียรสูง
4. ความตั้งใจ และรู้จักตัดสินใจดี
5. ความมีทรัพย์สินสมบัติ
6. ความคิดริเริ่ม
7. แก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง
8. ความรู้สึกทางบวกต่อการท้าทาย

ฟริดแมน (Friedman. 1984) ได้ศึกษาและสร้างแบบทดสอบเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ประสบผลสำเร็จในการประกอบอาชีพด้านธุรกิจพบว่า ผู้ประสบผลสำเร็จในการประกอบการควรมีลักษณะดังนี้ คือ

1. มีจุดมุ่งหมายหรือเป้าหมายที่ชัดเจน
2. มีมนุษยสัมพันธ์
3. มีความสามารถในการติดต่อสื่อสาร
4. อดทนต่อความล้มเหลว
5. มีความเชื่อมั่นในตนเอง

ฮอลแลนด์ (ลัวิน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2543ก ; อ้างอิงจาก Holland's Vocational Interest Theory:1966,1973) ได้กล่าวถึงลักษณะของผู้ที่ชอบดำเนินการวิสาหกิจ (Enterprising) เช่น นักธุรกิจ พ่อค้า อาชีพนายหน้า นักจัดรายการ ผู้จัดการทางธุรกิจ ผู้ขาย ประกัน ผู้รับเหมา เป็นต้น ซึ่งบุคลิภาพทั่วไปของบุคคลดังกล่าวจะมีลักษณะดังนี้

1. มีเป้าหมายในการทำงาน
2. ชอบผจญภัย
3. กระตือรือร้น
4. มีพลังแข็งแรง
5. มีความกระฉับกระเฉง
6. มีมนุษยสัมพันธ์ดี ภาษาดี
7. ชอบแสดงตัว
8. ยอมรับตนเอง
9. เชื้อมั่นในตนเอง
10. ช่างพูด เข้าสังคมง่าย
11. มองโลกในแง่ดี
12. มีความขยันขันแข็ง
13. ชอบเสี่ยง
14. ชอบการค้าขาย

แคทเทิลส์ (ส.วาสนา ประมวลพฤษฯ.2544ข) ได้กล่าวถึงบุคลิกลักษณะของผู้ที่ประกอบอาชีพที่คล้ายกับอาชีพอิสระ เช่น อาชีพนักขาย นักการตลาด นักบริหาร ผู้จัดการ ว่าควรมีลักษณะดังนี้

1. ชอบเข้าสังคม
2. ชอบลองอะไรใหม่ๆ
3. พึ่งตนเอง เป็นตัวของตัวเอง
4. ใฝ่ใจผู้อื่น
5. เฉลียวฉลาด
6. มั่นใจในตนเอง

ปราโมทย์ เจนการ (2523 : 93 - 123) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องการศึกษาอบรมกับ ความเป็นผู้ประกอบการ พบว่า องค์ประกอบของความเป็นผู้ประกอบการในด้านจิตลักษณะของ ผู้ประกอบการมี 9 ลักษณะ คือ

1. ความกล้าเสี่ยงอย่างสมเหตุผลในด้านการลงทุน
2. คุณลักษณะคิดค้นประดิษฐ์ด้วยความมีเหตุผล
3. ความสามารถในการเสาะหา

2. คุณลักษณะคิติดันประดิษฐ์ด้วยควมมีเหตุผล
3. ความสามารถในการเสาะหา
4. กล้าเสี่ยงที่จะดำเนินธุรกิจ
5. ความสามารถในการรับรู้และมองเห็นช่องทางดำเนินธุรกิจ
6. การจูงใจและค่านิยมที่ดีในการทำงาน
7. ความเชื่อในอิทธิพลจากการควบคุมภายในตน
8. ความไม่เชื่อเกี่ยวกับโชคกลาง
9. ความเป็นผู้นำ ความสามารถและเชื่อมั่นในทางสังคมเชิงธุรกิจ

ยุพิน ประจวบเหมาะ (2530 : 37) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะที่จะเป็นผู้ประกอบการที่ดีและมีคุณสมบัติเฉพาะตัวที่จะประสบความสำเร็จจำเป็นต้องมีคุณลักษณะดังนี้

1. ต้องเป็นคนที่สามารถทนทำงานหนักได้เกินกว่าบุคคลปกติ
2. เป็นผู้มีความกระตือรือร้นอยู่เสมอ
3. มีความเชื่อมั่นในตนเอง และมีความมุ่งมั่นที่จะทำอะไรให้ได้
4. ในการประกอบกิจการใด ๆ มักจะตั้งเป้าหมายสูง(แต่สามารถปฏิบัติได้)ไว้เสมอ
5. ไม่เบื่อง่าย ไม่ชอบทิ้งอะไรกลางคันเมื่อพบอุปสรรค
6. เห็นคุณค่าของเงิน
7. มีพลังในการแก้ปัญหาอย่างไม่เสื่อมคลาย
8. ไม่ใช่คนเสี่ยงแบบหลับตาเสี่ยง แต่เป็นนักเก็งอนาคตที่มีความสามารถและมีหลักการ
9. รู้จักใช้ความผิดแต่หนหลังเป็นบทเรียน
10. รู้จักใช้คำวิพากษ์วิจารณ์ของผู้อื่นให้เป็นประโยชน์
11. มีความคิดริเริ่ม และกล้ารับผิดชอบต่อการริเริ่มต่าง ๆ เหล่านั้น
12. รู้จักใช้ทรัพยากรที่จำกัด (รวมทั้งเวลา) ได้อย่างเป็นประโยชน์
13. ในการทำงานชอบตั้งเกณฑ์สูง(แต่ต้องทำได้เสมอ)

ยุพิน องคานนท์ (2533 : 83-84) ได้ศึกษาทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 หลักสูตร 4 ปี ปีการศึกษา 2531 จำนวน 2,229 คน ผลการศึกษาพบว่านิสิตทุกกลุ่มมีความรู้สึกที่ดีต่อการประกอบอาชีพอิสระ และมีความเห็นว่าผู้ประกอบการอาชีพอิสระควรมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้ คือ

1. ความอดทน หนักแน่น ตั้งใจทำงาน
2. ความมีไหวพริบ ช่างสังเกต รู้จักวางแผนและแก้ปัญหาเฉพาะหน้า
3. ความพยายาม
4. ความมีมนุษยสัมพันธ์
5. ความขยัน
6. ความกระตือรือร้น

7. ความคิดริเริ่ม
8. ความกล้าตัดสินใจ
9. ความกล้าเสี่ยง
10. ความเชื่อมั่นในตนเอง
11. ความประหยัด
12. ความรับผิดชอบ
13. ความละเอียด รอบคอบ
14. ความซื่อสัตย์
15. ความเฉลียวฉลาด

สัญญา จัตตานนท์ (2527 : 20) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะมาตรฐานขั้นต่ำของการเป็นผู้ประกอบการว่ามีดังนี้

1. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
2. ความมานะพยายาม
3. ร่างกายสมบูรณ์
4. ความกล้าเสี่ยงในการลงทุน
5. ความรักในอิสระเสรีภาพ

มัญญ ตนะวัฒนา (2532 : 128-136) กล่าวว่าคุณลักษณะของบุคคลในการประกอบอาชีพอิสระที่นำไปสู่ความสำเร็จ ได้แก่

1. ความกล้าเสี่ยง
2. ความสามารถในการบริหาร
3. ความคิดสร้างสรรค์
4. ความกล้าตัดสินใจ
5. ความซื่อสัตย์
6. ประหยัด
7. ความรับผิดชอบต่อสังคมมองเห็นเหตุการณ์ปัจจุบันเป็นหลักยืนหยัดต่อสู้และทำงานหนัก

วชิร โอภิชากร (2533 : 22) ได้ทำการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมสร้างเสริมในครอบครัวและสถานศึกษากับจิตลักษณะที่เอื้อต่อการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาอาชีวศึกษาในภาคใต้ พบว่าจิตลักษณะที่เอื้อต่อการเป็นผู้ประกอบการ มี 5 ประการคือ

1. ทักษะคิดการเป็นผู้ประกอบการ
2. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
3. ความกล้าเสี่ยง
4. ความเชื่อในอำนาจตน
5. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

1. จะต้องมีความสามารถในการสื่อสาร โดยเฉพาะกับลูกค้าต้องรู้ว่าพูดจอย่างไรจึงจะทำให้เขาพอใจ
2. จะต้องมีความสามารถในการวางแผน
3. มีความซื่อสัตย์ เพื่อให้ลูกค้าไว้วางใจ ไม่คำทำไรเกินควร เพราะถ้าเราตรงไปตรงมา ไม่คดโกง ก็จะได้ลูกค้ามากขึ้น
4. ต้องใจกว้าง มีความรักและไว้วางใจผู้อื่น รู้จักแบ่งปันให้คนอื่น
5. ต้องสร้างทีมงาน เพราะถ้าทีมงานดี จะช่วยให้งานนั้นสำเร็จตามที่ตั้งเป้าหมายไว้
6. ต้องมีความสามารถในการแก้ปัญหา

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับ ธุรกิจ SMEs

3.1 ความหมายของธุรกิจ SMEs

ธุรกิจ SMEs เป็นการประกอบอาชีพอิสระที่มีขนาดเล็กและขนาดกลางมีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

พรรคไทยรักไทย (2542) ให้ความหมายของ SMEs หมายถึงวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดเล็กที่กิจการเกิดจากการผลิตสินค้า และบริการอันเนื่องมาจากทักษะที่หลากหลายเป็นหัวใจ มีกระบวนการผลิตอันยืดหยุ่นสอดคล้องกับวิถีของคนในชุมชนและความต้องการในตลาดโลก โดยใช้วัตถุดิบส่วนใหญ่ในประเทศและไม่พึ่งพาโรงงานหรือกิจการขนาดใหญ่ซึ่งผลผลิตของสินค้าและบริการนั้นได้มาตรฐานสากลและสามารถสร้างรายได้เป็นเงินตราต่างประเทศโดยใช้ทุนประกอบการไม่มากซึ่งฝังตัวอยู่ในชุมชนต่าง ๆ ทั่วประเทศกระบวนการสร้างความมั่งคั่งได้ตามศักยภาพและความถนัด

สถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (2544) ให้ความหมายของ SMEs หมายถึงวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นวิสาหกิจที่มีความเหมาะสมมีความคล่องตัวในการปรับสภาพให้เข้ากับสถานการณ์ทั่วไปของประเทศอีกทั้งยังเป็นวิสาหกิจที่ใช้เงินทุนในจำนวนที่ต่ำกว่าวิสาหกิจขนาดใหญ่

สมาลี ประทุมพันธ์ (2545:9) ได้กล่าวถึงความหมายของ SMEs หมายถึงธุรกิจที่ใช้กระบวนการผลิตที่ยืดหยุ่นสอดคล้องทั้งวิถีของคนในชุมชนและความต้องการในตลาดโลก โดยใช้วัตถุดิบส่วนใหญ่ในประเทศไม่พึ่งพาโรงงานหรือกิจการขนาดใหญ่แต่สินค้าและบริการนั้นได้มาตรฐานสากล สามารถสร้างรายได้เป็นเงินตราต่างประเทศโดยใช้ทุนประกอบการไม่มากหรือใช้เงินในขอบเขตที่สถาบันการเงินสามารถสนับสนุนได้

3.2 บุคลิกของธุรกิจ SMEs

กฎแห่งความสำเร็จในความสำเร็จของ SMEs พรศ.ไทยรักไทย (2542) ให้ SMEs เป็นอนาคตเศรษฐกิจไทยซึ่งอยู่ที่การผสมผสานกันระหว่างวิญญานผู้ประกอบการ (Entrepreneurship) กับความเข้าใจในแนวโน้มการบริโภคของโลก (Global Consumption) และความเป็นช่างฝีมือ(Artisan)ที่มีคุณลักษณะพิเศษหลายประการดังนี้

1. หาเงินจากดอลลาร์โซน SMEsที่มีอนาคตนั้นต้องเป็นกิจการที่มีความสามารถหารายได้เป็นเงินตราต่างประเทศทั้งที่ผ่านการใช้จ่ายของคนที่มีรายได้เป็นเงินดอลลาร์จากในประเทศหรือจากการส่งออกไปขายในต่างประเทศโดยตรง
2. พึ่งตนเอง เป็นกิจการที่มีตลาดขายสินค้าเป็นของตนเอง และมีความหลากหลาย โดยไม่ได้ฝากอนาคตไว้กับคำสั่งซื้อจากโรงงานขนาดใหญ่ไม่กี่แห่ง
3. ว่องไวในการปรับตัว เนื่องจาก SMEs เป็นกิจการที่มีคนงานจำนวนน้อย เพราะฉะนั้น จึงมีความว่องไวในการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตให้สอดคล้องตามคำสั่งซื้อของลูกค้า
4. ใช้ทุนน้อย เป็นกิจการที่ใช้ทุนน้อยในช่วงเริ่มต้นมีภาระหนี้สินไม่มาก และไม่ค่อยเกี่ยวข้องกับระบบธนาคารพาณิชย์
5. ใช้ทักษะในการผลิต สินค้าส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นสินค้าแฮนด์เมด หรือทำด้วยมือ มีการใช้ทักษะความชำนาญและการผสมภูมิปัญญาเดิมเข้ากับเทคโนโลยีในระดับเหมาะสมในการออกแบบ และผลิตสินค้าที่มีความหลากหลาย มีเอกลักษณ์ และมีคุณค่าในระดับสากล
6. ใช้วัตถุดิบในประเทศ ใช้วัตถุดิบการผลิตในประเทศเป็นส่วนใหญ่ หรือหากมีการนำเข้า ก็ต้องมีกระบวนการผลิตที่สามารถเพิ่มมูลค่าให้มากขึ้นจนมีสัดส่วนของกำไร ในระดับสูง
7. ผลิตสินค้าคุณภาพ คุณภาพสินค้าที่ผลิตได้มีมาตรฐาน และมีคู่แข่งในระดับโลก ผ่านกฎเกณฑ์มาตรฐานด้านสุขอนามัยของประเทศต่างๆ
8. ประสบการณ์ชีวิตลึกซึ้ง ผู้ประกอบการเหล่านี้มีประวัติการต่อสู้ ความล้มเหลว จนทำให้ตนเองอยู่รอดได้อย่างน่าสนใจโดยไม่ปรากฏว่ากิจการขนาดกลางและเล็กเหล่านี้ประสบความสำเร็จได้จากปาฏิหาริย์ของตลาดหุ้น
9. กิจการเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน มักเป็นกิจการที่อยู่ในชุมชน มีการบริหารจัดการภายในครอบครัวหรือพันธมิตร แต่กลับมีกระบวนการควบคุมคุณภาพสินค้าที่เข้มงวดสวนทางกับหลักการบริหารสมัยใหม่ที่ระบุว่าการบริหารแบบครอบครัวนั้นไร้ประสิทธิภาพ

3.3 แนวทางการประกอบธุรกิจ SMEs ให้ประสบความสำเร็จ

แนวทางการเริ่มต้นธุรกิจ SMEs ให้ประสบความสำเร็จ นั้นทินาถ อมรประสิทธิ์ (2543 : 1-19) กล่าวว่า เราควรเริ่มจากการหาข้อมูลใน 3 ด้านใหญ่ๆ คือ กำลังของตนเอง ตลาดลูกค้าและคู่แข่ง จากนั้น จึงไปสู่การจัดตั้งองค์กร ซึ่งในแต่ละด้านมีรายละเอียดปลีกย่อยดังนี้

1. การรู้จักตน โดยประเมินว่าตนเองมีคุณสมบัติที่จะทำธุรกิจนั้นๆหรือไม่ เช่น มีความรู้ความสามารถ มีความอดทน ขยัน ซื่อสัตย์ ยอมรับความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ ดังเช่น กล้านำเงิน

ออมที่เก็บทั้งชีวิตมาลงทุน เป็นต้น และที่สำคัญ คือ ต้องหนักแน่น จริงจัง และกล้าตัดสินใจเลือกประเภทธุรกิจที่เหมาะสมกับตนเอง โดยดูจากความชอบ ความถนัด ความสนใจของตนเองเป็นหลัก เพราะงานที่ตนรัก จะทำให้ผู้ประกอบการอยากแสวงหาความรู้ใหม่ๆ ทางธุรกิจ

สำรวจฐานะทางการเงิน ว่าตนเองมีเพียงพอหรือไม่ การเงินควรจัดแบ่งออกเป็น ส่วน ๆ เช่น แบ่งไว้สำหรับใช้จ่ายในครอบครัว แบ่งเป็นเงินฝากไว้กับธนาคารเพื่อใช้ในยามจำเป็น และแบ่งไว้สำหรับการออมเพื่อการลงทุนอาจเป็นการลงทุนระยะสั้นและระยะยาวเช่นการซื้อพันธบัตรรัฐบาล เมื่อจัดแบ่งเป็นส่วนต่างๆ แล้ว เราจะเห็นว่าตนเองมีเงินเพียงพอเพื่อทำธุรกิจหรือไม่ หรือต้องหาจากแหล่งเงินกู้อื่นๆ มีทำเลที่ตั้ง ควรมองหาทำเลที่เหมาะสมกับธุรกิจเช่นย่าน ศูนย์การค้า ชุมชน อยู่ใกล้แหล่งวัตถุดิบ เป็นต้นและยังต้องคำนึงว่า ทำเลควรใช้วิธีซื้อ หรือเช่า โดยดูที่เงินทุนว่ามีเพียงพอหรือไม่ทั้งนี้ผู้เริ่มต้นธุรกิจควรดูถึงรายละเอียดของสัญญาว่าคุ้มค่ากับการลงทุนหรือไม่เพียงไร

6. สอดส่องตลาดลูกค้า-คู่แข่ง รู้ข้อมูลของลูกค้า ผู้เริ่มต้นธุรกิจควรสำรวจความต้องการสินค้าหรือบริการ ว่ามีมากน้อยเพียงใด เหมาะกับลูกค้ากลุ่มใด วัยใด ชาย หรือหญิง เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับการผลิตต่อไป รู้ข้อมูลของคู่แข่ง ธุรกิจในปัจจุบันมีมากมาย ต้องทราบว่า คู่แข่งของเราเป็นอย่างไร จุดเด่น จุดด้อยของเขายู่อตรงไหน

3. การจัดตั้งธุรกิจ เมื่อเราประเมินตนเองและประเมินตลาดแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการจัดตั้งธุรกิจ วิธีจัดตั้งธุรกิจแบ่งเป็นส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้ ดังนี้

3.1 การตั้งวัตถุประสงค์และเป้าหมายของธุรกิจ ต้องมีความชัดเจน ว่าธุรกิจทำอะไร ที่ไหน อย่างไร ผลที่คาดว่าจะได้รับ โดยผู้เริ่มต้นธุรกิจต้องคำนึงว่า เมื่อตั้งขึ้นมาแล้วจะสามารถทำตามได้หรือไม่

3.2 รูปแบบขององค์กร รูปแบบขององค์กรมีหลายลักษณะคือ เป็นเจ้าของคนเดียว ห้างหุ้นส่วน หรือบริษัท ความรับผิดชอบของทั้ง 3 ลักษณะจะต่างกันไป คือ เจ้าของคนเดียวจะรับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียวในทุกเรื่อง ห้างหุ้นส่วนคือมีหุ้นส่วนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ความรับผิดชอบของแต่ละคนมากน้อยต่างกันไปตามอัตราส่วนที่ตกลงกันไว้ ส่วนผู้ที่ลงทุนด้วยรูปแบบบริษัทต้องมีสมาชิกก่อตั้งจำนวน 7 คนขึ้นไปและผลตอบแทนที่ได้จะอยู่ในรูปของเงินปันผล การหาแหล่งเงินทุน ที่มาจากการกู้ยืม สำหรับนักลงทุนรายใหม่อาจเป็นเรื่องยาก เนื่องจากไม่ได้รับความเชื่อถือ ดังนั้น การสร้างเครดิตหรือความน่าเชื่อถือให้กับตัวเองจึงเป็นเรื่องสำคัญ และสิ่งที่ยืนยันความน่าเชื่อถือได้คือ ผลการดำเนินงานของกิจการที่ผ่านมา รวมถึงสถานะทางการเงิน เช่นงบการเงินต่างๆ ประมาณการกำไรที่คาดว่าจะได้รับ สินค้าหรือบริการที่จะผลิตต้องสอดคล้องกับข้อมูลความต้องการของลูกค้า และที่สำคัญ สินค้าควรมีเอกลักษณ์เป็นของตัวเองไม่เหมือนใคร

3.3 การจัดจำหน่ายสินค้า ผู้เริ่มต้นธุรกิจควรดูความเหมาะสมของตลาดว่า จะจัดจำหน่ายในลักษณะใด เช่น ขายให้กับผู้บริโภคโดยตรง ผ่านพ่อค้าคนกลาง มีผู้แทนจำหน่าย หรือหลายวิธีรวมกัน เป็นต้น

3.4 การจัดการทางการเงิน คือ การวางแผนการใช้จ่ายเงิน ให้เงินหมุนเวียนตลอดเวลา สิ่ง чтоช่วยให้ฐานะการเงินคือการทำบัญชี งบการเงิน งบดุล งบกำไรขาดทุน ประมาณการรายรับรายจ่าย เป็นต้น นอกจากนี้ ผู้เริ่มต้นธุรกิจต้องแบ่งส่วนเงินทุนหมุนเวียนไว้เพื่อนำมาเป็นค่าใช้จ่ายภายในกิจการ เช่น เงินเดือนพนักงาน เงินจัดซื้อวัตถุดิบ ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เพราะถ้าผู้ประกอบการสะดุดกับภาวะการเงิน กิจการอาจหยุดชะงักลงได้

3.5 พนักงาน เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้กิจการประสบความสำเร็จหรือไม่ ถ้านายจ้างสามารถดูแลได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม พนักงานก็จะมีขวัญ และกำลังใจที่ดีในการทำงาน

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (2544: 10-9) ได้กล่าวถึงลักษณะของผู้ประกอบการว่าควรมีลักษณะดังนี้

1. ความกล้าเสี่ยง
2. ความกระตือรือร้น
3. ความรักในการเรียนรู้
4. ความทะเยอทะยาน
5. ความรักในการทำทาย
6. ความเป็นผู้นำ
7. การควบคุมตนเอง

นอกจากนี้ สุมาลี ประทุมพันธ์ (2545: 11) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการเป็นเจ้าของกิจการที่จะทำธุรกิจให้ประสบความสำเร็จนั้น ต้องมีองค์ประกอบ 9 องค์ประกอบดังนี้

1. ความคิดสร้างสรรค์ สามารถพัฒนาสินค้าให้ตรงกับ ความต้องการของตลาดได้ก่อนคนอื่น ความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งจำเป็นในการทำธุรกิจ เนื่องจากสินค้าบางอย่างมีการผลิตซ้ำกันมากผู้ที่สร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ใหม่ๆอยู่ตลอดเวลาจึงจะมีโอกาสชนะคู่แข่งได้ง่าย

2. การวางแผนเป้าหมายในชีวิต
3. ความพยายามและมีความอดทนสูง

4. ความมีประสบการณ์ เพราะจะรู้ถึงปัญหา วิธีการทำตลาดและวิธีการผลิตที่จะทำให้สินค้ามีคุณภาพ ในกรณีที่เป็นการใหม่ผู้ประกอบการไม่มีประสบการณ์จำเป็นต้องหาทีมงานที่มีประสบการณ์เข้ามาช่วยเพื่อทำให้กิจการดำเนินไปได้อย่างรวดเร็วแต่ทีมงานต้องมีความซื่อสัตย์ต่อองค์กร

5. การเริ่มต้นจากธุรกิจเล็กๆ และเงินหรือสินทรัพย์ในกิจการต้องใช้ประโยชน์ในกิจการของตัวเองเท่านั้น

6. การมีทุนของตนเองอย่างน้อย 50% ของเงินลงทุน ส่วนที่เหลืออีก 50%อาจหามาจากแหล่งเงินกู้ต่างๆ

7. การวางแผนงานอย่างเป็นระบบ โดยการวางแผนลดการเสี่ยง เพื่อพิจารณาว่าธุรกิจมีความเสี่ยงมากน้อยเพียงใด แผนงานที่ดีคือแผนงานที่ทำให้เกิดความเสี่ยงน้อยที่สุด

8. การแสวงหาความรู้ตลอดเวลาทั้งจากการฝึกอบรม และข้อมูลจากแหล่งต่างๆ

9. การต้อนรับลูกค้าดูญาติมิตรและคุยกับลูกค้าด้วยสายตาที่เป็นมิตร

นอกจากนี้ บุญจง ลิ้มอุดมพร (2545: 16) ได้กล่าวถึงบุคลิกและอุปนิสัยของผู้ประกอบการ SMEs ว่าผู้ที่จะเป็นเจ้าของกิจการหรือเป็นผู้ประกอบการนั้นจำเป็นต้องสำรวจอุปนิสัยที่เป็นปัจจัยในการดำเนินธุรกิจให้ประสบผลสำเร็จ ซึ่งอุปนิสัยและบุคลิกที่สำคัญได้แก่

1. ความเป็นผู้นำ
2. ความสามารถในการตัดสินใจ
3. ความมุ่งมั่นในการทำงาน
4. การเรียนรู้ได้เร็ว
5. ความมีวินัย
6. ความคิดสร้างสรรค์
7. ความขยัน อดทน
8. ความเชื่อมั่นในตนเอง
9. การมีความรู้ความสามารถในธุรกิจ เช่น ความรู้ทางด้านการตลาด การเงิน บัญชี

ด้านบุคคล ด้านกฎหมาย เป็นต้น

จากลักษณะของผู้ประกอบอาชีพอิสระและธุรกิจSMEs ของผู้ที่ได้ทำการศึกษาไว้ดังกล่าว ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมและทำเป็นตารางการแจกแจงเพื่อหาลักษณะที่จะนำมาใช้ในการศึกษาครั้งนี้ โดยแสดงไว้ในตาราง 2

จากตาราง 2 ผู้วิจัยเลือกลักษณะของผู้ประกอบอาชีพอิสระที่นำไปสู่ความสำเร็จที่กล่าวตรงกันมากไว้ 11 ลักษณะดังนี้

1. เจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระ
2. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
3. ความมุ่งมั่น
4. ความกล้าเสี่ยงที่จะประกอบอาชีพอิสระ
5. ความเฉลียวฉลาด
6. ความคิดสร้างสรรค์
7. ความมีมนุษยสัมพันธ์
8. ความเชื่อมั่นในตนเอง
9. ความซื่อสัตย์
10. ความรับผิดชอบ
11. ความทันสมัย

4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์องค์ประกอบ

4.1 ความหมายของการวิเคราะห์องค์ประกอบ

การวิเคราะห์องค์ประกอบ หมายถึงวิธีการค้นหาลักษณะของตัวแปรหลายๆตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กัน เป็นการลดตัวแปรให้น้อยลงเพื่อง่ายต่อความเข้าใจ และให้คำจำกัดความของตัวแปรชัดเจนขึ้น ช่วยตัดสินใจว่าควรศึกษาตัวแปรใดบ้างและตัวแปรใดบ้างที่เกี่ยวข้องกัน

ส.วาสนา ประवालพฤษ์ (2544:8) กล่าวว่า การวิเคราะห์องค์ประกอบยึดหลักที่ว่าตัวแปรหรือข้อมูลต่างๆที่มีความสัมพันธ์กันเนื่องจากตัวแปรต่างๆเหล่านั้นมีองค์ประกอบร่วมกันอยู่ (Common Factor) สังเกตได้จากการจับกลุ่มของตัวแปรหรือค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแต่ละกลุ่มจะประกอบด้วยตัวแปรหลายตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันสูงเนื่องจากตัวแปรเหล่านั้นมีองค์ประกอบร่วมกันซึ่งสามารถใช้องค์ประกอบร่วมกันแทนตัวแปรกลุ่มนี้ได้ เป็นการลดจำนวนข้อมูลให้น้อยลง จากความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทำให้ทราบถึง โครงสร้างและแบบแผนของข้อมูล ทำให้หาค่าองค์ประกอบร่วมได้ และสามารถหาน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรแต่ละตัวได้ ซึ่งค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) นี้อธิบายถึงความแปรปรวนร่วมระหว่างตัวแปรกับองค์ประกอบนั้นอันแสดงถึงขนาด(magnitude) ของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรกับองค์ประกอบ ดังนั้นการวิเคราะห์องค์ประกอบจึงเป็นวิธีทางสถิติที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อเสนอชุดของตัวแปรหลายตัวในรูปของตัวแปรสมมุติ โดยกำหนดให้องค์ประกอบร่วมที่มีจำนวนน้อยลง ในขั้นแรกของการวิเคราะห์ที่จะต้องหาค่าสหสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ ที่จะศึกษาในรูปของเมตริกสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งหมด (Intercorrelation Matrix) การวิเคราะห์องค์ประกอบมักจะทำใน 2 ลักษณะ คือ

จากตาราง 2 ผู้วิจัยเลือกลักษณะของผู้ประกอบอาชีพอิสระที่นำไปสู่ความสำเร็จที่กล่าวตรงกันมากไว้ 11 ลักษณะดังนี้

1. เจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระ
2. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
3. ความมุ่งมั่น
4. ความกล้าเสี่ยงที่จะประกอบอาชีพอิสระ
5. ความเฉลียวฉลาด
6. ความคิดสร้างสรรค์
7. ความมีมนุษยสัมพันธ์
8. ความเชื่อมั่นในตนเอง
9. ความซื่อสัตย์
10. ความรับผิดชอบ
11. ความทันสมัย

4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์องค์ประกอบ

4.1 ความหมายของการวิเคราะห์องค์ประกอบ

การวิเคราะห์องค์ประกอบ หมายถึงวิธีการค้นหาลักษณะของตัวแปรหลายๆตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กัน เป็นการลดตัวแปรให้น้อยลงเพื่อง่ายต่อความเข้าใจ และให้คำจำกัดความของตัวแปรชัดเจนขึ้น ช่วยตัดสินใจว่าควรศึกษาตัวแปรใดบ้างและตัวแปรใดบ้างที่เกี่ยวข้องกัน

ส.วาสนา ประवालพฤษ์ (2544ก:8) กล่าวว่า การวิเคราะห์องค์ประกอบยึดหลักที่ว่าตัวแปรหรือข้อมูลต่างๆที่มีความสัมพันธ์กันเนื่องจากตัวแปรต่างๆเหล่านั้นมีองค์ประกอบร่วมกันอยู่ (Common Factor) สังเกตได้จากการจับกลุ่มของตัวแปรหรือค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแต่ละกลุ่มจะประกอบด้วยตัวแปรหลายตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันสูงเนื่องจากตัวแปรเหล่านั้นมีองค์ประกอบร่วมกันซึ่งสามารถใช้อธิบายองค์ประกอบร่วมกันแทนตัวแปรกลุ่มนี้ได้ เป็นการลดจำนวนข้อมูลให้น้อยลง จากความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทำให้ทราบถึง โครงสร้างและแบบแผนของข้อมูล ทำให้หาค่าองค์ประกอบร่วมได้ และสามารถหาน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรแต่ละตัวได้ ซึ่งค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) นี้อธิบายถึงความแปรปรวนร่วมระหว่างตัวแปรกับองค์ประกอบนั้นอันแสดงถึงขนาด(magnitude) ของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรกับองค์ประกอบ ดังนั้นการวิเคราะห์องค์ประกอบจึงเป็นวิธีทางสถิติที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อเสนอชุดของตัวแปรหลายตัวในรูปของตัวแปรสมมุติ โดยกำหนดให้องค์ประกอบร่วมที่มีจำนวนน้อยลง ในขั้นแรกของการวิเคราะห์ที่จะต้องหาค่าสหสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ ที่จะศึกษาในรูปของเมตริกสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งหมด (Intercorrelation Matrix) การวิเคราะห์องค์ประกอบมักจะทำใน 2 ลักษณะ คือ

1. ค้นหาว่ามีองค์ประกอบ อะไรบ้าง (Exploratory)
 2. ยืนยันหรือทดสอบสมมุติฐานว่ามีองค์ประกอบนั้นๆในคุณลักษณะ (Trait) นั้นจริงหรือไม่ (Confirmatory)
- ข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์องค์ประกอบ
1. ตัวแปรต่างๆควรอยู่ในระดับอันตรภาคชั้น (Interval scale) หากตัวแปรที่อยู่ในระดับที่ต่ำกว่านั้นก็อาจใช้ได้ แต่จะทำให้ผลการวิเคราะห์ไม่เที่ยงตรง เพราะลักษณะของสหสัมพันธ์ที่ปรากฏอยู่ในเมตริกซ์สหสัมพันธ์ (Intercorrelation matrix) ต้องเป็นแบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment correlation)
 2. ความแปรปรวนทั้งหมดของตัวแปรสามารถแบ่งได้เป็นส่วนๆ ในลักษณะของผลบวกเชิงเส้นตรง
 3. ตัวแปรต่างๆมีความร่วมกันอยู่เป็นกลุ่มๆแต่ละกลุ่มหมายถึงองค์ประกอบที่แตกต่างกัน

4.2 จุดมุ่งหมายในการวิเคราะห์องค์ประกอบ

จุดมุ่งหมายในการวิเคราะห์องค์ประกอบจำแนกได้ดังนี้ (อุทุมพร ทองอุทัย.2524 : 5)

1. เพื่อบรรยายเกี่ยวกับโดเมน (Domain) ที่ต้องการศึกษา
2. เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษา
3. เพื่อจัดประเภทของตัวแปร
4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ร่วม (Functional Relations) ระหว่างตัวแปร
5. วิเคราะห์โครงสร้างองค์ประกอบ (Factorial Structures) ของตัวแปรที่เป็นเกณฑ์ และระบุตัวแปรที่เป็นประโยชน์ในสมการถดถอย
6. เป็นการพิสูจน์ข้อค้นพบของตนเองกับของผู้อื่น
7. ลดข้อมูลให้น้อยลงเพื่อให้ลักษณะร่วมที่ซ่อนอยู่
8. ใช้ในการทดสอบหาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity)
9. ช่วยในการสร้างแบบวัดลักษณะต่างๆ

4.3 ขั้นตอนในการวิเคราะห์องค์ประกอบ

ขั้นตอนการวิเคราะห์องค์ประกอบมีการนำเสนอไว้หลายรูปแบบคือ

อุทุมพร ทองอุทัย (2524.: 313-315) แบ่งขั้นตอนการวิเคราะห์องค์ประกอบไว้ 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่1 เตรียมเมตริกสหสัมพันธ์ คือ การคำนวณความสัมพันธ์ของตัวแปรที่เกี่ยวข้อง ซึ่งอาจจะเป็นสหสัมพันธ์ของตัวแปรระหว่างตัวแปร (Correlation between the Variables) เรียกว่า

แบบ R หรือ ความสัมพันธ์ระหว่างคนหรือวัตถุ (Association between individuals or case) เรียกว่าแบบ Q

ขั้นที่ 2 การสกัดตัวประกอบ คือการแปลงรูปสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรให้เป็นสหสัมพันธ์ระหว่างตัวประกอบกับตัวแปร โดยที่ตัวประกอบเป็นอิสระต่อกัน (Orthogonal Factors) ซึ่งเป็นการลดขนาดของเมตริกสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

ขั้นที่ 3 การหมุนแกน เป็นขั้นตอนสุดท้ายของการวิเคราะห์องค์ประกอบซึ่งมีเกณฑ์ต่างๆ หลายแบบ ทำให้ผลที่ได้รับหรือโครงสร้างของรูปแบบแตกต่างกันออกไป ปัญหาที่สำคัญของการหมุนแกนคือจะหมุนแบบอโรทอนอลหรือแบบออบลิคตามปกติแล้วมักจะมีความหมายที่ตรงกันคือเพื่อให้ได้รูปแบบตัวประกอบที่มีความหมายและแปลความหมายได้ง่าย

ส. วาสนา ประวาลพฤษย์ (2544ก:40-50) ได้เสนอขั้นตอนการวิเคราะห์องค์ประกอบด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ ซึ่งมี 4 ขั้นตอนคือ

ขั้นที่1 เก็บรวบรวมข้อมูลและการเตรียมเมตริกความแปรปรวนร่วม ข้อมูลที่ใช้วิเคราะห์องค์ประกอบจะต้องมีลักษณะเป็นตัวแปรต่อเนื่อง (Continuous Variable) หลายๆตัวแปรที่เก็บจากกลุ่มตัวอย่างและนำเสนอข้อมูลในลักษณะของเมตริกที่เรียกว่าเมตริกของข้อมูล(Data Matrix) โดยกำหนดให้แถวคือ ผลของการเก็บข้อมูล ส่วนคอลัมน์ เป็นค่าสังเกตแต่ละตัว

ขั้นที่2 การสกัดองค์ประกอบ (Extracting initial factors) ในขั้นนี้จะหาจำนวนองค์ประกอบที่สามารถอธิบายสหสัมพันธ์ หรือความแปรปรวนร่วมระหว่างตัวแปรสังเกต ซึ่งจุดมุ่งหมายของการสกัดตัวประกอบ เพื่อหาจำนวนองค์ประกอบรวมที่น้อยที่สุดระหว่างตัวแปร วิธีการสกัดองค์ประกอบมีหลายวิธีเช่น

- Principal Component Analysis (PC.)
- Least Square Analysis (LS.)
- Maximum Likelihood
- Alpha Factoring
- Image

ขั้นที่ 3 การหมุนแกน (Rotation) จุดมุ่งหมายของการหมุนแกนคือ เพื่อหาวิธีที่ง่ายที่จะอธิบายองค์ประกอบโดยคงจำนวนองค์ประกอบ และ Communalities ไว้คงเดิมในการศึกษาเพื่อจะหาจำนวนองค์ประกอบรวมการหมุนแกนจะใช้วิธีใดก็ได้โดยไม่ต้องคำนึงว่าแฟคเตอร์จะมีสหสัมพันธ์กันหรือไม่ วิธีการหมุนแกนมี 2 วิธีดังนี้

3.1 ออโรทอนอล (Orthogonal) องค์ประกอบรวมต่างๆไม่สัมพันธ์กันทำได้3 วิธีคือ

3.1.1 ควอดิแมกซ์ (Quartimax) เป็นการหมุนแกนโดยเน้นการเปลี่ยนแถวให้ง่ายขึ้น

3.1.2 แวริแมกซ์ (Varimax) เป็นการหมุนแกนโดยเน้นการเปลี่ยนคอลัมน์ให้ง่ายขึ้น คือทำให้เกิดความแปรผันของคอลัมน์ใน factor structure matrix

3.1.3 อีควอแมกซ์ (Equimax)เป็นการใช้วิธีประนีประนอมระหว่างควอดิแมกซ์ (Quartimax) และ แวริแมกซ์ (Varimax)

3.2 ออบลิค (Oblique) มี 2 วิธีหลักคือ

3.2.1 ออบลิมิน (Oblimin)หมุนแกนโดยยึด Reference Axes

3.2.2 ออบลิแมกซ์ (Oblimax)หมุนแกนโดยไม่ใช้ Reference Axes แต่ใช้รูปแบบเมตริกซ์หมุนแกนเช่นเดียวกับควอดิแมกซ์ ออโธโกนอล (Quartimax Orthogonal)

ขั้นที่ 4 การสร้างมาตราองค์ประกอบ (Factor Scale) จุดประสงค์ในการสร้างมาตราองค์ประกอบ 2 ประการคือ

4.1 เพื่อค้นหามิติของข้อมูลสังเกต

4.2 เพื่อนำองค์ประกอบร่วมบางองค์ประกอบไปใช้ในการค้นคว้าต่อไป
วิธีการสร้างมาตราองค์ประกอบทำได้หลายวิธีดังนี้

- 1) ใช้การถดถอย (Regression)
- 2) ใช้เกนส์ (Least Squares)
- 3) วิธีของบาร์ทเลทท์ (Bartlett)
- 4) ใช้หลักของออร์ทอกอนอล (Orthogonality Constraints)
- 5) ใช้ผลรวมของค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่มีค่าสูงในตัวแปรสังเกตต่างๆ
- 6) สร้างส่วนประกอบสำคัญ (Principal Component Scale)

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบแบบวิธีค้นหาบุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาสายคหกรรมศาสตร์ว่ามีองค์ประกอบอะไรบ้าง และใช้เหตุผลกำหนดชื่อองค์ประกอบที่วัดได้

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยต่างประเทศ

เอดดี (Eaddy. 1969 : 2959) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนเกษตรกรรมในรัฐหลุยเซียนาในปีค.ศ.1965 โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 741 คน ผลการศึกษาพบว่า

1. บิดามารดามีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ และมารดามีอิทธิพลอย่างมากต่อการตัดสินใจเลือกแผนการเรียนของนักเรียน
2. ระดับการศึกษาของบิดามารดามีความสัมพันธ์กับการเลือกอาชีพของนักเรียนมากกว่าความมีชื่อเสียงในอาชีพของบิดามารดา
3. การเลือกอาชีพของนักเรียนขึ้นอยู่กับความสนใจส่วนตัว ความพึงพอใจ ความสามารถ และค่าตอบแทน

จาคอบโบวิทซ์ และวิลเลอร์ (Jacobowitz and Vidler. 1982 : 252 - 257) ได้ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ประกอบการโดยการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ จากผู้ประกอบการจำนวน 430 คน พบว่าผู้ประกอบการมีบุคลิกภาพก้าวร้าว ขยันหมั่นเพียร ชอบการแข่งขัน และจะวางแผนเป้าหมายในลักษณะท้าทายแต่สามารถทำได้จริง มีความรับผิดชอบ กระตือรือร้น รักความอิสระ และการพึ่งตนเอง

ฮิสริช (Hisrich. 1984 : 3 - 8) ได้ทำการเปรียบเทียบแรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการของสตรีชาวอเมริกันกับสตรีชาวเปอร์โตริกันโดยสำรวจผู้ประกอบการสตรีชาวอเมริกัน จำนวน 468 คน อายุระหว่าง 20 - 70 ปี และผู้ประกอบการชาวเปอร์โตริกัน จำนวน 30 คน อายุระหว่าง 23 - 64 ปี เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภูมิหลัง ลักษณะนิสัยส่วนตัว และเจตคติพบว่าส่วนใหญ่เป็นชนชั้นกลาง สมรสแล้ว และมีการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย แรงจูงใจที่ทำให้ผู้ประกอบการสตรีชาวอเมริกันมาประกอบธุรกิจก็คือ เป็นงานที่มีอิสระ มีความสำเร็จ และมีความพึงพอใจในอาชีพ สำหรับแรงจูงใจของผู้ประกอบการสตรีชาวเปอร์โตริกัน คือ ความจำเป็นทางเศรษฐกิจ กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม มีความเห็นว่าตัวเองมีลักษณะ ชอบการแข่งขัน มีความเชื่อมั่นในตนเอง วิตกกังวล เอาใจจริงเอาใจ และปรับตัวตามสถานการณ์ได้ดี

เท็ดเตฟอล์ค (ธีรนุช โมลิสกุลมงคล.2533:26:อ้างอิงจาก Tedefalk.1986:247) ได้ศึกษาบุคลิกภาพของผู้ประกอบการโดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเจ้าของกิจการจำนวน 227 คนใช้เครื่องมือ 4 ชนิดคือ ตัวบ่งชี้ที่เรียกว่าไมเออร์-บริกส์ (Myers-Briggs) เพื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่าง แบบสำรวจประชากร แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพภายนอกและแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพภายใน พบว่าพยากรณ์กลุ่มตัวอย่างแสดงตัว-เก็บตัว ได้ 8.5% กลุ่มที่ชอบแสดงออก-ไม่แสดงออกพยากรณ์ได้ 36.8% แต่เมื่อใช้ตัวเกณฑ์ทั้ง 4 คุณลักษณะสามารถพยากรณ์ได้ 62.4% ฉะนั้นบุคลิกภาพที่พยากรณ์ความเป็นผู้ประกอบการได้ดีคือ กล้าตัดสินใจ-รับรู้ ชอบแสดงออก ชอบคิด ชอบแสดงความรู้สึก

วิบเบนท์ (Wibben. 1988 : 1440 - A) ได้วิจัยเกี่ยวกับการรับรู้ของผู้ประกอบการสตรีในเรื่องประสิทธิภาพในการเป็นผู้ประกอบการ โดยศึกษาจากผู้ประกอบการสตรี จำนวน 151 คน ในเซาท์อิสเทอร์น โอคลาโฮมา ในช่วงปี ค.ศ. 1986 พบว่าผู้ประกอบการส่วนใหญ่ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการค้า และมีรายได้มากกว่า 50,000 เหรียญสหรัฐ กว่าร้อยละ 90 มีการศึกษาระดับมัธยมปลายหรือเทียบเท่าเหตุผลที่สำคัญที่สุดในการประกอบการคือรายได้ถึงแม้ว่าผู้ประกอบการสตรีส่วนมากไม่ได้รับการฝึกฝนทางด้านธุรกิจอย่างเป็นทางการแต่ก็เห็นว่าการจัดการศึกษาเกี่ยวกับอาชีพอิสระเป็นสิ่งสำคัญ ประสิทธิภาพในการเป็นผู้ประกอบการที่สำคัญได้แก่ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับธุรกิจ ความต้องการของลูกค้า ความเข้าใจพื้นฐานของการทำธุรกิจ ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารเวลาความสามารถในการประเมินทักษะและความสามารถของบุคคล ความสามารถในการติดต่อสื่อสาร ความเข้าใจเกี่ยวกับกำไรสุทธิ และกำไรก่อนหักภาษี ความมีมนุษยสัมพันธ์ ความรู้ทางด้านบัญชี และ ความสามารถในการเงิน

5.2 งานวิจัยในประเทศ

5.2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอาชีพอิสระ

สัญญา จัดตานนท์ (2521 : 89) ได้ศึกษาเปรียบเทียบเจตคติต่ออาชีพอิสระระหว่างกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพอิสระกับกลุ่มผู้ว่างงาน กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ จำนวน 360 คน และผู้ว่างงาน จำนวน 175 คน พบว่า ผู้ประกอบอาชีพอิสระมีทัศนคติต่ออาชีพดีกว่าผู้ว่างงาน ผู้ประกอบอาชีพอิสระไม่ชอบรับราชการ ทำงานบริษัทหรืองานประเภทรับจ้างทั่วไป และชอบความมั่งคั่งมากกว่าเกียรติยศชื่อเสียง

ยุพิน องคานนท์ (2533 : 83 - 84) ได้ศึกษาทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตชั้นปีที่1,2,3 และ 4 หลักสูตร 4 ปี ปีการศึกษา 2531 จำนวน 2,229 คน ผลการศึกษาพบว่านิสิตทุกกลุ่มมีความรู้สึกที่ดีต่อการประกอบอาชีพอิสระ และมีความเห็นว่า ผู้ประกอบอาชีพอิสระควรมีคุณลักษณะ ดังต่อไปนี้ คือ อดทน หนักแน่น ตั้งใจทำงาน มีไหวพริบ ช่างสังเกต รู้จักวางแผนและแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ความพยายาม มนุษยสัมพันธ์ ขยัน กระตือรือร้น ความคิดริเริ่ม กล้าเสี่ยง กล้าตัดสินใจ เชื้อมั่นในตนเอง ประหยัด ความรับผิดชอบ ละเอียด รอบคอบ ซื่อสัตย์ เจลียวฉลาด

ธนาภรณ์ ญาณพิทักษ์ (2535 : 66 – 72) ได้ศึกษาปัจจัยเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 448 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติต่ออาชีพอิสระ คุณลักษณะที่เอื้อต่อการประกอบอาชีพอิสระ และการเลือกอาชีพ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพอิสระโดยนักเรียนรู้สึกว่าอาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ทันสมัย น่าสนใจ ทำความสามาถ และไม่ต้องมีนายจ้าง นักเรียนมีคุณลักษณะที่เอื้อต่อการประกอบอาชีพอิสระในระดับสูงคือ ความมีมนุษยสัมพันธ์ ความรับผิดชอบ ความตั้งใจทำงาน ความขยัน การวางแผนในการทำงาน กล้าเสี่ยง และความซื่อสัตย์

5.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ

นุชนาฏ ดีวิเศษ (2524 : 122 -125) ได้สร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพในการเป็นพยาบาลโดยอาศัยเกณฑ์ของคณะกรรมการกระทรวงสาธารณสุข กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 3 และ 5 ของวิทยาลัยพยาบาลในกรุงเทพมหานคร จำนวน 500 คนพบว่าบุคลิกภาพการเป็นพยาบาล ประกอบด้วยองค์ประกอบ 10 องค์ประกอบ โดยเรียงตามลำดับความสำคัญดังนี้ ความซื่อตรงต่อหน้าที่ ความมีสติปัญญา การถ่อมตน การควบคุมตนเองได้ การชอบออกสังคม การทำตามสบาย การอาศัยตนเอง การผ่อนคลาย การทำตามเป็นจริง และ การมีอารมณ์มั่นคง

โพธิพันธ์ พานิช (2528 : 84-95) ได้สร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพนักเรียนนาฏศิลป์ โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนนาฏศิลป์ ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 1,960 คน แบบทดสอบที่ใช้ วัดมี 9 ด้าน คือ ศิลปนิสัย ความอดทน อนุรักษนิยม กล้าแสดงออก การชอบสังคม ความยืดหยุ่น ความเชื่อมั่นในตนเอง การเข้าใจความรู้สึกผู้อื่น การสร้างความประทับใจที่ดี พบว่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ เท่ากับ 0.8399 โดยใช้สูตรการหาความเชื่อมั่นของ คูเดอร์-ริชาร์ดสัน

นงเยาว์ พึ่งพา (2529 : 114-119) ได้สร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นทหาร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดราชบุรี จำนวน 720 คนแบบทดสอบที่ใช้ วัดบุคลิกภาพความเป็นทหาร มี 8 ด้าน คือ ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความรับผิดชอบ ด้านความกล้าหาญ ด้านความไม่เห็นแก่ตัว ด้านความคิดริเริ่ม ด้านความรักหมู่คณะ ด้านความยุติธรรม ด้านความซื่อสัตย์ พบว่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ เท่ากับ 0.93 โดยใช้สูตรการหาความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟา

ธีรนุช โมลิสกุลมงคล (2533 : 99-100) ได้สร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นนักธุรกิจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัด นครนายก จำนวน 630 คน แบบทดสอบที่ใช้วัดบุคลิกภาพความเป็นนักธุรกิจมี 6 ด้านคือ ความกล้าเสี่ยง ความกระตือรือร้น ความเชื่อมั่นในตนเอง ความกล้าแสดงตัว ความมุ่งมั่น และการพึ่งตนเอง พบว่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ ทั้งฉบับ เท่ากับ 0.910 โดยใช้สูตรการหาความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟา

มาลาภรณ์ บุตรเมฆ (2540 : 91-96) ได้สร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ที่ทำงานอยู่ในเขตราชเทวี และเขตพญาไท จำนวน 1,037 คน แบบทดสอบที่ใช้วัดเป็นแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพตามแนวของแคทเทล ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง 16 ด้านและแบบทดสอบวัดคุณภาพชีวิตสมรส ซึ่งดัดแปลงจากแบบวัดคุณภาพชีวิตสมรสของ บุญประครอง ภานุรัตน์ พบว่าผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสมีองค์ประกอบทางบุคลิกภาพ ทั้งหมด 4 องค์ประกอบ คือ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความประนีประนอม ความรับผิดชอบ และการพึ่งตนเอง

อาภา มณีสถิตย์ (2545 : 100 - 105) ได้สร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพผู้จัดการสาขาของธนาคาร ตามแนวทฤษฎีบุคลิกภาพของแคทเทล กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้จัดการสาขาของธนาคาร ต่างๆที่ตั้งสาขาในประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2544-2545 จำนวน 1,449 คน แบบทดสอบที่ใช้เป็นแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามองค์ประกอบ แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF ของ เรย์มอนด์ บี แคทเทล พบว่าผู้จัดการสาขาของธนาคารมีองค์ประกอบทางบุคลิกภาพทั้งหมด 8 องค์ประกอบ คือ ความวิตกกังวล ความกล้าเผชิญ การควบคุมอารมณ์ การปรับตัว การเข้าสังคม สติปัญญา มโนธรรม และ จิตใจอ่อนโยน โดยมีคุณภาพของแบบทดสอบทั้งฉบับ ดังนี้ ค่าอำนาจจำแนกที่เป็นค่า t อยู่ระหว่าง 1.957 - 7.783 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง .80 - 1.00 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .301 - 0.736 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8847

5.2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพ

ประชา ผ่องใส (2530 : 233 - 238) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพความเป็นไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรุงเทพมหานครกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 887 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามบุคลิกภาพความเป็นไทย แบบมาตราส่วนประมาณค่า พบว่ามีบุคลิกภาพความเป็นไทย 28 องค์ประกอบ นักเรียนชายมี 30 องค์ประกอบ นักเรียนหญิงมี 31 องค์ประกอบ นักเรียนที่นับถือศาสนาพุทธมี 30 องค์ประกอบ นับถือศาสนาอิสลามมี 30 องค์ประกอบ บุคลิกภาพความเป็นไทยของนักเรียนชายกับนักเรียนหญิงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สายพิน ศรีสุวรรณรัตน์ (2540 : 106 - 114) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพนักวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดปทุมธานี กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดปทุมธานี จำนวน 1,150 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบวัดคุณลักษณะที่ถามเกี่ยวกับพฤติกรรมที่พึงบอกลิสัย ตามวิธีของลิเคิร์ท(Likert) พบว่าได้องค์ประกอบบุคลิกภาพนักวิทยาศาสตร์จำนวน 10 องค์ประกอบ คือ สติปัญญา ความคิดสร้างสรรค์ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความรับผิดชอบ ความอยากรู้อยากเห็น ความเป็นอิสระ ความอดทน ความรอบคอบ ความมีเหตุผล และความมั่นคงทางอารมณ์

กรองเงิน วีระวงศ์สุวรรณ (2540 : 70 - 73) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพความเป็นผู้นำ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนของอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนของอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ จำนวน 934 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบทดสอบวัดความเป็นผู้นำในรูปแบบสถานการณ์ ทั้งหมด 6 ด้าน ได้แก่ ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ด้านความยุติธรรม ด้านความใจกว้าง และด้านความมีวินัยในตนเอง พบว่าองค์ประกอบที่ชัดเจนคือมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.3 ขึ้นไปมี 4 องค์ประกอบคือ ความคิดสร้างสรรค์ ความเชื่อมั่นในตนเอง ด้านความยุติธรรม และด้านความใจกว้าง

อารยา สุระมาตย์ (2540 : 86 - 88) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเอง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 1,322 คน พบว่าได้องค์ประกอบจำนวน 5 องค์ประกอบ คือ ความเป็นตัวของตัวเอง ความสามารถในการปรับตัว ความมั่นคงทางจิตใจ ความกล้า และความน่าเชื่อถือ และยังพบว่าองค์ประกอบด้านความเป็นตัวของตัวเอง ความสามารถในการปรับตัว และ ความน่าเชื่อถือของนักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในองค์ประกอบด้านความมั่นคง ทางจิตใจ ความกล้า มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ

ณภัทร ศรีละมัย (2545 : 71-72) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพของนักเรียนที่เรียนดนตรีไทย ระดับมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่เล่นดนตรีไทยในวงดนตรีไทยของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ในสังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 1,017 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของนักเรียนที่เรียนดนตรีไทย ระดับมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร พบว่า มีองค์ประกอบดังนี้ คือ ศักยภาพทางดนตรีไทย ความกล้าแสดงออก การเข้าสังคม ความมั่นคงทางอารมณ์ ความสุขภาพ และความเพียรพยายาม

สุภาภรณ์ เส็งขำ (2545 : 68 - 70) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพการคล้อยตามผู้อื่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชลบุรี จำนวน 1,192 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพการคล้อยตามผู้อื่นที่สร้างเป็นมาตราส่วน 4 ระดับ พบว่าองค์ประกอบบุคลิกภาพการคล้อยตามผู้อื่นของนักเรียนชายมี 7 องค์ประกอบดังนี้ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ด้านความต้องการให้ผู้อื่นยอมรับ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านการพึ่งพาผู้อื่น ด้านใจกว้าง ด้านการทำตามกฎระเบียบประเพณี และด้านความเกรงใจนักเรียนหญิงมี 7 องค์ประกอบ ดังนี้ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ด้านการประนีประนอม ด้านการพึ่งพาผู้อื่น ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความต้องการให้ผู้อื่นยอมรับ ด้านความใจอ่อน และด้านความไว้วางใจผู้อื่น ซึ่งจะเห็นว่าองค์ประกอบที่สอดคล้องกันมีอยู่ 4 องค์ประกอบคือ ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ด้านการพึ่งพาผู้อื่น และด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความต้องการให้ผู้อื่นยอมรับ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบและการวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพ จะเห็นว่า การวิเคราะห์องค์ประกอบสามารถกำหนดลักษณะ (Trait) ของสิ่งที่ต้องการศึกษาได้ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะทำการวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาสายคหกรรมศาสตร์ว่าประกอบไปด้วยลักษณะด้านใดบ้างและองค์ประกอบใดบ้าง

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพอิสระทั้งในประเทศและต่างประเทศสรุปเป็นคุณลักษณะต่าง ๆ ได้ดังนี้มีเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพอิสระ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความมุ่งมั่น กล้าเสี่ยงที่จะดำเนินธุรกิจ เติญวฉลาด มีความคิดสร้างสรรค์ มีมนุษยสัมพันธ์ มีความเชื่อมั่นในตนเอง ซื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบ ทนสมัย ดังนั้นในการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพอิสระผู้วิจัยจึงใช้ลักษณะต่าง ๆ ดังกล่าว เพื่อสร้างแบบทดสอบและวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาสายคหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล มีองค์ประกอบ กี่องค์ประกอบ อะไรบ้าง

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

องค์ประกอบบุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาสายคหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล มีมากกว่าหนึ่งองค์ประกอบ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเป็น 2 ระยะคือ

ระยะที่ 1 การศึกษานำร่อง (Pilot Study) โดยสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจากศิษย์เก่าที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีสายคหกรรมศาสตร์ที่ไปประกอบอาชีพอิสระจำนวน 50 คน โดยผู้วิจัยใช้แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับลักษณะของผู้ประกอบอาชีพอิสระ แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการจัดกลุ่มและหาความถี่ของลักษณะต่างๆของผู้ประกอบอาชีพอิสระ เพื่อนำมาสร้างเป็น แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพอิสระ ของนักศึกษาสายคหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

ระยะที่ 2 วิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพอิสระ ของนักศึกษาสายคหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

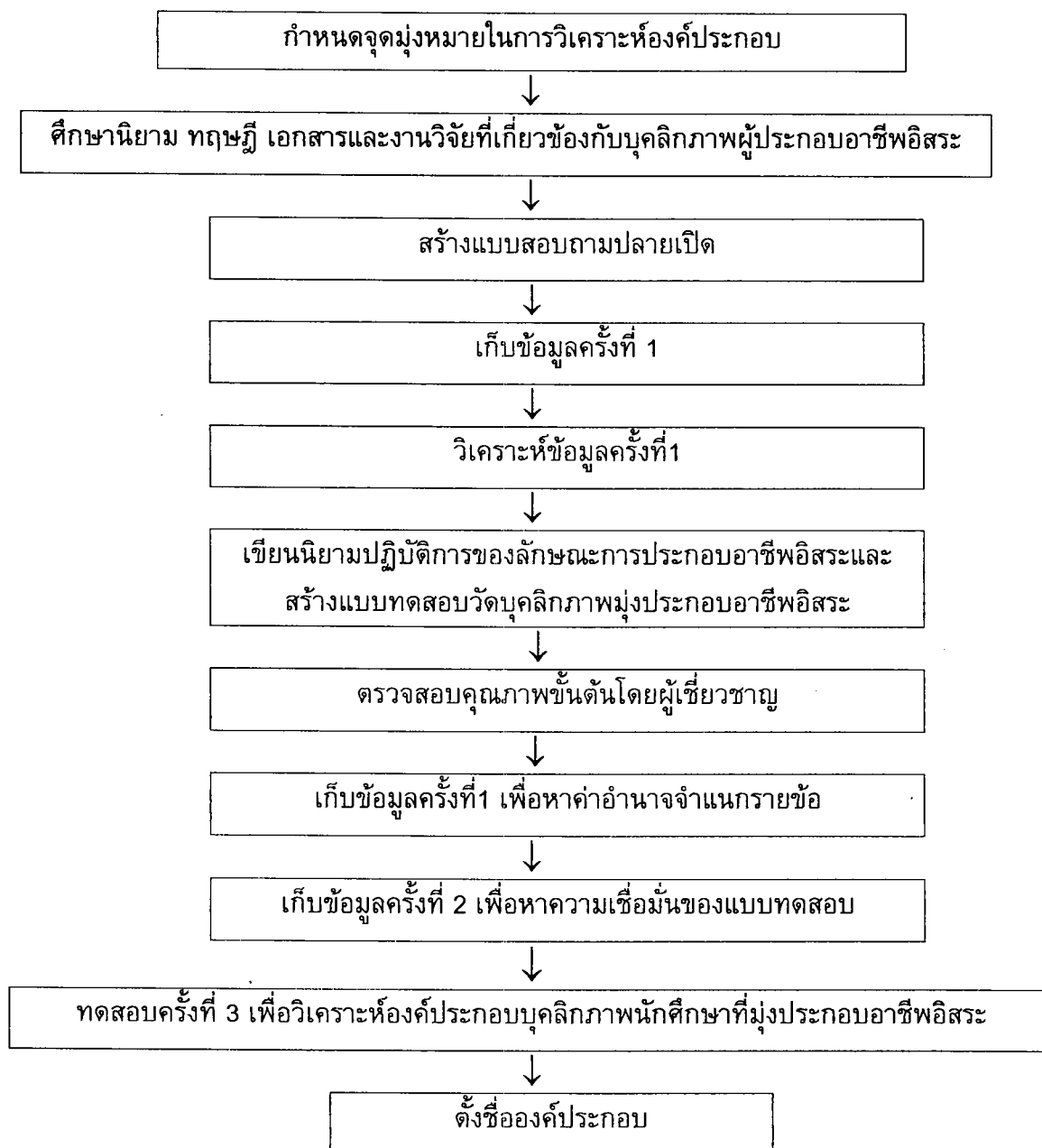
ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักศึกษาคณะวิชาคหกรรมศาสตร์ ปีที่ 3 และ ปีที่ 4 ภาคปกติ ปีการศึกษา 2546 ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ซึ่งประกอบด้วยวิทยาเขตพระนครใต้ วิทยาเขตโชติเวช วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ และคณะคหกรรมศาสตร์ คลองหกจังหวัดปทุมธานี จำนวนทั้งสิ้น 1,822 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เป็นนักศึกษาคณะวิชาคหกรรมศาสตร์ ระดับปริญญาตรีปี 3 และ ปี 4 ภาคปกติ ปีการศึกษา 2546 ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จำนวน 890 คน ซึ่งประกอบด้วยวิทยาเขตพระนครใต้ วิทยาเขตโชติเวช วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ และคณะคหกรรมศาสตร์คลองหกจังหวัดปทุมธานี และเลือกโดยวิธีการพิจารณาจากตารางขนาดกลุ่มตัวอย่างสำหรับศึกษาจากค่าเฉลี่ยของประชากรระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ (ศิริชัย กาญจนวาสี. 2545.) เลือกมาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น ให้วิทยาเขตเป็นชั้น (Strata) และสาขาวิชา เป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling Unit) ในการสุ่มตัวอย่างมีการสุ่มตัวอย่าง 3 ครั้ง คือ ครั้งที่ 1 เพื่อหาคุณภาพรายชื่อของแบบทดสอบ จำนวน 130 คน ครั้งที่ 2 เพื่อตรวจสอบคุณภาพแบบทดสอบทั้งฉบับ จำนวน 170 คน และครั้งที่ 3 เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 590 คน ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนนักศึกษาที่เป็นประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามวิทยาเขตและสาขาวิชา

วิทยาเขต	สาขาวิชา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง		
			ครั้งที่1	ครั้งที่2	ครั้งที่3
คณะมนุษยศาสตร์ คลองหก	อาหารและโภชนาการ	170	-	25	60
	ผ้าและเครื่องแต่งกาย	190	-	25	65
	คหกรรมศาสตร์ทั่วไป	176	-	25	50
วิทยาเขตเทคนิค กรุงเทพ	อาหารและโภชนาการ	124	-	20	40
	ผ้าและเครื่องแต่งกาย	112	-	20	30
	คหกรรมศาสตร์ทั่วไป	43	-	10	10
วิทยาเขตโชติเวช	อาหารและโภชนาการ	285	-	-	105
	ผ้าและเครื่องแต่งกาย	69	-	-	30
	คหกรรมศาสตร์ทั่วไป	133	-	-	45
วิทยาเขตพระนครใต้	อาหารและโภชนาการ	353	90	25	85
	ผ้าและเครื่องแต่งกาย	163	20	15	40
	คหกรรมศาสตร์ทั่วไป	114	20	5	30
	รวมทั้งสิ้น	1,822	130	170	590

วิธีดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

ภาพประกอบ 1 แสดงลำดับขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมาย เพื่อการวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาสายคหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
2. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพผู้ประกอบอาชีพอิสระเพื่อวิเคราะห์ ความหมายและขอบข่ายบุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพอิสระ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบ
3. สร้างแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับลักษณะต่างๆของผู้ประกอบอาชีพอิสระ จำนวน 20 ข้อ
4. เก็บข้อมูลครั้งที่ 1 นำแบบสอบถามปลายเปิดสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นศิษย์เก่าสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีสายคหกรรมศาสตร์ที่ประกอบอาชีพอิสระ จำนวน 50 คน
5. นำผลจากการตอบแบบสอบถามปลายเปิดมาจัดกลุ่ม และหาความถี่ของลักษณะต่างๆของผู้ประกอบอาชีพอิสระ
6. นำข้อความจากการจัดกลุ่มและหาความถี่ประกอบกับคุณลักษณะที่ได้จากการศึกษาในข้อ 2 มากำหนดนิยามปฏิบัติการของคุณลักษณะการประกอบอาชีพอิสระและสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพอิสระเพื่อวัดลักษณะมุ่งประกอบอาชีพอิสระ ทั้งทางบวกและทางลบให้ครอบคลุมพฤติกรรมทั้ง 11 ด้านรวมข้อความได้ทั้งสิ้น 163 ข้อ โดยแบ่งเป็นข้อความที่ถามถึงพฤติกรรมและความรู้สึกซึ่งผู้ตอบจะต้องตอบตามความคิดเห็นและความรู้สึกเพียงอย่างเดียวหนึ่ง และกำหนดระดับการปฏิบัติหรือ ความรู้สึกไว้ 5 ระดับ ดังนี้

ข้อความทางบวก

จริงมากที่สุด	ให้	5	คะแนน
จริงค่อนข้างมาก	ให้	4	คะแนน
จริงพอสมควร	ให้	3	คะแนน
จริงค่อนข้างน้อย	ให้	2	คะแนน
ไม่จริง	ให้	1	คะแนน

ข้อความทางลบ

จริงมากที่สุด	ให้	1	คะแนน
จริงค่อนข้างมาก	ให้	2	คะแนน
จริงพอสมควร	ให้	3	คะแนน
จริงค่อนข้างน้อย	ให้	4	คะแนน
ไม่จริง	ให้	5	คะแนน

7. ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงพินิจของแบบทดสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน โดยประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านวัดผล 2 ท่านคือรองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตน์ และ ดร.ละเอียด วัชรเฝ้า ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยา 2 ท่านคือ รองศาสตราจารย์ดร.นันทนา วงศ์อินทร์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมยุทธ วงศ์ชัยอุดมโชค และผู้เชี่ยวชาญด้านคหกรรมศาสตร์ 1 ท่านคือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์มณี เลิศปัญญานุช เป็นผู้พิจารณา แล้วคัดเลือกข้อความที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับหรือมากกว่า 0.5 ขึ้นไปได้ข้อความทั้งสิ้น 140 ข้อ ที่มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00

8. เก็บข้อมูลครั้งที่ 1 นำแบบทดสอบที่คัดเลือกจากการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงพินิจแล้ว จำนวน 140 ข้อไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักศึกษาสายคหกรรมศาสตร์ภาคปกติ ปี 3 และ 4 ปีการศึกษา 2546 ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จำนวนทั้งสิ้น 130 คนเพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบด้านค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยการหาค่าสหสัมพันธ์ของคะแนนของแบบทดสอบแต่ละข้อกับคะแนนรวมของแต่ละด้านของแบบทดสอบ (Item - total Correlation) โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) แล้วคัดเลือกข้อความไว้ด้านละ 10 ข้อ ยกเว้นด้านเจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระมีเพียง 6 ข้อ รวมทั้งหมด 106 ข้อ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

9. เก็บข้อมูลครั้งที่ 2 นำแบบทดสอบที่คัดเลือกและปรับปรุงจากการเก็บข้อมูลครั้งที่ 1 จำนวน 106 ข้อไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 170 คน แล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้วิธีหาค่า สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบแต่ละด้านอยู่ระหว่าง .7874 ถึง .8915

10. เก็บข้อมูลครั้งที่ 3 ทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 590 คนเพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพของนักศึกษาที่มุ่งประกอบอาชีพอิสระ

10.1 วิเคราะห์องค์ประกอบโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS for windows โดยสกัดองค์ประกอบด้วยเทคนิคแกนสำคัญ PC (Principal Component Analysis) และใช้การหมุนแกนแบบ ออโธกอนอล (Orthogonal Relation) ด้วยวิธีแวนริแมกซ์ (Varimax Method)

10.2 คัดเลือกจำนวนองค์ประกอบที่มีค่าไอเกน (Eigen Values) เท่ากับหรือมากกว่า 1

10.3 คัดเลือกข้อที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) เท่ากับหรือมากกว่า 0.30 และจำนวนข้อคำถามในแต่ละองค์ประกอบต้องมีอย่างน้อย 3 ข้อขึ้นไป จึงถือว่าเป็น 1 องค์ประกอบ (ส.ว.สนา ประมวลพฤกษ์. 2544ก)

11. ตั้งชื่อองค์ประกอบ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น 2 ฉบับ คือ

ฉบับที่ 1. แบบสอบถามปลายเปิดวัดคุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพอิสระ ทางด้าน คหกรรมศาสตร์โดยนำไปสอบถามศิษย์เก่าที่จบสายคหกรรมศาสตร์ที่ประกอบอาชีพอิสระเช่น ร้านอาหาร ร้านตัดเย็บเสื้อผ้า และร้านทำดอกไม้ เป็นต้น จำนวน 50 คน ซึ่งคำถามจะครอบคลุม ลักษณะทั้ง 11 ด้านรวมทั้งสิ้น 20 ข้อเพื่อเก็บรวบรวมคำตอบไว้เป็นข้อมูลในการสร้างแบบ ทดสอบวัดบุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาสายคหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยี ราชวมงคล

แบบสอบถามปลายเปิดที่เกี่ยวกับบุคลิกภาพผู้ประกอบอาชีพอิสระด้านคหกรรมศาสตร์ คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้ต้องการถามเกี่ยวกับความรู้สึกหรือการกระทำของท่านที่เคยปฏิบัติ กรุณาตอบตามความรู้สึกที่แท้จริงของท่านโดยคำตอบจะถือเป็นความลับและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการสร้างเครื่องมือวิจัยต่อไป

1. ท่านรู้สึกอย่างไรกับการประกอบอาชีพของท่าน
2. ท่านมีเหตุผลใดบ้างที่เลือกประกอบอาชีพอิสระ
3. ท่านวางเป้าหมายในการประกอบอาชีพของท่านไว้อย่างไร
4. ท่านปฏิบัติอย่างไรให้ได้เป้าหมายที่วางไว้
5. ท่านคิดว่าการดำเนินกิจการของท่านต้องใช้ความกล้าในเรื่องใดบ้าง
6. ในการตัดสินใจเลือกประเภทธุรกิจของท่านพิจารณาจากสิ่งใดบ้าง
7. ท่านมีหลักในการดำเนินกิจการของท่านอย่างไร
8. ในการดำเนินกิจการของท่านเมื่อเกิดปัญหาท่านใช้อะไรบ้างในการแก้ปัญหา
9. ท่านเคยคิดทำอะไรใหม่ๆเกี่ยวกับกิจการของท่านบ้าง
10. ในการพัฒนาสินค้าของท่าน ท่านคำนึงถึงสิ่งใดบ้าง
11. เมื่อมีงานเข้ามาในกิจการของท่านมาก ท่านมีวิธีดำเนินการอย่างไรบ้าง
12. ท่านมีวิธีปฏิบัติตัวอย่างใดบ้างในการประกอบกิจการของท่าน
13. ท่านรู้สึกอย่างไรกับการที่ต้องพบปะผู้คนมากๆ
14. ท่านปฏิบัติตัวต่อลูกค้าอย่างไรบ้างเพื่อแสดงให้เห็นว่าท่านเป็น คนที่รับผิดชอบ
15. ในการดำเนินกิจการของท่านให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเองท่านปฏิบัติตัวอย่างใดบ้าง
16. ท่านคิดว่าการซื้อสัตย์ต่อลูกค้าจำเป็นหรือไม่
17. ท่านปฏิบัติตัวอย่างใดบ้างที่แสดงว่าท่านซื้อสัตย์กับลูกค้า
18. ในการดำเนินกิจการของท่านมีการวางแผนในการใช้ทรัพยากรของท่านอย่างไร

19. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่เกี่ยวกับการประกอบอาชีพของท่าน

20. ในกิจการของท่านท่านใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ อะไรบ้าง

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามชนิดข้อความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองครอบคลุมลักษณะพฤติกรรมทั้งสิ้น 11 ด้าน ได้ข้อสอบจำนวนทั้งสิ้น 106 ข้อ และการตอบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยให้นักศึกษา สายคหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พิจารณาข้อความแต่ละข้อแล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องให้ตรงกับความเป็นจริงที่นักศึกษาปฏิบัติ หรือตามความรู้สึกและแนวคิดของนักเรียนเอง เพียงคำตอบเดียว

ตัวอย่างแบบทดสอบวัดลักษณะบุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาสาย

คหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

คำชี้แจงในการตอบแบบวัดบุคลิกภาพ

1. แบบสอบถามฉบับนี้ เป้าแบบวัดลักษณะที่วัดความรู้สึกหรือการกระทำของนักศึกษาที่เคยปฏิบัติมา คำตอบไม่มีถูกหรือผิด และจะไม่กระทบกระเทือนต่อผลการเรียนของนักศึกษาและตัวนักศึกษา

2. การตอบคำถามแต่ละข้อ ขอให้นักศึกษาตอบตามที่นักศึกษารู้สึกหรือปฏิบัติจริงๆ เมื่ออ่านข้อความแต่ละข้อแล้วขอให้ตอบทันที โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกหรือที่นักศึกษาได้เคยปฏิบัติมา ในกระดาษคำตอบ

ข้อความ	จริงมากที่สุด	จริงค่อนข้างมาก	จริงพอสมควร	จริงค่อนข้างน้อย	ไม่จริง
<u>เจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระ</u>					
(0) ข้าพเจ้าชอบการค้าขายจากผลผลิตที่ข้าพเจ้าสร้างขึ้น					
(00) ข้าพเจ้าคิดว่าอาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีเกียรติ					
<u>แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์</u>					
(0) ข้าพเจ้ามีความปรารถนาที่จะทำงานชิ้นใดแล้วข้าพเจ้ามุ่งหวังว่าจะต้องสำเร็จไปได้ด้วยดี					
(00) ข้าพเจ้ามีความปรารถนาที่จะประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพอย่างคนอื่นๆ					

ตัวอย่าง (ต่อ)

ข้อความ	จริงมากที่สุด	จริงค่อนข้างมาก	จริงพอสมควร	จริงค่อนข้างน้อย	ไม่จริง
<u>ความมุ่งมั่น</u> (0) เมื่อได้รับมอบหมายให้ทำงานข้าพเจ้าจะทำงานต่าง ๆ นั้นด้วยความตั้งใจ (00) แม้งานที่ได้รับมอบหมายจะยากและไม่เคยทำมาก่อน ข้าพเจ้าจะพยายามทำงานนั้นจนสำเร็จ <u>ความกล้าเสี่ยงในการประกอบอาชีพอิสระ</u> (0) ถ้ามีโอกาสนำผลงานออกจำหน่ายข้าพเจ้ากลัวเสี่ยงที่จะลงทุนทำชิ้นงานที่ได้ผลผลิตมาออกจำหน่าย (00) ในการประกอบอาชีพอิสระถึงแม้ว่าจะเสี่ยงต่อการขาดทุน ข้าพเจ้าก็กล้าที่จะทำ <u>ความเฉลียวฉลาด</u> (0) ข้าพเจ้ามีความสามารถในการบริหารเวลาและค่าใช้จ่ายในการผลิตชิ้นงานของข้าพเจ้า (00) ข้าพเจ้ารู้ว่าจะทำอย่างไรให้ชิ้นงานของข้าพเจ้ามีคุณภาพ <u>มนุษยสัมพันธ์</u> (0) ข้าพเจ้ามีความสุขและสนุกที่ได้ทำงานร่วมกับเพื่อนๆ (00) ข้าพเจ้าชอบบริการผู้อื่นมากกว่าให้ผู้อื่นมาบริการข้าพเจ้า <u>ความเชื่อมั่นในตนเอง</u> (0) ถ้าข้าพเจ้าตั้งใจจะทำงานในรูปแบบใดแล้วข้าพเจ้าจะทำทันทีโดยไม่ลังเลหรือหวั่นวิตกว่าจะล้มเหลว (00) ข้าพเจ้าเชื่อว่าชิ้นงานของข้าพเจ้าสามารถนำออกจำหน่ายได้ <u>ความคิดสร้างสรรค์</u> (0) ข้าพเจ้าชอบประดิษฐ์ชิ้นงานใหม่ๆ ให้ดูแปลกจากคนอื่น (00) ข้าพเจ้าชอบทดลองทำชิ้นงานใหม่ๆ ด้วยวิธีของข้าพเจ้า					

ตัวอย่าง (ต่อ)

ข้อความ	จริงมากที่สุด	จริงค่อนข้างมาก	จริงพอสมควร	จริงค่อนข้างน้อย	ไม่จริง
<u>ความรับผิดชอบ</u> (0) เมื่อข้าพเจ้าสัญญาว่าจะทำอะไรให้ใครแล้วข้าพเจ้าไม่เคยผิดสัญญาที่ให้ไว้ (00) เมื่อข้าพเจ้าทำงานผิดพลาดข้าพเจ้าพร้อมที่จะยอมรับผิดและแก้ไข <u>ความซื่อสัตย์</u> (0) ข้าพเจ้าชอบทำงานต่าง ๆ อย่างตรงไปตรงมา (00) ข้าพเจ้าจริงใจกับทุกคน <u>ความทันสมัย</u> (0) ข้าพเจ้าคิดว่าคอมพิวเตอร์ช่วยให้วิถีชีวิตของคนเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น (00) ข้าพเจ้าคิดว่าเทคโนโลยีใหม่ ๆ สามารถทำงานทางด้านกิจกรรมได้ดีและรวดเร็ว					

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ติดต่อวิทยาเขตที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยขออนุญาตหัวหน้าสถานศึกษาของวิทยาเขตพระนครใต้ วิทยาเขตโชติเวช วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ และคณะคหกรรมศาสตร์ คลองหก จังหวัดปทุมธานี เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบทดสอบของนักศึกษาและกำหนดวัน เวลา ในการทดสอบ ซึ่งทำการทดสอบในเดือนกุมภาพันธ์ 2547
2. เตรียมแบบทดสอบให้เพียงพอกับจำนวนนักศึกษาที่สอบในแต่ละครั้งและวางแผนในการดำเนินการสอบโดยผู้วิจัย อาจารย์ฝ่ายวิจัยในแต่ละวิทยาเขต และอาจารย์ในแผนกวิชา คหกรรมศาสตร์ของวิทยาเขตที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ดำเนินการสอบ
3. นำแบบทดสอบที่ผ่านการตรวจสอบแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดสอบกับ

กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีปีที่ 3 และ 4 สายคหกรรมศาสตร์สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลที่ต้องการประกอบอาชีพอิสระเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วโดยดำเนินการสอบ 3 ครั้ง ดังนี้

3.1 ครั้งที่ 1 ทดสอบกับนักศึกษาของวิทยาเขตพระนครใต้ สาขาวิชาอาหารและโภชนาการจำนวน 90 คน สาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกายจำนวน 20 คน สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป จำนวน 20 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 130 คน เมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2547

3.2 ครั้งที่ 2 ทดสอบกับนักศึกษาของคณะคหกรรมศาสตร์ คลองหก สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ จำนวน 25 คน สาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย จำนวน 25 คน สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป จำนวน 25 คน วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ สาขาวิชาอาหารและโภชนาการจำนวน 20 คน สาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย จำนวน 20 คน สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไปจำนวน 10 คน วิทยาเขตพระนครใต้สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ จำนวน 25 คน สาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย จำนวน 15 คน สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป จำนวน 5 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 170 คน เมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2547

3.3 ครั้งที่ 3 ทดสอบกับนักศึกษาของคณะคหกรรมศาสตร์ คลองหก สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ จำนวน 60 คน สาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย จำนวน 65 คน สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป จำนวน 50 คน วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ สาขาวิชาอาหารและโภชนาการจำนวน 40 คน สาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย จำนวน 30 คน สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไปจำนวน 10 คน วิทยาเขตโชติเวชสาขาวิชาอาหารและโภชนาการ จำนวน 105 คน สาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย จำนวน 30 คน สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป จำนวน 45 คน วิทยาเขตพระนครใต้ สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ จำนวน 85 คน สาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกายจำนวน 40 คน สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป จำนวน 30 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 590 คน เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2547

4. ในการสอบแต่ละครั้งขอความร่วมมือ และ ดำเนินการให้นักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างตอบคำถามด้วยความจริงใจ จากความรู้สึก หรือตามที่นักศึกษาเคยปฏิบัติจริง

5. อธิบายให้นักศึกษาที่เข้าสอบทุกคนเข้าใจวิธีการทำแบบทดสอบ

6. นำแบบทดสอบที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ ของแบบทดสอบก่อนนำไปวิเคราะห์

ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

1.1 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงพื้นผิว (Face Validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruency : IOC) ตามวิธีของโรวินेलลีและแฮมเบลตัน (Rovinelli and Hambelton) (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ.2543ข : 249)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ โดยใช้วิธีการหาค่าสหสัมพันธ์ของคะแนนของแบบทดสอบแต่ละข้อกับคะแนนรวมของแต่ละด้านของแบบทดสอบ (Item – total Correlation) ใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543 : 122)

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ r_{xy} แทน ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนเป็นรายข้อของแต่ละบุคคล

$\sum Y$ แทน ผลรวมของคะแนนรวมแต่ละด้านของแต่ละบุคคล

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของ X แต่ละตัวยกกำลังสอง

$\sum Y^2$ แทน ผลรวมของ Y แต่ละตัวยกกำลังสอง

$\sum XY$ แทน ผลรวมของผลคูณของ X กับ Y ทุกคู่

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

1.3 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2543ข : 312)

$$\alpha = \frac{K}{K - 1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	K	แทน	จำนวนข้อสอบของแบบสอบถาม
	S_i^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรายข้อ
	S_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ
	Σ	แทน	ผลรวมทั้งหมด

2. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

2.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) , ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S)

2.2 การวิเคราะห์หาจำนวนองค์ประกอบ และองค์ประกอบบุคลิกลักษณะมุ่งประกอบ อาชีพอิสระของนักศึกษาสายคหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล โดยใช้โปรแกรม SPSS for window โดยวิเคราะห์องค์ประกอบหลักด้วยเทคนิคแกนสำคัญ PC. (Principal Component Analysis) และใช้หมุนแกนแบบออร์ทोगอนอล (Orthogonal Rotation) โดยวิธี แวริแมกซ์ (Varimax Method)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ ดังนี้

X	แทน	คะแนนเฉลี่ยรายข้อ
S	แทน	คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้อ
K	แทน	จำนวนข้อ
r	แทน	ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมของแบบทดสอบ
r_{tt}	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
IOC	แทน	ค่าดัชนีความสอดคล้องของคะแนนการพิจารณาข้อความของแบบทดสอบแต่ละข้อจากผู้เชี่ยวชาญ

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ทำการจัดกลุ่มและหาความถี่ของลักษณะต่างๆของผู้ประกอบอาชีพอิสระจากแบบสอบถามปลายเปิดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ตอนที่ 2 ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามปฏิบัติการที่ผู้วิจัยกำหนดกับข้อความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ตอนที่ 3 ตรวจสอบคุณภาพรายข้อ ด้านค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพอิสระ

ตอนที่ 4 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบรายด้านและทั้งฉบับ

ตอนที่ 5 หาค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 6 วิเคราะห์องค์ประกอบค้นหาบุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาสายคหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลว่ามีองค์ประกอบอะไรบ้างและใช้เหตุผลกำหนดชื่อองค์ประกอบที่วัดได้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ทำการจัดกลุ่มและหาความถี่ของลักษณะต่างๆ ของผู้ประกอบอาชีพอิสระจากแบบสอบถามปลายเปิดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยกลุ่มตัวอย่างเป็นศิษย์เก่าที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีสายคหกรรมศาสตร์ที่ไปประกอบอาชีพอิสระจำนวน 50 คน รายละเอียดปรากฏดังตาราง 4

ตาราง 4 คุณลักษณะ ข้อความ และจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิดของศิษย์เก่าที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีสายคหกรรมศาสตร์ที่ไปประกอบอาชีพอิสระ

คุณลักษณะ	ข้อความ	จำนวนผู้ตอบ
เจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระ	1. ท่านรู้สึกอย่างไรกับการประกอบอาชีพของท่าน และท่านมีเหตุผลใดบ้างที่เลือกประกอบอาชีพอิสระ	
	1.1 เป็นอาชีพที่ทำให้ทุกอย่างตามที่ตนเองชอบ	14
	1.2 เป็นอาชีพที่ทำให้ได้นานเท่าที่ตนเองต้องการ	1
	1.3 รู้สึกรัก ชอบและภูมิใจที่ได้ประกอบอาชีพอิสระ	15
	1.4 เป็นอาชีพที่ทำหยาความสามารถ	19
	1.5 เป็นอาชีพที่ทำแล้วมีความสุขและสนุกที่ได้ทำ	2
	1.6 เป็นอาชีพที่ได้เป็นเจ้าของกิจการของตนเอง	15
	1.7 เป็นอาชีพที่มีอิสระไม่ต้องทำตามคำสั่งใคร	18
	1.8 เป็นอาชีพที่ให้ประสบการณ์ในการปฏิบัติมากกว่าใช้ทฤษฎี	8
	1.9 เป็นอาชีพที่ได้ใช้ความรู้และตรงกับวิชาที่ได้เรียนมา	19
	1.10 เป็นอาชีพที่ไม่ต้องมีกฎ ระเบียบที่แน่นอน	13
	1.11 เป็นอาชีพที่แก้ปัญหาการว่างงานของคน	15
	1.12 เป็นอาชีพที่ทุกคนทำได้ถ้ามีใจรัก	16
	1.13 เป็นอาชีพที่สุจริตมีเกียรติในสังคม	11
	1.14 เป็นอาชีพที่มีรายได้ไม่แน่นอน	12
	1.15 เป็นอาชีพที่สามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเอง	17
	1.16 เป็นอาชีพที่มีเสรีภาพทางความคิด	3

ตาราง 4 (ต่อ)

คุณลักษณะ	ข้อความ	จำนวนผู้ตอบ
	1.17 เป็นอาชีพที่มีโอกาสรวยได้เร็ว	2
	1.18 เป็นอาชีพที่ไม่ต้องพึ่งใคร	1
	1.19 เป็นอาชีพที่มีเวลาเป็นของตนเอง	10
แรงจูงใจใฝ่ สัมฤทธิ์	2. ท่านวางเป้าหมายในการประกอบอาชีพของท่านอย่างไร	
	2.1 ได้ผลกำไรในการทำกิจการ	8
	2.2 ผลลัพท์เป็นที่พอใจของลูกค้า	10
	2.3 มุ่งหวังให้ธุรกิจที่ทำอยู่ประสบความสำเร็จ	19
	2.4 เป็นที่รู้จักและนิยมของบุคคลทั่วไป	9
	2.5 ธุรกิจต้องมีการแข่งขันข้าพเจ้าหวังไว้ว่าจะชนะ คู่แข่งในทางธุรกิจ	7
ความมุ่งมั่น	3. ท่านปฏิบัติอย่างไรให้ได้เป้าหมายที่วางไว้	
	3.1 แม้งานที่ได้รับจะยากต้องมีความมานะ พยายามทำ จนสำเร็จ	22
	3.2 ขยัน และอดทนต่องานหนัก	15
	3.3 ทำทุกอย่างด้วยความตั้งใจ	18
	3.4 ไม่ปล่อยเวลาให้หมดไปอย่างไม่มีประโยชน์	5
	3.5 ปรึกษาผู้มีประสบการณ์	3
	3.6 ศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับธุรกิจที่ทำอยู่	2
ความกล้าเสี่ยงที่ จะประกอบ อาชีพอิสระ	4. ท่านคิดว่าการดำเนินธุรกิจของท่านต้องใช้ความกล้า ในเรื่องใดบ้าง	
	4.1 กล้าที่จะลงทุน	17
	4.2 กล้าคิด กล้าทำ	16
	4.3 กล้าที่จะลองทำงานที่ยากและไม่เคยทำมาก่อน	13
	4.4 กล้าที่จะพูดคุยกับลูกค้า	13
	4.5 กล้าลองผิดลองถูก	12
	4.6 กล้าตัดสินใจเรื่องการตลาด	16
	4.7 กล้าที่จะเลือกวัตถุดิบในการผลิตสินค้า	8
	4.8 กล้านำเสนอผลผลิตที่สร้างขึ้น	10
	4.9 กล้าถามความพึงพอใจของลูกค้า	7

ตาราง 4 (ต่อ)

คุณลักษณะ	ข้อความ	จำนวนผู้ตอบ
	4.10 กล้าที่จะเลือกรูปแบบต่างๆให้กับลูกค้า	8
	4.11 กล้าคิดสร้างรูปแบบในการเสนอให้กับลูกค้า	9
	4.12 กล้าเสี่ยงที่จะผลิตสินค้าใหม่ๆที่แปลกไปจากเดิม	12
	4.13 กล้าที่จะใช้เทคนิคใหม่ๆในการผลิตสินค้า	11
	4.14 กล้าที่จะแก้ปัญหา	17
ความเฉลียวฉลาด	5. ท่านมีหลักในการดำเนินธุรกิจของท่านอย่างไรและการดำเนินธุรกิจของท่านเมื่อเกิดปัญหาท่านใช้อะไรบ้างในการแก้ปัญหานั้น	
	5.1 ทำตามกำลังความสามารถที่มีอยู่	1
	5.2 นำเสนอสินค้าใหม่ๆกับลูกค้า	7
	5.3 ผลิตสินค้าให้ตรงกับความต้องการของลูกค้า	10
	5.4 บริหารเวลาและค่าใช้จ่ายในการผลิตสินค้า	9
	5.5 มีการวางแผนการจำหน่ายให้เกิดการเสี่ยงต่อการขาดทุนน้อยที่สุด	15
	5.6 ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอเพื่อนำมาพัฒนาสินค้า	11
	5.7 มองหาช่องทางในการดำเนินกิจการให้ดีขึ้น	13
	5.8 ผลิตสินค้าให้มีคุณภาพ	9
	5.9 เมื่อเกิดปัญหาต้องหาสาเหตุของปัญหาและแก้ปัญหานั้นทีละขั้นตอน	19
	5.10 ใช้ความผิดพลาดที่เคยเกิดขึ้นเป็นบทเรียนที่จะไม่ให้เกิดขึ้นอีก	4
	5.11 ขอคำแนะนำจากผู้รู้	9
	5.12 ใช้สติปัญญาและประสบการณ์ค่อยๆแก้ปัญหานั้น	7
มนุษยสัมพันธ์	6. ท่านรู้สึกอย่างไรกับการที่ต้องพบปะผู้คนมากๆ	
	6.1 ข้าพเจ้ามีความสุขและสนุกที่ได้พบปะผู้คนมากๆ	12
	6.2 ข้าพเจ้าชอบที่ได้รู้จัก พูดคุยกับคนมากๆ	8
	6.3 ข้าพเจ้าชอบที่ได้แนะนำตัวเองให้ลูกค้าได้รู้จักและทำให้เกิดความเป็นกันเองกับลูกค้า	8

ตาราง 4 (ต่อ)

คุณลักษณะ	ข้อความ	จำนวนผู้ตอบ
	6.4 ข้าพเจ้าได้รับความรู้ใหม่ๆ และได้ทราบความต้องการของลูกค้า	7
	6.5 ข้าพเจ้าชอบที่ได้บริการลูกค้า	6
	6.6 ข้าพเจ้ามีความยินดีที่ได้ต้อนรับลูกค้ามากๆ	7
ความเชื่อมั่นในตนเอง	7. ในการประกอบธุรกิจของท่าน สิ่ง que แสดงว่าท่านเชื่อมั่นในตนเอง เรื่องใดบ้าง	
	7.1 ข้าพเจ้าคิดว่าสิ่งที่ข้าพเจ้าตัดสินใจเป็นเรื่องที่ถูกต้อง	8
	7.2 เมื่อข้าพเจ้าตัดสินใจทำอะไรแล้วจะทำทันทีโดยไม่ลังเลว่าจะล้มเหลว	10
	7.3 เมื่อเกิดปัญหาในการประกอบธุรกิจข้าพเจ้าจะแก้ปัญหาด้วยตนเอง	9
	7.4 ข้าพเจ้าสามารถเลือกประเภทและรูปแบบของสินค้าได้ด้วยตนเอง	12
	7.5 ข้าพเจ้าเชื่อว่าธุรกิจที่ทำอยู่สามารถดำเนินไปได้ด้วยดีด้วยความสามารถของข้าพเจ้าเอง	7
	7.6 ข้าพเจ้าเชื่อมั่นว่าธุรกิจจะสำเร็จได้ขึ้นอยู่กับความสามารถของตนเองมากกว่าโชควาสนาหรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์	7
	7.7 ข้าพเจ้าเชื่อมั่นว่าข้าพเจ้ามีความรู้ความสามารถในการดำเนินธุรกิจที่ทำอยู่	6
ความคิดสร้างสรรค์	8. ท่านเคยคิดทำอะไรใหม่ๆเกี่ยวกับธุรกิจของท่านบ้าง	
	8.1 ดัดแปลงสินค้าที่เคยทำอยู่ให้ดูแปลกใหม่เช่นเปลี่ยนชื่ออาหารให้ดูแปลก	14
	8.2 ทำรายการอาหารให้ดูแปลกใหม่ เป็นต้น	9
	8.3 ปรับปรุงรูปแบบการจัดร้านให้ดูแปลกไปจากเดิม	8
	8.4 ปรับปรุงด้านการบริการ เช่น ให้การบริการรับ-ส่งนอกสถานที่ ให้ค่าตอบแทนสำหรับผู้ที่มาติดต่องาน เป็นต้น	5
	8.5 พัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ๆตลอดเวลาเพื่อให้ตรงกับความต้องการและความนิยมของลูกค้า	12

ตาราง 4 (ต่อ)

คุณลักษณะ	ข้อความ	จำนวนผู้ตอบ
	8.6 เปิดกิจการประเภทใหม่ๆเช่น สร้างกลุ่มอาชีพโดยผลิตช่วงดอกไม้ให้สามารถดำเนินกิจการได้ครบวงจรได้ด้วยตนเองเปิดสถานรับเลี้ยงเด็ก เป็นต้น	3
	8.7 ประยุกต์สิ่งที่ได้พบเห็นมาสร้างสินค้า	9
ความรับผิดชอบ	9. ท่านปฏิบัติตัวต่อลูกค้าอย่างไรบ้างเพื่อแสดงให้ลูกค้าเห็นว่าท่านเป็นคนที่รับผิดชอบ	
	9.1 ไม่ผัดนัดกับลูกค้า	12
	9.2 เมื่อข้าพเจ้านัดกับลูกค้าแล้วต้องตรงเวลากับลูกค้า	13
	9.3 ถ้างานมีปัญหาข้าพเจ้าจะแจ้งให้ลูกค้าทราบล่วงหน้า ยอมรับผิดและกล่าวคำขอโทษพร้อมอธิบายเหตุผลถึงปัญหานั้น	9
	9.4 ถ้าลูกค้าไม่พอใจสินค้าข้าพเจ้าพร้อมที่จะรับคืนและทำให้ใหม่ตามที่ลูกค้าต้องการ	9
	9.5 ข้าพเจ้ายอมรับฟังความคิดเห็นจากลูกค้าและพร้อมที่จะแก้ไข	11
ความซื่อสัตย์	10. ท่านคิดว่าการซื่อสัตย์กับลูกค้าจำเป็นหรือไม่และควรปฏิบัติอย่างไร	
	10.1 ข้าพเจ้าคิดว่าจำเป็นและสำคัญมาก	50
	10.2 ข้าพเจ้าผลิตสินค้าให้มีคุณภาพและมีปริมาณที่เท่ากันทุกครั้ง	10
	10.3 ข้าพเจ้าทำการค้าแบบตรงไปตรงมา	13
	10.4 ข้าพเจ้าจะไม่ให้สินค้าที่มีตำหนิหรือไม่ดีกับลูกค้า	7
	10.5 ข้าพเจ้าจะอธิบายวิธีการใช้และการรักษาสินค้าให้กับลูกค้า	6
	10.6 ข้าพเจ้าจะไม่เอาเปรียบลูกค้า	9
	10.7 ข้าพเจ้าไม่คิดกำไรเกินควร	15
	10.8 ข้าพเจ้าให้ความจริงใจกับลูกค้า	16
	10.9 ข้าพเจ้าไม่หลีกเลียงภาษี	2

ตาราง 4 (ต่อ)

คุณลักษณะ	ข้อความ	จำนวนผู้ตอบ
ความทันสมัย	11. ท่านมีความคิดอย่างไรต่อเทคโนโลยีใหม่ๆที่เกี่ยวกับการประกอบอาชีพของท่าน	
	11.1 เทคโนโลยีช่วยให้วิถีชีวิตของคนเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น	7
	11.2 อุปกรณ์ที่ทันสมัยทำให้ผลิตสินค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพ	10
	11.3 เทคโนโลยีใหม่ๆสามารถผลิตสินค้าได้รวดเร็วและใช้เวลาในการผลิตน้อยลง	12
	11.4 เทคโนโลยีสามารถออกแบบชิ้นงานได้รวดเร็วและทันสมัย	13
	11.5 เทคโนโลยีใหม่ๆทำให้ประหยัดเวลา และแรงงาน	15
	11.6 เทคโนโลยีสามารถเก็บข้อมูลลูกค้าได้มากขึ้นและค้นหาข้อมูลลูกค้าได้อย่างรวดเร็ว	9
	11.7 ข้าพเจ้าคิดว่าต้องศึกษาหาความรู้และวิธีใช้เทคโนโลยีใหม่ๆจึงจะได้ผลตามที่เราต้องการ	15

จากตาราง 4 พบว่าคุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพอิสระประกอบด้วย เจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความมุ่งมั่น ความกล้าเสี่ยงที่จะประกอบอาชีพอิสระ ความเฉลียวฉลาด มนุษยสัมพันธ์ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความคิดสร้างสรรค์ ความซื่อสัตย์ และความทันสมัยและผู้วิจัยได้นำข้อความจากการตอบแบบสอบถามมาหาความถี่และนำข้อความทั้งหมดมาสร้างข้อความในแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพอิสระเพื่อนำไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักศึกษาสายคหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 และ 4ที่มีความต้องการที่จะประกอบอาชีพอิสระเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว

ตอนที่ 2 ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามปฏิบัติการที่ผู้วิจัยกำหนดกับข้อความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพอิสระที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยเป็นแบบชนิดข้อความครอบคลุมคุณลักษณะทั้ง 11 ด้าน จำนวน 163 ข้อ ไปหาคุณภาพเบื้องต้นด้านความเที่ยงตรงเชิงพื้นิจ (Face Validity) รายละเอียดปรากฏดังตาราง 5

ตาราง 5 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามปฏิบัติการที่ผู้วิจัยกำหนดกับข้อความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

คุณลักษณะมุ่งประกอบอาชีพอิสระ	ก่อนคัดเลือก		หลังคัดเลือก	
	K	IOC	K	IOC
เจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระ	16	0.00-1.00	8	0.60-1.00
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	11	0.40-1.00	10	0.80-1.00
ความมุ่งมั่น	18	0.60-1.00	18	0.60-1.00
ความกล้าเสี่ยงที่จะประกอบอาชีพอิสระ	13	0.40-1.00	11	0.60-1.00
ความเฉลียวฉลาด	14	0.20-1.00	13	0.60-1.00
มนุษยสัมพันธ์	15	0.20-1.00	13	0.60-1.00
ความเชื่อมั่นในตนเอง	16	0.60-1.00	16	0.60-1.00
ความคิดสร้างสรรค์	15	0.60-1.00	15	0.60-1.00
ความรับผิดชอบ	15	0.00-1.00	12	0.60-1.00
ความซื่อสัตย์	15	0.00-1.00	12	0.60-1.00
ความทันสมัย	15	0.00-1.00	12	0.60-1.00
รวม	163		140	

จากตาราง 5 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่ามีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.00 – 1.00 ผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อที่มีค่า IOC > 0.50 โดยคัดเลือกข้อความไว้รวมทั้งหมด 140 ข้อ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 เพื่อใช้ในการทดสอบครั้งที่ 1

ตอนที่ 3 ตรวจสอบคุณภาพรายข้อ ด้านค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพอิสระ

ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว จำนวน 140 ข้อไปทดสอบครั้งที่ 1 กับนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างจำนวน 130 คน แล้วนำผลการทดสอบมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยการหาค่าสหสัมพันธ์ของคะแนนของแบบทดสอบแต่ละข้อกับคะแนนรวมแต่ละด้านของแบบทดสอบ (Item-total Correlation) โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตามวิธีของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ได้ผลการวิเคราะห์ดังตาราง 6

ตาราง 6 ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพอิสระ โดยวิธี

Item-total Correlation

คุณลักษณะมุ่งประกอบอาชีพอิสระ	ก่อนคัดเลือก		หลังคัดเลือก	
	K	r	K	r
เจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระ	8	0.141 - 0.432**	6	0.218* - 0.432**
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	10	0.136 - 0.662**	10	0.336** - 0.662**
ความมุ่งมั่น	18	0.064 - 0.502**	10	0.296** - 0.502**
ความกล้าเสี่ยงที่จะประกอบอาชีพอิสระ	11	0.128 - 0.623**	10	0.437** - 0.623**
ความเฉลียวฉลาด	13	0.161 - 0.629**	10	0.394** - 0.629**
มนุษยสัมพันธ์	13	0.013 - 0.629**	10	0.312** - 0.629**
ความเชื่อมั่นในตนเอง	16	0.003 - 0.519**	10	0.264** - 0.519**
ความคิดสร้างสรรค์	15	0.079 - 0.681**	10	0.371** - 0.681**
ความรับผิดชอบ	12	0.118 - 0.490**	10	0.313** - 0.490**
ความซื่อสัตย์	12	0.157 - 0.622**	10	0.298** - 0.622**
ความทันสมัย	12	0.104 - 0.667**	10	0.431** - 0.667**
รวม	140		106	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยการหาค่าสหสัมพันธ์ของคะแนนของแบบทดสอบแต่ละข้อกับคะแนนรวมแต่ละด้านปรากฏว่าแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพอิสระ ในแต่ละข้อมีค่า r ตั้งแต่ 0.003 – 0.681 ผู้วิจัยได้ตัดเลือกข้อความไว้ด้านละ 10 ข้อที่มีค่า r ตั้งแต่ .2 ขึ้นไปยกเว้นด้านเจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระมีค่า r ตั้งแต่ .2 ขึ้นไปเพียง 6 ข้อ ซึ่งทุกข้อที่คัดเลือกไว้ทั้งหมด 106 ข้อ มีค่า r ตั้งแต่ 0.218 – 0.681 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นด้านเจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระมีเพียงข้อเดียวที่มีค่า r เท่ากับ 0.218 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายละเอียดของแบบทดสอบตามตาราง 7

ตาราง 7 รายละเอียดของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพอิสระ

ด้าน	แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ มุ่งประกอบอาชีพอิสระข้อที่	จำนวนข้อ
เจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระ	1 - 6	6
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	7 - 16	10
ความมุ่งมั่น	17 - 26	10
ความกล้าเสี่ยงที่จะประกอบอาชีพอิสระ	27 - 36	10
ความเฉลียวฉลาด	37 - 46	10
มนุษยสัมพันธ์	47 - 56	10
ความเชื่อมั่นในตนเอง	57 - 66	10
ความคิดสร้างสรรค์	67 - 76	10
ความรับผิดชอบ	77 - 86	10
ความซื่อสัตย์	87 - 96	10
ความทันสมัย	97 - 106	10
รวม		106

ตอนที่ 4 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

ผู้วิจัยได้นำข้อความที่ได้จากการวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อและทำการคัดเลือกไว้จำนวน 106 ข้อไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 170 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบคำนวณโดยใช้สูตรหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient, α) ดังแสดงในตาราง 8

ตาราง 8 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพอิสระ รายด้าน และทั้งฉบับโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient)

ด้าน	K	r_n
เจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระ	6	.8256
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	10	.8015
ความมุ่งมั่น	10	.8065
กล้าเสี่ยงที่จะประกอบอาชีพอิสระ	10	.8340
ความเฉลียวฉลาด	10	.8887
มนุษยสัมพันธ์	10	.8065
ความเชื่อมั่นในตนเอง	10	.7982
ความคิดสร้างสรรค์	10	.8915
ความรับผิดชอบ	10	.7874
ความซื่อสัตย์	10	.7927
ความทันสมัย	10	.8462

จากตาราง 8 พบว่าค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพอิสระ แต่ละด้านมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง .7874 ถึง .8915 โดยที่ลักษณะด้านความคิดสร้างสรรค์มีค่าความเชื่อมั่นสูงสุด และ ลักษณะด้านความรับผิดชอบมีค่าความเชื่อมั่นต่ำสุด

ตอนที่ 5 หาค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาสาย คหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 106 ข้อไปทดสอบกับนักศึกษาสายคหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ชั้นปีที่ 3 และ 4 จำนวน 590 คน นำมาวิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐานของเครื่องมือดังปรากฏในตาราง 9

ตาราง 9 ค่าสถิติพื้นฐานของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาสาย
 วิศวกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 3 และ 4 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เป็นรายข้อ

ข้อที่	$\bar{X}$	S	ข้อที่	$\bar{X}$	S	ข้อที่	$\bar{X}$	S
1	4.45	0.71	29	3.84	0.87	57	4.38	0.74
2	3.92	0.98	30	4.11	0.97	58	3.68	0.87
3	4.28	0.81	31	3.66	0.88	59	3.33	1.07
4	4.18	0.91	32	3.68	0.92	60	4.07	0.79
5	3.43	1.25	33	3.81	1.00	61	3.70	0.87
6	4.12	0.87	34	4.39	0.75	62	3.93	0.89
7	4.38	0.70	35	3.82	0.91	63	3.69	0.87
8	4.72	0.58	36	3.97	0.85	64	3.32	0.94
9	4.42	0.79	37	4.27	0.77	65	4.14	0.89
10	4.42	0.71	38	3.73	0.90	66	3.08	1.22
11	4.07	0.85	39	3.93	0.82	67	3.43	0.96
12	4.24	0.81	40	3.67	0.87	68	3.56	0.95
13	3.28	1.00	41	3.72	0.86	69	3.68	0.91
14	3.06	1.07	42	4.24	0.76	70	3.55	0.91
15	3.61	0.97	43	4.03	0.81	71	3.41	1.04
16	4.69	0.57	44	3.93	0.86	72	2.82	1.33
17	4.38	0.70	45	4.01	0.78	73	3.35	1.03
18	4.24	0.76	46	4.10	0.91	74	3.48	1.01
19	3.70	0.93	47	4.11	0.90	75	3.48	0.98
20	4.28	0.73	48	3.60	1.04	76	3.19	1.07
21	3.58	0.88	49	3.55	1.08	77	3.81	0.90
22	4.08	0.79	50	3.76	1.02	78	4.02	0.80
23	3.21	1.14	51	3.77	1.03	79	3.88	0.84
24	3.27	1.18	52	3.66	1.06	80	3.87	0.83
25	3.95	0.78	53	3.69	1.03	81	4.14	0.80
26	4.16	0.73	54	3.83	1.11	82	3.13	1.18
27	3.81	0.85	55	3.78	1.00	83	2.89	1.19
28	3.71	0.92	56	3.38	1.11	84	3.68	1.30

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อที่	$\bar{X}$	S	ข้อที่	$\bar{X}$	S	ข้อที่	$\bar{X}$	S
85	3.72	1.25	93	4.21	0.88	101	3.85	0.90
86	4.44	0.75	94	3.61	1.33	102	4.16	0.81
87	4.20	0.81	95	2.72	1.30	103	4.25	0.80
88	2.92	1.25	96	2.73	1.20	104	3.98	0.87
89	3.83	1.36	97	3.84	0.90	105	4.18	0.82
90	2.99	1.20	98	3.92	0.92	106	2.35	1.10
91	3.72	1.31	99	3.62	0.89	รวม	3.78	0.45
92	4.25	0.93	100	3.85	0.91	ทั้งฉบับ		

จากตาราง 9 พบว่าแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาสายคหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ทั้ง 106 ข้อ มีคะแนนเฉลี่ยรายข้ออยู่ระหว่าง 2.35 – 4.72 ส่วนคะแนนเฉลี่ยทั้งฉบับ เท่ากับ 3.78 และถ้าพิจารณาการกระจายของคะแนนพบว่า มีคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้อ อยู่ระหว่าง 0.58 ถึง 1.36 ส่วนคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานทั้งฉบับ เท่ากับ 0.45

ตอนที่ 6 วิเคราะห์องค์ประกอบค้นหาองค์ประกอบบุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาสายคหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล และตั้งชื่อองค์ประกอบ

ผู้วิจัยนำแบบทดสอบที่วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นแล้ว ซึ่งประกอบด้วยคุณลักษณะต่างๆ 11 ด้านคือ เจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความมุ่งมั่น กล้าเสี่ยงที่จะประกอบอาชีพอิสระ ความเฉลียวฉลาด มนุษยสัมพันธ์ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความคิดสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ และความทันสมัย รวมทั้งหมด 106 ข้อ ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 590 คน นำผลที่ได้มาวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) โดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows โดยทำการสกัดองค์ประกอบด้วยวิธีเทคนิคแกนสำคัญ PC (Principal Component Analysis) ทำการหมุนแกนแบบออร์ทogonal (Orthogonal Rotation) โดยวิธีแวนริแมกซ์ (Varimax) ได้จำนวนองค์ประกอบ (Factor) ค่าไอเกน (Eigen Values) ค่าร้อยละของความแปรปรวน (Percentage of Variance) ค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสม (Commulative Percentage of Variance) และค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ดังแสดงในตาราง 10

ตาราง 10 จำนวนองค์ประกอบ ค่าไอเกน ค่าร้อยละของความแปรปรวน และค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสมในแต่ละองค์ประกอบ (เฉพาะที่มีค่า $eigen \geq 1.00$)

ข้อที่	องค์ประกอบ	ค่าไอเกน	ค่าร้อยละของความแปรปรวน	ค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสม
1	1	21.249	20.046	20.046
2	2	7.875	7.429	27.475
3	3	3.200	3.019	30.495
4	4	2.947	2.780	33.275
5	5	2.664	2.513	35.788
6	6	2.488	2.347	38.135
7	7	2.138	2.017	40.152
8	8	1.803	1.701	41.853
9	9	1.699	1.603	43.456
10	10	1.630	1.537	44.993
11	11	1.553	1.466	46.458
12	12	1.485	1.401	47.859
13	13	1.406	1.326	49.186
14	14	1.330	1.255	50.441
15	15	1.275	1.203	51.644
16	16	1.235	1.165	52.809
17	17	1.214	1.145	53.954
18	18	1.195	1.127	55.082
19	19	1.151	1.086	56.167
20	20	1.131	1.067	57.235
21	21	1.117	1.054	58.288
22	22	1.081	1.020	59.309
23	23	1.053	.994	60.302
24	24	1.021	.964	61.266
25	25	1.009	0.952	62.218

จากตาราง 10 พบว่าเมื่อพิจารณาค่าไอเกน (Eigen Values) ตั้งแต่ 1.0 ขึ้นไปจะได้ องค์ประกอบทั้งหมด 25 องค์ประกอบมีค่าความแปรปรวนสะสมร้อยละ 62.218 เมื่อพิจารณาค่า ไอเกนขององค์ประกอบแต่ละองค์ประกอบโดยใช้ Scree test (ดังแสดงไว้ในภาพประกอบ 2 ใน ภาคผนวก ข) แล้วผู้วิจัยจึงทำการหมุนแกนเพียง 7 องค์ประกอบมีค่าไอเกนอยู่ระหว่าง 2.138 ถึง 21.249 ค่าความแปรปรวนสะสมทั้ง 7 องค์ประกอบเท่ากับร้อยละ 40.152 ได้ผลของน้ำหนัก องค์ประกอบทั้งหมด (ดังแสดงไว้ในตาราง 21 ในภาคผนวก ข) และได้แสดงผลของน้ำหนัก องค์ประกอบที่มีค่าตั้งแต่ 0.30 ขึ้นไปดังแสดงในตาราง 11

ตาราง 11 น้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรบุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพอิสระข้อที่มีค่ามากกว่า หรือเท่ากับ .3

ข้อที่	องค์ประกอบ						
	1	2	3	4	5	6	7
1				.356			
2		.312					
3					.558		
4					.515		
5			-401				
6					.371		
7				.480			
8				.301			
9				.437			
10				.588			
11				.597			
12				.544			
13				.352			
14	.332			.364			
15				.391			
16				.350			
17				.535			
18				.575			
19				.393			
20				.541			

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อที่	องค์ประกอบ						
	1	2	3	4	5	6	7
21				.443			
22				.314			
23			.514				
24			.535				
25		.395		.390			
26		.432		.320			
27	.369	.478					
28		.603					
29		.550					
30		.389					
31		.641					
32	.402	.478					
33		.513					
34		.486			.338		
35		.485					
36		.567					
37		.517					
38		.607					
39		.604					
40		.513					
41		.491					
42		.389		.330			
43	.373	.385					
44	.363	.476					
45		.469		.318			
46	.392						
47						.410	
48						.680	

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อที่	องค์ประกอบ						
	1	2	3	4	5	6	7
21				.443			
22				.314			
23			.514				
24			.535				
25		.395		.390			
26		.432		.320			
27	.369	.478					
28		.603					
29		.550					
30		.389					
31		.641					
32	.402	.478					
33		.513					
34		.486			.338		
35		.485					
36		.567					
37		.517					
38		.607					
39		.604					
40		.513					
41		.491					
42		.389		.330			
43	.373	.385					
44	.363	.476					
45		.469		.318			
46	.392						
47						.410	
48						.680	

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อที่	องค์ประกอบ						
	1	2	3	4	5	6	7
49						.718	
50						.649	
51						.671	
52						.466	
53	.318					.406	
54						.371	
55						.525	
56						.507	
57							
58	.439						
59	.591						
60	.329	.358					
61	.333	.377					
62	.315						
63	.434	.312					
64	.509						
65		.421					
66			.511				
67	.629						
68	.566	.318					.323
69	.515						
70	.621	.350					
71	.663						
72	.541		.330				
73	.661						
74	.673						
75	.523						
76	.651						

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อที่	องค์ประกอบ						
	1	2	3	4	5	6	7
77				.339			.418
78				.303			.506
79							.544
80							.479
81							.571
82			.644				
83			.651				
84			.685				
85			.608				
86					.402		.522
87					.352		.518
88			-.577				
89			.696				
90			.595				
91			.708				
92							
93							.310
94			.618				
95			-.606				
96			.504				
97	.509				.309		
98	.435				.418		
99	.506						
100	.319				.522		
101	.465				.415		
102		.325			.482		
103					.591		
104	.443				.506		
105					.616		
106							

จากตาราง 11 พบว่าค่าน้ำหนักองค์ประกอบในแต่ละตัวแปรภายหลังการหมุนแกนแบบอโรทอนอลโดยวิธีแวนแมกซ์และเมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบได้เลือกน้ำหนักองค์ประกอบที่มีค่าตั้งแต่ 0.3 ขึ้นไป (ไม่ว่าจะมีเครื่องหมาย + หรือ - ก็ตาม) โดยเลือกทีละแถว (รายข้อ) เพื่อพิจารณาว่าข้อใดอยู่องค์ประกอบหลายองค์ประกอบจะเลือกน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุดบนองค์ประกอบนั้นและหากข้อใดมีค่าน้ำหนักใกล้เคียงกันหลายค่าบนองค์ประกอบมากกว่า 1 องค์ประกอบถือว่าเป็นตัวแปรที่ซ้ำซ้อนจะตัดทิ้ง

จากการพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบตามเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้นข้อที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบไม่ถึง 0.3 มี 3 ข้อคือ ข้อที่ 57,92 และ 106 และข้อที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบใกล้เคียงกันหลายค่าบนองค์ประกอบมากกว่า 1 องค์ประกอบ มี 4 ข้อคือ ข้อที่ 25,43,60,98 ซึ่งเป็นตัวแปรที่ตัดทิ้ง นอกนั้นจัดอยู่ในองค์ประกอบได้ 7 องค์ประกอบดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 มี 19 ข้อ คือข้อที่ 46,58,59,62,63,64,67,68,69,70,71,72,73,74,75,76, 97,99และ101 มีค่าไอเกนเท่ากับ 21.249 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .315 ถึง .673

องค์ประกอบที่ 2 มี 22 ข้อ คือข้อที่ 2,26,27,28,29,30,31,32,33,34,35,36,37, 38, 39, 40,41,42,44,45,61และ65 มีค่าไอเกนเท่ากับ 7.875 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .312ถึง .641

องค์ประกอบที่ 3 มี 15 ข้อ คือ ข้อที่ 5,23,24,66,82,83,84,85,88,89,90,91,94,95และ96 มีค่าไอเกนเท่ากับ 3.200 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .401 ถึง .708

องค์ประกอบที่ 4 มี 17 ข้อ คือ ข้อที่ 1,7,8,9,10,11,12,13,14,15,16,17,18,19,20,21และ 22 มีค่าไอเกนเท่ากับ 2.947 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .314 ถึง .597

องค์ประกอบที่ 5 มี 8 ข้อ คือ ข้อที่ 3,4,6,100,102,103,104และ105 มีค่าไอเกนเท่ากับ 2.664 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .371 ถึง .616

องค์ประกอบที่ 6 มี 10 ข้อ คือ ข้อที่ 47,48,49,50,51,52,53,54,55และ56 มีค่าไอเกนเท่ากับ 2.488 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .371 ถึง .718

องค์ประกอบที่ 7 มี 8 ข้อ คือ ข้อที่ 77,78,79,80,81,86,87และ93 รวม 8 ตัวแปร มีค่าไอเกนเท่ากับ 2.138 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .310 ถึง .571

จากองค์ประกอบที่วิเคราะห์ได้ทั้ง 7 องค์ประกอบ รวมจำนวนทั้งสิ้น 99 ข้อผู้วิจัยได้ตั้งชื่อองค์ประกอบที่วิเคราะห์ได้ชัดเจน 7 องค์ประกอบ โดยพิจารณาทั้งค่าน้ำหนักองค์ประกอบ จำนวนความถี่ของบุคลิกแต่ละด้าน และพิจารณาข้อความโดยรวมทั้งหมดที่อยู่ในองค์ประกอบนั้นๆปรากฏผลดังตาราง 12 ถึงตาราง 18 ตามลำดับ

ตาราง 12 ค่าไอเกน ข้อความและน้ำหนักองค์ประกอบรายข้อที่จัดอยู่ใน องค์ประกอบ 1

ข้อที่	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ
46	เมื่อไปเที่ยวห้างสรรพสินค้าข้าพเจ้ามักชอบดูวิธีการจัดร้านที่เกี่ยวกับ สินค้าทางด้านคหกรรมที่ข้าพเจ้าเรียนอยู่	.392
58	ข้าพเจ้าคิดว่างานทุกชิ้นของข้าพเจ้าจะเป็นที่ชื่นชอบของผู้พบเห็น	.439
59	เมื่อมีการประกวดผลงานทางคหกรรมศาสตร์ข้าพเจ้าจะนำผลงานเข้าร่วมการประกวดด้วยเมื่อมีโอกาส	.591
62	เมื่อเกิดปัญหาในการทำงานหรือไม่เข้าใจในสิ่งที่ตนเองอยากรู้ข้าพเจ้าจะถามอาจารย์หรือผู้รู้ทันที	.315
63	ข้าพเจ้าเชื่อว่าชิ้นงานของข้าพเจ้าสามารถนำออกจำหน่ายได้	.434
64	ในการทำชิ้นงานต่างๆข้าพเจ้ามักเป็นผู้ลงมือทำก่อนคนอื่น ๆ	.509
67	ข้าพเจ้าชอบคิดประดิษฐ์ชิ้นงานใหม่ๆให้ดูแปลกไปจากคนอื่น	.629
68	ข้าพเจ้าชอบทดลองทำชิ้นงานใหม่ๆด้วยวิธีของข้าพเจ้าเอง	.566
69	ข้าพเจ้าชอบติดตามข่าวความต้องการเกี่ยวกับรูปแบบของสินค้าทางด้านคหกรรมของบุคคลทั่วไป	.515
70	ข้าพเจ้าชอบคิดหาเทคนิคใหม่ๆในการที่จะนำผลงานของข้าพเจ้าออกจำหน่าย	.621
71	ข้าพเจ้าเคยได้รับคำชมเชยว่าชิ้นงานของข้าพเจ้าออกแบบได้ถูกใจผู้พบเห็น	.663
72	ข้าพเจ้าเคยได้รับรางวัลในการประกวดชิ้นงานประเภทความคิดสร้างสรรค์	.541
73	ข้าพเจ้ามักใช้ทรัพยากรที่เหลือใช้มาประยุกต์ดัดแปลงให้สามารถทำชิ้นงานที่ดูแปลกใหม่ได้	.661
74	ข้าพเจ้าประยุกต์สิ่งที่ได้พบเห็นมาสร้างงานของข้าพเจ้า	.673
75	ข้าพเจ้าชอบที่จะคาดคะเนความนิยมในงานด้านคหกรรมของบุคคล	.523
76	ข้าพเจ้ามักทำชิ้นงานได้แปลกไปจากเพื่อนๆ	.651
97	ข้าพเจ้าชอบแสวงหาความรู้ใหม่ๆเกี่ยวกับงานทางด้านคหกรรม	.509
99	ข้าพเจ้าสามารถใช้เทคโนโลยีใหม่ๆในการออกแบบชิ้นงานได้	.506
101	ข้าพเจ้าติดตามความนิยมสินค้าที่เกี่ยวกับคหกรรมของคนในปัจจุบัน	.465
ค่าไอเกนเท่ากับ 21.249		

จากตาราง 12 พบว่าองค์ประกอบ 1 มี 19 ข้อ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .315 ถึง .673 มีค่าไอเกนเท่ากับ 21.249 ประกอบด้วยด้านความเฉลียวฉลาด จำนวน 1 ข้อคือ

ข้อที่ 46 ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง จำนวน 5 ข้อ คือข้อที่ 58,59,62,63 และข้อที่ 64
 ด้านความคิดสร้างสรรค์ จำนวน 10 ข้อ คือข้อที่ 67,68,69,70,71,72,73,74,75 และข้อที่ 76
 ด้านความทันสมัย จำนวน 3 ข้อ คือข้อที่ 97,99 และข้อที่ 101 เมื่อพิจารณาในด้านความถี่จะเห็น
 ว่าด้านความคิดสร้างสรรค์จะมีความถี่สูงที่สุดและน้ำหนักองค์ประกอบรวมกันมากที่สุด เมื่อ
 พิจารณาข้อความโดยรวมจะเป็นข้อความที่เกี่ยวกับขอบคิดประดิษฐ์งานใหม่ๆ ขอบดัดแปลงชิ้น
 งานให้ดูแปลกไปจากคนอื่น ๆ จึงตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า "ความคิดสร้างสรรค์"

ตาราง 13 ค่าไอเกน ข้อความและน้ำหนักองค์ประกอบรายข้อที่จัดอยู่ในองค์ประกอบ 2

ข้อที่	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ
2	ข้าพเจ้าชอบการค้าขายจากผลผลิตที่ข้าพเจ้าได้สร้างขึ้นมาเอง	.312
26	เมื่อเกิดการล้มเหลวในการทำงานข้าพเจ้าจะใช้ประสบการณ์นั้นปรับปรุงแก้ไขไม่ ให้เกิดขึ้นอีก	.432
27	ข้าพเจ้าชอบที่จะทดลองทำชิ้นงานที่ไม่เคยทำมาก่อน	.478
28	ถ้ามีโอกาสได้นำผลงานออกจำหน่ายข้าพเจ้ากลัวเสี่ยงที่จะลงทุนทำชิ้นงานที่ได้ ผลิตมาออกจำหน่าย	.603
29	ข้าพเจ้ากล้าตัดสินใจด้วยตนเองในการที่จะเลือกประเภทของชิ้นงานทำเพื่อ นำออกจำหน่าย	.550
30	ข้าพเจ้ารู้ว่าตัวเองถนัดทำงานด้านใด	.389
31	ข้าพเจ้าคาดคะเนได้ว่าชิ้นงานที่ข้าพเจ้าทำรูปแบบใดจึงจะขายได้	.641
32	ข้าพเจ้าชอบทำชิ้นงานที่ทำหายความสามารถ	.478
33	ในการประกอบอาชีพส่วนตัวถึงแม้ว่าจะเสี่ยงต่อการขาดทุนข้าพเจ้าก็กล้าเสี่ยงที่ จะทำ	.513
34	ข้าพเจ้ากล้าที่จะตัดสินใจเลือกประเภทอาชีพที่คิดว่าเหมาะกับตนเองโดยดูจาก ความถนัดเป็นหลัก	.486
35	ข้าพเจ้าคิดว่าข้าพเจ้ากล้าพูดให้ผู้อื่นสนใจในผลผลิตของข้าพเจ้าได้	.485
36	ข้าพเจ้ากล้าที่จะใช้เทคนิคต่างๆในการสร้างผลิตภัณฑ์ต่างๆของตนเอง	.567
37	จากการเรียนทางด้านเศรษฐศาสตร์ข้าพเจ้ามองเห็นช่องทางที่จะนำไป ประกอบอาชีพอิสระ	.517
38	ข้าพเจ้ารู้วิธีที่จะนำเอาผลงานของข้าพเจ้าออกสู่ตลาดได้	.607

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ
39	ข้าพเจ้ารู้ว่าจะทำอะไรให้ชิ้นงานของข้าพเจ้ามีคุณภาพ	.604
40	ข้าพเจ้ามีความสามารถในการบริหารเวลาและค่าใช้จ่ายในการผลิตชิ้นงานของ ข้าพเจ้า	.513
41	ข้าพเจ้ามีการวางแผนและมีขั้นตอนในการทำชิ้นงานโดยให้เกิดการเสี่ยงที่จะ ล้มเหลวน้อยที่สุด	.491
42	เมื่อเกิดการผิดพลาดในการทำงานข้าพเจ้าจะใช้ความผิดนั้นมาเป็นบทเรียนใน การทำชิ้นงานใหม่	.389
44	ข้าพเจ้ามักใช้ข้อมูลใหม่ๆมาสร้างและพัฒนาชิ้นงานของข้าพเจ้า	.476
45	เมื่อเกิดปัญหาในการทำชิ้นงานข้าพเจ้าจะหาสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหานั้น	.469
61	ถ้าข้าพเจ้าตั้งใจจะทำงานในรูปแบบใดแล้วข้าพเจ้าจะทำทันทีโดยไม่ลังเลหรือ หวั่นวิตกว่าจะล้มเหลว	.377
65	เมื่อสำเร็จการศึกษาข้าพเจ้าสามารถเลือกอาชีพได้ด้วยตัวเอง	.421
ค่าไอเกนเท่ากับ 7.875		

จากตาราง 13 พบว่าองค์ประกอบ 2 มี 22 ข้อมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .312 ถึง .641 มีค่าไอเกนเท่ากับ 7.875 ประกอบด้วยด้านเจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระ มีเพียง 1 ข้อคือ ข้อที่ 2 ด้านความมุ่งมั่น จำนวน 1 ข้อ คือข้อที่ 26 ด้านความกล้าเสี่ยงที่จะประกอบอาชีพอิสระ จำนวน 10 ข้อคือข้อที่ 27,28,29,30,31,32,33,34,35และ36 ด้านความเฉลียวฉลาด จำนวน 8 ข้อคือข้อที่ 37,38,39,40,41,42,44และ45 ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง จำนวน 2 ข้อ คือข้อที่61 และ65เมื่อพิจารณาในด้านความถี่จะเห็นว่าด้านความกล้าเสี่ยงที่จะประกอบอาชีพอิสระ มีความถี่สูงสุดและน้ำหนักองค์ประกอบรวมกันมากที่สุด เมื่อพิจารณาข้อความโดยรวมจะเป็นข้อความที่เกี่ยวข้องกับความกล้าที่จะลงทุน กล้าที่จะทำชิ้นงานด้วยเทคโนโลยีใหม่ที่ไม่เคยทำมาก่อน ชอบทำงานที่ท้าทายความสามารถ มองเห็นช่องทางที่จะนำความรู้ทาง ด้านคหกรรมศาสตร์ไปประกอบอาชีพอิสระ จึงตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า "กล้าเสี่ยงที่จะประกอบอาชีพอิสระ"

ตาราง 14 ค่าไอเกน ข้อความและน้ำหนักองค์ประกอบรายข้อที่จัดอยู่ในองค์ประกอบ 3

ข้อที่	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ
5*	การประกอบอาชีพอิสระเป็นเรื่องที่ยากสำหรับบัณฑิตใหม่	.401
23*	ข้าพเจ้าไม่ชอบทำงานที่ต้องใช้ความพยายามมากๆ	.514
24*	ข้าพเจ้าจะหลีกเลี่ยงงานที่มีปัญหาหรืออุปสรรค	.535
66*	เมื่อข้าพเจ้าประสบปัญหาในการทำงานข้าพเจ้าชอบที่จะบนให้ สิ่งศักดิ์ช่วย	.511
82*	ถ้าข้าพเจ้าทำงานที่ได้รับมอบหมายไม่เสร็จข้าพเจ้ามักหาเหตุผลมาอ้าง	.644
83*	ข้าพเจ้ามักหลีกเลี่ยงงานที่ข้าพเจ้าไม่ชอบ	.651
84*	เมื่อยืมของใช้ของเพื่อนมาข้าพเจ้ามักลืมคืน	.685
85*	ข้าพเจ้ามักผัดนัดกับเพื่อน	.608
88*	ข้าพเจ้าเคยพูดเรื่องที่ไม่เป็นความจริงกับเพื่อน	.577
89*	ข้าพเจ้าจะช่วยเพื่อนทำอะไรก็ตามเมื่อมีผลตอบแทนให้ข้าพเจ้าเท่านั้น	.696
90*	ในการทำงานเดียวข้าพเจ้าเคยให้เพื่อนช่วยเพราะกลัวไม่ทันส่งอาจารย์	.595
91*	เมื่อข้าพเจ้าถูกจับได้ว่าทำผิดข้าพเจ้าจะปฏิเสธไว้ก่อนแล้วค่อยคิดหาวิธีแก้ไข	.708
94*	ข้าพเจ้าเคยยืมของเพื่อนมาใช้แล้วไม่ได้คืน	.618
95*	ข้าพเจ้าเห็นด้วยกับสุภาษิตที่ว่า "ไม่ได้ด้วยเล่ห์ต้องเอาด้วยกลไม่ได้ด้วยมนต์ ต้องเอาด้วยคาถา"	.606
96*	ข้าพเจ้าคิดว่าการประกอบอาชีพอิสระต้องมีเล่ห์เหลี่ยมจึงจะรวยเร็ว	.504
ค่าไอเกนเท่ากับ 3.200		

* เป็นข้อความทางลบ

จากตาราง 14 พบว่าองค์ประกอบ 3 มี 15 ข้อมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .401 ถึง .708 มีค่าไอเกนเท่ากับ 3.200 ประกอบด้วยด้านเจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระ 1 ข้อคือ ข้อที่ 5 ด้านความมุ่งมั่น จำนวน 2 ข้อคือข้อที่ 23 และ 24 ด้านความเชื่อมั่นในตนเองจำนวน 1 ข้อคือข้อที่ 66 ด้านความรับผิดชอบ จำนวน 4 ข้อคือข้อที่ 82, 83, 84 และ 85 ด้านความซื่อสัตย์ จำนวน 7 ข้อคือข้อที่ 88, 89, 90, 91, 94, 95 และ 96 เมื่อพิจารณาในด้านความถี่จะเห็นว่าด้านความซื่อสัตย์ มีความถี่สูงที่สุดและน้ำหนักองค์ประกอบรวมกันมากที่สุด เมื่อพิจารณาข้อความโดยรวมจะเป็นข้อความทางลบที่เกี่ยวกับความซื่อสัตย์ เช่น "เมื่อข้าพเจ้าถูกจับได้ว่าทำผิดจะปฏิเสธก่อนแล้วค่อยคิดหาวิธีแก้ไข" ข้อความนี้จะได้อ่านน้ำหนักองค์ประกอบที่มากที่สุดที่สุดในองค์ประกอบนี้ซึ่งหมายความว่า ผู้ที่มุ่งประกอบอาชีพอิสระมีนิสัยตรงไปตรงมาไม่หลอกลวง และ"ข้าพเจ้าคิดว่าการ

ประกอบอาชีพอิสระต้องมีเล่ห์เหลี่ยมจึงจะรวยเร็ว" ข้อความนี้เมื่อแปลงคะแนนที่ได้เป็นบวกแล้ว หมายความว่าผู้ที่มุ่งประกอบอาชีพอิสระมีนิสัยตรงไปตรงมาไม่หลอกลวง คิดผลประโยชน์ที่ได้รับพอประมาณไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่คิดกำไรเกินควร จึงตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า "ความซื่อสัตย์"

ตาราง 15 ค่าไอเกน ข้อความและน้ำหนักองค์ประกอบรายข้อที่จัดอยู่ในองค์ประกอบ 4

ข้อที่	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ
1	อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่สามารถทำทุกอย่างได้ตามที่ตนเองชอบ	.356
7	ข้าพเจ้ามีความปรารถนาที่จะทำงานชิ้นใดแล้วข้าพเจ้ามุ่งหวังว่าจะต้องสำเร็จไป ได้ด้วยดี	.480
8	ข้าพเจ้ามีความปรารถนาที่จะประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ	.301
9	ข้าพเจ้ายอมนอนดึกเพื่อให้งานที่ได้รับมอบหมายมาสำเร็จ	.437
10	ในการปฏิบัติงานข้าพเจ้ามุ่งมั่นที่จะทำงานนั้นให้เสร็จตามกำหนด	.588
11	ข้าพเจ้าจะตั้งใจเรียนเพื่อผลการเรียนจะได้คะแนนสูงๆ	.597
12	ข้าพเจ้าปรารถนาที่จะพัฒนางานอาชีพของตนให้ดียิ่งขึ้นโดยการศึกษาหาความรู้ เพิ่มเติมเมื่อมีโอกาส	.544
13	ในการทำงานข้าพเจ้าชอบแข่งขันกับบุคคลที่มีฝีมือหรือมีความสามารถค่อนข้าง เหนือกว่าตัวข้าพเจ้า	.352
14	ถ้ามีการประกวดผลงานทางวิชาการข้าพเจ้ามุ่งหวังว่าชิ้นงานของข้าพเจ้าจะชนะ การแข่งขัน	.364
15	ในการทำงานข้าพเจ้ามักจะตั้งความหวังไว้สูงเพื่อจะได้มีความพยายามและใช้ ความสามารถได้อย่างเต็มที่	.391
16	ข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจเมื่องานของข้าพเจ้าประสบความสำเร็จ	.350
17	เมื่อได้รับมอบหมายให้ทำงานข้าพเจ้าจะทำงานต่าง ๆ นั้นด้วยความตั้งใจ	.535
18	แม้งานที่ได้รับมอบหมายจะยากและไม่เคยทำมาก่อนข้าพเจ้าจะพยายามทำงาน นั้นจนสำเร็จ	.575
19	ข้าพเจ้าเป็นคนที่ไม่ชอบอยู่เฉยๆ	.393
20	เมื่อข้าพเจ้าตั้งใจทำงานใดแล้วข้าพเจ้าจะทำงานนั้นจนสำเร็จตามที่มุ่งหวังไว้	.541
21	ข้าพเจ้าไม่ปล่อยให้เวลาหมดไปอย่างไม่มีประโยชน์	.443
22	ในการตัดสินใจทำงานใดๆ ข้าพเจ้าจะมีเหตุผลของการตัดสินใจนั้น	.314
ค่าไอเกนเท่ากับ 2.947		

จากตาราง 15 พบว่าองค์ประกอบ 4 มี 17 ข้อ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .350 ถึง .597 มีค่าไอเกนเท่ากับ 2.947 ประกอบด้วยด้านเจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระ จำนวน 1 ข้อคือข้อที่ 1 ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จำนวน 10 ข้อคือข้อที่ 7,8,9,10,11,12,13,14,15 และ 16 ด้านความมุ่งมั่น จำนวน 6 ข้อ คือข้อที่ 17,18,19,20,21 และ 22 เมื่อพิจารณาในด้านความถี่จะเห็นว่าด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความถี่สูงสุดและน้ำหนักองค์ประกอบรวมกันมากที่สุด เมื่อพิจารณาข้อความโดยรวมจะเป็นข้อความที่เกี่ยวกับความปรารถนาที่จะประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ ตั้งความหวังไว้สูงเพื่อจะได้มีความพยายามทำงานนั้นจนสำเร็จจึงตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า "แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์"

ตาราง 16 ค่าไอเกน ข้อความและน้ำหนักองค์ประกอบรายข้อที่จัดอยู่ในองค์ประกอบ 5

ข้อที่	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ
3	ข้าพเจ้าคิดว่าอาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีเกียรติ	.558
4	อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่แก้ปัญหาการว่างงานของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาแล้ว ไม่มีงานทำได้	.515
6	เมื่อจบการศึกษาถ้าข้าพเจ้ามีโอกาสข้าพเจ้าจะประกอบอาชีพอิสระ	.371
100	ข้าพเจ้าชอบใช้อุปกรณ์ที่ทันสมัยในการทำชิ้นงาน	.522
102	ข้าพเจ้ายอมรับการเปลี่ยนแปลงของสังคม	.482
103	ข้าพเจ้าคิดว่าคอมพิวเตอร์ช่วยให้วิถีชีวิตของคนเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น	.591
104	ข้าพเจ้าชอบดูผลผลิตทางด้านนวัตกรรมที่เกิดขึ้นใหม่ๆแล้วนำมาประยุกต์ใช้กับ งานที่ข้าพเจ้าทำ	.506
105	ข้าพเจ้าคิดว่าเทคโนโลยีใหม่ๆสามารถทำงานทางด้านนวัตกรรมได้ดีและรวดเร็ว	.616
ค่าไอเกนเท่ากับ 2.664		

จากตาราง 16 พบว่าองค์ประกอบ 5 มี 8 ข้อ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .371 ถึง .616 มีค่าไอเกนเท่ากับ 2.664 ประกอบด้วยด้านเจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระ มีจำนวน 3 ข้อคือ ข้อที่ 3,4 และ 6 ด้านความทันสมัย จำนวน 5 ข้อคือข้อที่ 100,102,103,104 และ 105 เมื่อพิจารณาในด้านความถี่จะเห็นว่าด้านความทันสมัย มีความถี่สูงสุดและน้ำหนักองค์ประกอบรวมกันมากที่สุด เมื่อพิจารณาข้อความโดยรวมจะเป็นข้อความที่เกี่ยวกับการยอมรับการเปลี่ยนแปลงของสังคม ยอมรับที่จะใช้เทคโนโลยีใหม่ๆและชอบที่จะใช้อุปกรณ์ที่ทันสมัย จึงตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า "ความทันสมัย"

ตาราง 17 ค่าไอเกน ข้อความและน้ำหนักองค์ประกอบรายข้อที่จัดอยู่ในองค์ประกอบ 6

ข้อที่	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ
47	ข้าพเจ้ามีความสุขและสนุกที่ได้ทำงานร่วมกับเพื่อนๆ	.410
48	เมื่อข้าพเจ้าได้รู้จักเพื่อนใหม่ข้าพเจ้ามักเป็นผู้ที่จะแนะนำตัวเองก่อน	.680
49	ข้าพเจ้าชอบที่จะได้รู้จักพูดคุยกับบุคคลแม้ไม่เคยรู้จักมาก่อน	.718
50	ข้าพเจ้ามักให้ความเป็นกันเองกับคนที่เพิ่งรู้จัก	.649
51	ข้าพเจ้ามักเป็นผู้ทักทายเพื่อนหรือคนที่รู้จักก่อน	.671
52	ข้าพเจ้าชอบบริการผู้อื่นมากกว่าให้ผู้อื่นมาบริการข้าพเจ้า	.466
53	ข้าพเจ้าจะยินดีมากถ้าข้าพเจ้าได้เป็นผู้ต้อนรับแขกที่มาเยี่ยมชมวิทยาเขต	.406
54	ข้าพเจ้าชอบที่จะไปงานรื่นเริง	.371
55	ในการพบปะสังสรรค์ระหว่างเพื่อนข้าพเจ้ามักเป็นผู้ที่ทำให้เพื่อนๆหัวเราะได้	.525
56	ข้าพเจ้าคิดว่าโลกนี้มีแต่สิ่งที่ดีงาม	.507
ค่าไอเกนเท่ากับ 2.138		

จากตาราง 17 พบว่าองค์ประกอบ 6 มี 10 ข้อ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .371 ถึง .718 มีค่าไอเกนเท่ากับ 2.138 ประกอบด้วยด้านมนุษยสัมพันธ์เพียงด้านเดียว จำนวน 10 ข้อคือข้อที่ 47,48,49,50,51,52,53,54,55และ56 เป็นองค์ประกอบเดียวที่มีคุณลักษณะเพียงด้านเดียว เมื่อพิจารณาข้อความโดยรวมจะเป็นข้อความที่เกี่ยวกับการที่จะให้ความเป็นกันเองกับคนที่เพิ่งจะรู้จัก รู้จักที่จะพูดคุยกับบุคคลที่ไม่เคยรู้จักมาก่อนชอบต้อนรับแขกที่มาเยือน ชอบการบริการผู้อื่นมีความสุขและสนุกที่ได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น จึงตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า "มนุษยสัมพันธ์"

ตาราง 18 ค่าไอเกน ข้อความและน้ำหนักองค์ประกอบรายข้อที่จัดอยู่ในองค์ประกอบ 7

ข้อที่	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ
77	ก่อนเข้าเรียนในวิชาปฏิบัติข้าพเจ้าจะเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อม	.418
78	เมื่อปฏิบัติภารกิจเสร็จข้าพเจ้าจะดูแลจัดเก็บอย่างเรียบร้อย	.506
79	ข้าพเจ้าไม่เคยละทิ้งงานที่ข้าพเจ้าทำแม้จะพบอุปสรรค	.544
80	เมื่อข้าพเจ้าสัญญาจะทำอะไรให้ใครแล้วข้าพเจ้าไม่ผิดสัญญาที่ให้ไว้	.479
81	เมื่อข้าพเจ้าทำงานผิดพลาดข้าพเจ้ายอมรับผิดและพร้อมที่จะแก้ไข	.571
86	เมื่อข้าพเจ้าทำผิดข้าพเจ้าก็พร้อมที่จะกล่าวคำว่า"ขอโทษ"	.522
87	ข้าพเจ้าชอบทำงานต่าง ๆ อย่างตรงไปตรงมา	.518
93	ข้าพเจ้าจริงใจกับทุกคน	.310
ค่าไอเกนเท่ากับ 2.138		

จากตาราง 18 พบว่าองค์ประกอบ 7 มี 8 ข้อ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .310 ถึง .571 มีค่าไอเกนเท่ากับ 2.138 ประกอบด้วยด้านความรับผิดชอบ จำนวน 6 ข้อคือข้อที่ 77,78,79,80,81และ86 ด้านความซื่อสัตย์ จำนวน 2 ข้อ คือข้อที่ 87 และ 93 เมื่อพิจารณาในด้านความที่จะเห็นว่าด้านความรับผิดชอบมีความถี่สูงสุดและน้ำหนักองค์ประกอบรวมกันมากที่สุด เมื่อพิจารณาข้อความโดยรวมจะเป็นข้อความที่เกี่ยวกับการไม่ละทิ้งงานแม้จะมีอุปสรรค ให้สัญญากับใครแล้วไม่ผิดคำสัญญาที่ให้ไว้จึงตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า "ความรับผิดชอบ"

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายการศึกษาครั้งนี้

เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษา
สายคหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นนักศึกษาคณะวิชาคหกรรมศาสตร์ ระดับ
ปริญญาตรีปี 3 และ ปี 4 ภาคปกติ ปีการศึกษา 2546 ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จำนวน
590 คน เลือกมาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า

องค์ประกอบบุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาสายคหกรรมศาสตร์ สถาบัน
เทคโนโลยีราชมงคล มีมากกว่าหนึ่งองค์ประกอบ

การดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การดำเนินการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเป็น 2 ระยะคือ

ระยะที่ 1 การศึกษานำร่องโดยใช้กลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจากศิษย์เก่าที่สำเร็จการศึกษา
ระดับปริญญาตรีสายคหกรรมศาสตร์ที่ประกอบอาชีพอิสระ จำนวน 50 คนโดยผู้วิจัยได้ทำการ
สร้างแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับลักษณะของผู้ประกอบอาชีพอิสระ แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์
โดยการจัดกลุ่มและหาความถี่ของลักษณะต่างๆของผู้ประกอบอาชีพอิสระเพื่อนำมาสร้างเป็นแบบ
ทดสอบวัดบุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาสายคหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยี
ราชมงคล

ระยะที่ 2 ใช้แบบทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาสายคหกรรมศาสตร์ สถาบัน
เทคโนโลยีราชมงคล ระดับปริญญาตรี ปีที่ 3 และ 4 ที่มีความต้องการในการประกอบอาชีพเมื่อ
สำเร็จการศึกษาแล้ว จำนวน 590 ฉบับ และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มี 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด
จำนวน 20 ข้อ ฉบับที่ 2 เป็นแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพอิสระ ที่สร้างเป็นมาตรา

ส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว โดยครอบคลุม
บุคลิกภาพผู้ประกอบอาชีพอิสระ 11 ด้านจำนวน 106 ข้อดังนี้

ด้านที่ 1 เจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระ	มี 6 ข้อ คือข้อที่ 1 ถึง 6
ด้านที่ 2 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	มี 10 ข้อ คือข้อที่ 7 ถึง 16
ด้านที่ 3 ความมุ่งมั่น	มี 10 ข้อ คือข้อที่ 17 ถึง 26
ด้านที่ 4 ความกล้าเสี่ยงที่จะประกอบอาชีพอิสระ	มี 10 ข้อ คือข้อที่ 27 ถึง 36
ด้านที่ 5 ความเฉลียวฉลาด	มี 10 ข้อ คือข้อที่ 37 ถึง 46
ด้านที่ 6 มนุษยสัมพันธ์	มี 10 ข้อ คือข้อที่ 47 ถึง 56
ด้านที่ 7 ความเชื่อมั่นในตนเอง	มี 10 ข้อ คือข้อที่ 57 ถึง 66
ด้านที่ 8 ความคิดสร้างสรรค์	มี 10 ข้อ คือข้อที่ 67 ถึง 76
ด้านที่ 9 ความรับผิดชอบ	มี 10 ข้อ คือข้อที่ 77 ถึง 86
ด้านที่ 10 ความซื่อสัตย์	มี 10 ข้อ คือข้อที่ 87 ถึง 96
ด้านที่ 11 ความทันสมัย	มี 10 ข้อ คือข้อที่ 97 ถึง 106

วิธีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ติดต่อขออนุญาตผู้บริหารวิทยาเขตที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการ
ตอบแบบสอบถามของนักศึกษาเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2547
2. เตรียมแบบทดสอบจำนวน 590 ฉบับเท่ากับจำนวนนักศึกษาที่ทำการทดสอบ และ
วางแผนการดำเนินการสอบโดยผู้วิจัยและอาจารย์ในวิทยาเขตนั้นๆเป็นผู้ดำเนินการสอบ
3. อธิบายให้นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 590 คน เข้าใจวัตถุประสงค์ และ
ประโยชน์ที่จะได้รับการทำแบบทดสอบ
4. อธิบายให้ผู้เข้าสอบทุกคนเข้าใจวิธีการตอบแบบทดสอบก่อนที่จะเริ่มต้นทำ
5. นำแบบทดสอบที่ทำเสร็จแล้วมาตรวจสอบความสมบูรณ์ พบว่าแบบทดสอบมีความ
สมบูรณ์จำนวน 590 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. หาค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบทดสอบ
2. วิเคราะห์องค์ประกอบค้นหาบุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพอิสระ ของนักศึกษาสาย
คหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษากการวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาสาย คหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล สรุปได้ดังนี้

1. ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบทดสอบ จำนวน 106 ข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.35-4.72 คะแนน ส่วนค่าเฉลี่ยทั้งฉบับเท่ากับ 3.78 มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานระหว่าง 0.58-1.36 ส่วนความเบี่ยงเบนมาตรฐานทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.45

2. การวิเคราะห์องค์ประกอบ พบว่ามี 7 องค์ประกอบที่ชัดเจน ค่าไอเกนอยู่ระหว่าง 2.138 – 21.249 ค่าความแปรปรวนสะสมทั้ง 7 องค์ประกอบเท่ากับ ร้อยละ 40.152 และตั้งชื่อองค์ประกอบทั้ง 7 องค์ประกอบดังนี้

องค์ประกอบ 1 ความคิดสร้างสรรค์

องค์ประกอบ 2 ความกล้าเสี่ยงที่จะประกอบอาชีพอิสระ

องค์ประกอบ 3 ความซื่อสัตย์

องค์ประกอบ 4 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

องค์ประกอบ 5 ความทันสมัย

องค์ประกอบ 6 มนุษยสัมพันธ์

องค์ประกอบ 7 ความรับผิดชอบ

อภิปรายผล

จากการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมายที่จะวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาสาย คหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ผลจากการตอบแบบสอบถามและสัมภาษณ์ผู้ประกอบการอาชีพอิสระและจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องสามารถจัดกลุ่มคุณลักษณะผู้ประกอบการอาชีพอิสระได้ 11 ด้าน คือ เจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความมุ่งมั่น ความกล้าเสี่ยงที่จะประกอบอาชีพอิสระ ความเฉลียวฉลาด มนุษยสัมพันธ์ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความคิดสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความทันสมัย แต่ผลจากวิเคราะห์องค์ประกอบ ปรากฏว่าได้จำนวนองค์ประกอบที่มีความชัดเจนเพียง 7 องค์ประกอบ คือ ความคิดสร้างสรรค์ ความกล้าเสี่ยงที่จะประกอบอาชีพอิสระ ความซื่อสัตย์ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความทันสมัย มนุษยสัมพันธ์และความรับผิดชอบ ซึ่งจะเห็นว่าด้านเจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระ ส่วนใหญ่จะไปรวมอยู่ในองค์ประกอบด้านความทันสมัย ความมุ่งมั่น ส่วนใหญ่จะไปรวมอยู่ในองค์ประกอบด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความเฉลียวฉลาดส่วนใหญ่จะไปรวมอยู่ในองค์ประกอบด้านความกล้าเสี่ยงที่จะประกอบอาชีพอิสระ ความเชื่อมั่นในตนเองส่วนใหญ่จะไปรวมอยู่ในองค์ประกอบด้านความคิดสร้างสรรค์ จากผลการวิจัยครั้งนี้มีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบได้ค่าความแปรปรวนสะสมเท่ากับ 40.152 หมายความว่า องค์ประกอบทั้ง 7 องค์ประกอบร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของบุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพ

อิสระของนักศึกษาสายคหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลได้ร้อยละ 40.152 ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ต่ำเมื่อเทียบกับการวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพด้านธุรกิจของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสายบริหารธุรกิจสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลเขตกรุงเทพมหานคร ของวรรณะ แก้วมณีเยี่ยม (2536:60) พบว่าได้จำนวนองค์ประกอบ 13 องค์ประกอบ มีค่าความแปรปรวนสะสมเท่ากับร้อยละ 61.8 และบุปผา พิกุลแก้ว (2543:97) ทำการวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพของพนักงานขายปลีกหน้าร้านในห้างสรรพสินค้าพบว่าได้จำนวนองค์ประกอบ 14 องค์ประกอบ มีค่าความแปรปรวนสะสมเท่ากับร้อยละ 73.2

2. ผลจากองค์ประกอบ 7 องค์ประกอบที่วิเคราะห์ได้นี้แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีคุณลักษณะในด้านความคิดสร้างสรรค์ ความกล้าเสี่ยงที่จะประกอบอาชีพอิสระ ความซื่อสัตย์ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความทันสมัย มนุษยสัมพันธ์และความรับผิดชอบ ซึ่งสอดคล้องกับ ยุพิน ประจวบเหมาะ (2530:37) ได้กล่าวไว้ว่าคุณลักษณะที่จะเป็นผู้ประกอบการที่ดีและจะประสบความสำเร็จจำเป็นต้องมีคุณลักษณะชอบเสี่ยง มีความคิดริเริ่ม กล้ารับผิดชอบไม่ละทิ้งอะไรกลางคันเมื่อพบอุปสรรคและในการประกอบกิจการใดๆ ก็จะต้องตั้งเป้าหมายไว้สูงๆ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ยุพิน องคานนท์ (2533:83-84) ที่ศึกษาทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตรที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ พบว่านิสิตทุกกลุ่มมีความเห็นว่าผู้ประกอบการอาชีพอิสระควรมีคุณลักษณะในด้าน ความคิดริเริ่ม ความมีมนุษยสัมพันธ์ ความกล้าเสี่ยง ความซื่อสัตย์ และความรับผิดชอบและสอดคล้องกับ สุมาลี ประทุมพันธ์ (2545:11) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการเป็นเจ้าของกิจการที่จะทำธุรกิจให้ประสบความสำเร็จนั้นต้องมีองค์ประกอบในด้านความคิดสร้างสรรค์ มีการวางแผนในชีวิต และแสวงหาความรู้และข้อมูลต่างๆ จากเทคโนโลยีใหม่อยู่เสมอจากคุณลักษณะดังกล่าวผู้วิจัยคิดว่ากลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้คือคนที่ตั้งใจหรือมุ่งจะไปประกอบอาชีพอิสระได้ ส่วนคุณลักษณะที่หายไปจากการวิเคราะห์องค์ประกอบนั้นผู้วิจัยคิดว่ากลุ่มตัวอย่างมีลักษณะต่างๆ เหล่านั้นเพียงแต่ไม่ชัดเจนและเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างยังเป็นนักศึกษาที่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพอิสระจริงส่วนคุณลักษณะที่ผู้วิจัยตั้งขึ้นนั้นเป็นคุณลักษณะทั่วไปของผู้ที่ประกอบอาชีพอิสระแล้วเหตุผลอีกประการหนึ่งอาจเนื่องมาจากข้อความเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านเจตคติมีจำนวนน้อยข้อทำให้การวิเคราะห์ออกมาไม่ชัดเจนและด้านความมุ่งมั่น และด้านความเชื่อมั่นในตนเองมีคุณลักษณะคล้ายคลึงกับด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทำให้ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบโดยนำหน้าองค์ประกอบในด้านดังกล่าวกระจายไปอยู่ในองค์ประกอบด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทำให้องค์ประกอบด้านดังกล่าวไม่ชัดเจนอย่างไรก็ตามถือว่ากลุ่มตัวอย่างมีคุณลักษณะด้านความมุ่งมั่น และด้านความเชื่อมั่นในตนเองที่จะประกอบอาชีพอิสระได้เพราะข้อความที่แสดงถึงคุณลักษณะด้านความมุ่งมั่น และด้านความเชื่อมั่นในตนเองมีหน้าหน้าองค์ประกอบตั้งแต่ .3 ขึ้นไปแต่เป็นข้อความที่ไม่บริสุทธิ์(Pure Factor) เพราะมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ในหลายองค์ประกอบ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ผลจากการศึกษาครั้งนี้ทำให้ทราบว่าบุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาสายคหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล มี 7 องค์ประกอบคือ ความคิดสร้างสรรค์ ความกล้าเสี่ยงที่จะประกอบอาชีพอิสระ ความซื่อสัตย์ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความทันสมัย มนุษยสัมพันธ์ และความรับผิดชอบ ส่วนองค์ประกอบที่ขาดไปคือเจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระ ความมุ่งมั่น ความเชื่อมั่นในตนเอง และ ความเฉลียวฉลาด จึงควรนำองค์ประกอบที่ได้นี้ไปพัฒนาบุคลิกภาพนักศึกษา ส่วนที่ขาดไปก็ควรมีการแนะแนวอาชีพให้ความรู้ความเข้าใจในการประกอบอาชีพอิสระ จัดกิจกรรมที่สร้างเสริมบุคลิกภาพของนักศึกษาสายคหกรรมศาสตร์ให้มีความรู้ความสามารถในการแก้ปัญหา มีความมานะพยายาม ขยัน อดทนทำงานที่ยากลำบาก รู้จักตัวเองยอมรับความสามารถของตนเองมีความมั่นใจในการทำงานใดๆเพื่อปรับปรุงบุคลิกภาพของนักศึกษาสายคหกรรมศาสตร์ให้เกิดความมั่นใจในการออกไปประกอบอาชีพอิสระให้ประสบความสำเร็จ

2. ควรจะมีการสัมภาษณ์ผู้ประกอบอาชีพอิสระที่มีชื่อเสียงเพื่อหาข้อมูลมาเป็นตัวแปรให้มากกว่านี้ก่อนที่จะนำไปหาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง

3. ควรทำวิจัยติดตามผลว่านักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาแล้วมุ่งประกอบอาชีพอิสระสามารถดำเนินการประกอบอาชีพอิสระได้ดีหรือไม่

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนนักศึกษาสายวิชาอื่นๆ ต่อไป

2. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อบุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพอิสระ ของนักศึกษาสายคหกรรมศาสตร์และสายวิชาอื่นๆ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรองเงิน วีระวงศ์สุวรรณ. (2540). การวิเคราะห์ห้องค์ประกอบบุคลิกภาพความเป็นผู้นำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนของอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- คณะกรรมการพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ. (2534). แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 พ.ศ. 2535 – 2539. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- จริยา ทัพพะกุล ณ อยู่ธยา. (2530). “แนวทางการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ,” การศึกษาเพื่อคุณภาพ. หน้า 48-55. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- จำรัส แจ่มจันทร์. (2539). การศึกษาบุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาโดยใช้แบบทดสอบ 16 PF ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- เจียรนัย ทรงชัยกุล. (2533). สรุปคำบรรยายวิชาการแนะแนวในระดับประถมศึกษา-ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอาชีพอิสระ. (เอกสารประกอบการสอน). หน้า 412. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เฉลียว บุรีภักดี และคณะ. (2529). โครงการการศึกษาเกี่ยวกับการทำงานของเยาวชนไทยและนอกระบบโรงเรียนศูนย์พัฒนาการศึกษาแห่งชาติของประเทศไทย. กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย.
- (2534, 30 พฤษภาคม). “สรุปผลการวิจัยและพัฒนาตามโครงการศูนย์ศึกษาทดลองการประกอบอาชีพอิสระของบัณฑิต ระยะที่ 1,” ใน เรื่องบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ (เอกสารประกอบการสัมมนา) ณ โรงแรมสยามเบย์ฮอริสซอร์ท เมืองพัทยา จ. ชลบุรี.
- เชิดศักดิ์ ไชวสินธุ์. (2520). การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ณภัทร ศรีละมัย. (2545). การวิเคราะห์ห้องค์ประกอบบุคลิกภาพของนักเรียนที่เรียนดนตรีไทยระดับมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- ดร.ณจิต อุดรมาตย์. (2532). การศึกษาบุคลิกภาพของนายอำเภอโดยใช้แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ 16 PF. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- ธนาภรณ์ ญาณพิทักษ์. (2535). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพอิสระ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี.

- ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- ธีรนุช โมลิสกุลมงคล. (2533). การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นนักธุรกิจที่มี
คุณภาพเหมาะสมกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่3. ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- นงเยาว์ พึ่งพา. (2529). การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นทหาร. ปริญญาณิพนธ์
กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- นภาพร พานิชชาติ. (2546, 8 กันยายน). "แผนแม่บทกำลังคนเพื่ออุตสาหกรรมการผลิตและ
บริการ," เดลินิวส์. หน้า 4.
- นันทินาถ อมรประสิทธิ์. (2543). การดำเนินธุรกิจSMEs. กรุงเทพฯ : กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม.
- นุชนาฏ ดีวิเศษ. (2524). การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพในการเป็นนางพยาบาล.
ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
อัดสำเนา.
- บังอร ภูวภิรมย์ขวัญ. (2524,พฤษภาคม). "บุคลิกภาพแห่งตน," วิจัย 81. 1(1) : 41 – 53.
- บุญจง ลิ้มอุดมพร. (2545,พฤษภาคม). "กว่าจะเป็นผู้ประกอบการ SMEs ที่แข็งแกร่ง," วารสาร
เกลียวสัมพันธ์ สวอท.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2543). การวิจัยทางการวัดผลและประเมินผล กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญเชิด ภิญโญนันตพงษ์. (2545) ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาเครื่องมือสำหรับการประเมิน
ผลการศึกษา(หน่วยที่3). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ประคอง เกื้อถ่อนการ. (2532). การศึกษาบุคลิกภาพของศึกษานิเทศน์ สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ โดยใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16
PF ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
อัดสำเนา.
- ประชา ผ่องใส. (2530). การวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพความเป็นไทยของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรุงเทพมหานคร. ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ. อัดสำเนา.
- ปราโมทย์ เจนการ. (2523). การศึกษาอบรมกับความเป็นผู้ประกอบการ. ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ :บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, อัดสำเนา.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2529). สรุปคำบรรยายวิชาแนะแนว 515- ทฤษฎีการพัฒนาอาชีพ.
(เอกสารประกอบการสอน). กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร-
วิโรฒ. อัดสำเนา.
- (2531). รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาค่านิยมในการทำงานของนักเรียนชั้นมัธยม
ศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 1. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- พรรณี คลังระหัด. (2540). บุคลิกภาพของนักเรียนसारวัตร รุ่นที่ 48 ของสถาบันพัฒนาข้าราชการ
การตำรวจ กรมตำรวจ กรุงเทพมหานคร. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :บัณฑิต-
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- พรรคไทยรักไทย. (2542,มิถุนายน). "ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับ SMEs," (ออนไลน์) แหล่งที่มา
: <http://www.thaisme.com>. วันที่สืบค้น 15 เมษายน 2546.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). วิจัยวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- โพธิพันธ์ พานิช. (2528). การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพนักเรียนนาฏศิลป์. ปรินญานิพนธ์
กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- ไพบุลย์ ดำรงชัยธรรม. (2532,พฤศจิกายน). "ความสำเร็จซื้อกรรมมี." แพรว. 11(246) :161-169.
- มนูญ ดนะวัฒนา. (2532). ลักษณะผู้นำที่ประสบผลสำเร็จ กลยุทธ์และการสร้างพลังผู้นำธุรกิจ
รุ่นใหม่. กรุงเทพฯ : สามัคคีสาสน์.
- มาลาภรณ์ บุตรเมฆ. (2540). การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิต
สมรส. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
อัดสำเนา.
- ยุพิน ประจวบเหมาะ. (2530). การประกอบอาชีพอิสระ : หนทางแก้ปัญหาการว่างงานของ
บัณฑิตเศรษฐศาสตร์. คณะเศรษฐศาสตร์และการบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัย-
เกษตรศาสตร์.
- ยุพิน องคานนท์. (2533). ทศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่มีต่อ
การประกอบอาชีพอิสระ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย-
ศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- รวีวรรณ อังคนุรักษ์พันธุ์. (2533). การวัดทัศนคติเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและ
การสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ล้วน สายยศ และ อังคนา สายยศ. (2543ก). การวัดด้านจิตพิสัย. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาสน์.
..... (2543ข). เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้. พิมพ์ครั้งที่2. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาสน์.
- วชิร โอภิชากร. (2533). ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมสร้างเสริมในครอบครัวและสถานศึกษา
กับจิตลักษณะที่เอื้อต่อการเป็นผู้ประกอบการ ของนักศึกษาอาชีวศึกษา ในภาคใต้.
ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
อัดสำเนา.
- วรรณะ แก้วมณีเอี่ยม. (2536). ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพด้านธุรกิจกับผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สายวิชาบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยี
ราชมงคล เขตกรุงเทพมหานคร. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย

- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- วัฒนา ศรีสัตย์วาจา. (2536). *จิตวิทยาสังคมเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิชัย ราษฎร์ศิริ. (2526). *หลักสูตรและแบบเรียนมัธยมศึกษา (ศึกษา 431)*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช .
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2545). *สถิติประยุกต์สำหรับการวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่3 กรุงเทพมหานคร. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศุภวดี บุญญวงศ์. (2528). *สรุปคำบรรยายวิชาวิชาชีพศึกษาเบื้องต้น*. (เอกสารประกอบคำสอน). สงขลา : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา. อัดสำเนา.
- ส.วาสนา ประवालพฤกษ์. (2544ก). *สรุปคำบรรยายวิชาการวิเคราะห์องค์ประกอบ*. (เอกสารประกอบคำสอน). กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- (2544ข). *สรุปคำบรรยายวิชาการสร้างเครื่องมือวัดบุคลิกภาพ*. (เอกสารประกอบคำสอน). กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- สถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2544). *รายงานสถานการณ์วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปี 2544*. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : [http:// www.sme.go.th](http://www.sme.go.th). วันที่สืบค้น 15 เมษายน 2546.
- สมสมุทร มุ่งสันติ. (2539). *ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ สหวิทยาลัยอีสานใต้*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- สัญญา จัดตานนท์. (2521). *การศึกษาเกี่ยวกับการประกอบอาชีพอิสระ*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- (2527). *แนวโน้มของการประกอบอาชีพอิสระ*. ชลบุรี : คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน.
- สายพิณ ศรีสุวรรณรัตน์. (2540). *การวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพนักวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดปทุมธานี*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- สำนักงานคณะกรรมการ พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2530). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 พ.ศ. 2530 – 2534*. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2544). *รายงานสถานการณ์วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปี 2544*. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : [http:// www.sme.go.th](http://www.sme.go.th). วันที่สืบค้น 15 เมษายน 2546.

- สำเนา ขจรศิลป์. (2529). *การแนะแนวอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สุนทร โคตรบรรเทา. (2527). *การศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการมีงานทำในประเทศกำลังพัฒนา*.
กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุภาภรณ์ เส็งข้า. (2545). *การวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพการคล้ายตามผู้อื่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชลบุรี*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- สุมาลี ประทุมพันธ์. (2545). *เริ่มธุรกิจ SMEs อย่างมั่นใจ*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิทยบรรณ.
- สุรเดช วิเศษสุการ. (2530). *ข้อคิดในการทำงานเพื่อมุ่งจุดเน้น 7 ประการของกรมอาชีวศึกษา*.
กรุงเทพฯ : สำนักงานโครงการพัฒนาคุณภาพอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา.
- สุริพร ศรีทองกิตกุล. (2521). *ความสนใจทางด้านอาชีพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนปากน้ำวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์*. ปรินญานิพนธ์ ศศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. อัดสำเนา.
- โสภา ชูพิกุลชัย. (2521). *จิตวิทยาทั่วไป*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช .
- อามา มณีสถิตย์. (2545). *การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพผู้จัดการสาขาของธนาคารตามแนวทฤษฎีบุคลิกภาพของแคทเทิล*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- อารยา สุวะมาตย์. (2540). *การวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเอง*.
ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- อุทุมพร ทองอุทัย. (2524). *วิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ*. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Allport, Gordon W. (1937). *Personality : A Psychological Interpretation*. New York : Henry Holt Co.
- Anastasi, Anne. (1968). *Personality Development*. New York : McGraw-hill Book Company.
- Cattell, Raymond B. (1970). *Personality and Motivation : Structure and Measurement*. New York : Brace , World.
- Deleo, John G. (1982). "To Determine the Difference in Need for Achievement and Risk Taking Propensity between Mountaineers and Entrepreneurs," *Dissertation Abstracts International*. 43(4) : A; october.
- Denton, Nona R. (1986). "Perceptions of Entrepreneurs and Secondary Vocational Education on Selected Aspects of Entrepreneurship and Entrepreneurship Education," *Dissertation Abstracts International*. 46(10) : A; April.

- Eaddy, Vanik Silas. (1969). "The Influence of Selected Factors on the Vocational Choices of Vocation Agriculture Students in Louisiana," in *Dissertation Abstracts International*. V.29. 2958-2959-A. An Arbor, University Microfilms International.
- Friedman, Albert B. (1984). "Self-Assessment Questionnaire," *Entrepreneurial Test AEA Business Manual No.X1254*. American Entrepreneurs Association.
- Gordon, Leonard V. (1963). *Manual (of) Gordon Personal Profile*. New York : Test Department of Harcourt , Brace & World.
- Hisrich,R.D. (1984). "The Women Entrepreneur in the United States and Puerto Rico : A Comparative Study," *Leadership and Organization Development Journal*. 5 : 3 - 8 ; May.
- Jacobowitz,A. and D. Vidler. (1982). "Characteristics of Entrepreneur : Implication of Vocation Guidance," *Vocation Guidance Quarterley*. 30 : 252 – 257 ; March.
- McCannell, J.V. (1974). *Understanding Human Behavior*. New York : Holt, Rinchart and Winston,Inc.
- Noll, Victor. (1957). *Introduction to Educational Measurment*. Boston : Houghton Mifflin Company.
- Samuel, William. (1981). *Personality : Searching for the Sourcess of Human Behavior*. New York : McGraw – Hill.
- Wibben, C.H. (1988). "The Perception of Selected Female Entrepreneures Regarding Entrepreneurial Competencies," *Dissertation Abstracts International*. 6 : 1440-A ; December.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ	ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ดร.ละอียด รักษ์เผ่า	ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
รองศาสตราจารย์ดร.นันทนา วงศ์อินทร์	ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์มณี เลิศปัญญาหนู	คณะคหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมยุทธ วงศ์ชัยอุดมโชค	วิทยาเขตพระนครใต้ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

ภาคผนวก ข
ค่าสถิติที่ได้จากการทดสอบ

ตาราง 19 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามปฏิบัติการของแบบทดสอบวัด
บุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพอิสระที่ผู้วิจัยกำหนดกับข้อความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแยกเป็น
รายด้านและรายข้อ

ลักษณะ พฤติกรรม	ข้อที่	ข้อความ	ค่า IOC
1. เจตคติ ต่อการ ประกอบ อาชีพอิสระ	1	ข้าพเจ้าคิดว่าอาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีเกียรติ	0.60 ⁺
	2	อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่สามารถทำทุกอย่างได้ตามที่ตนเองชอบ	0.60 ⁺
	3	อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ไม่ต้องทำตามคำสั่งใคร	0.80 ⁺
	4	ข้าพเจ้าชอบทำงานที่มีกฎ ระเบียบ ที่แน่นอน	0.20
	5	ข้าพเจ้าชอบทำงานที่มีรายได้แน่นอน	0.20
	6	ข้าพเจ้าชอบทำงานที่ท้าทายความสามารถ	0.60 ⁺
	7	ข้าพเจ้าชอบทำงานตามคำสั่งมากกว่าต้องคิดเอง	0.20
	8	ข้าพเจ้าชอบทำงานที่มีเวลาปฏิบัติงานตายตัว	0.00
	9	อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่แก้ปัญหาการว่างงานของนักศึกษาที่สำเร็จแล้วไม่มีงานทำได้	1.00 ⁺
	10	การประกอบธุรกิจส่วนตัวเป็นเรื่องที่ยากสำหรับบัณฑิตใหม่	0.60 ⁺
	11	ข้าพเจ้าไม่ชอบเสี่ยงต่อความล้มเหลวในการลงทุน	0.20
	12	ข้าพเจ้าชอบการค้าขายจากผลผลิตที่ข้าพเจ้าได้สร้างขึ้นมาเอง	1.00 ⁺
	13	ข้าพเจ้าจะภูมิใจมากเมื่อมีโอกาสได้นำผลงานออกขายแล้วมีผู้ซื้อผลงานของข้าพเจ้า	0.40
	14	ข้าพเจ้ามั่นใจในความรู้ความสามารถและทักษะวิชาชีพที่ได้เรียนมาเพียงพอต่อการที่จะประกอบอาชีพอิสระ	0.40
	15	ข้าพเจ้าจะมีความสุขและสนุกมากเมื่อมีโอกาสได้นำความรู้ที่เรียนมาไปหารายได้พิเศษ	0.40
	16	เมื่อจบการศึกษาถ้าข้าพเจ้ามีโอกาสข้าพเจ้าจะประกอบอาชีพอิสระ	1.00 ⁺
2. แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์	1	ข้าพเจ้ามีความปรารถนาที่จะทำงานขึ้นได้แล้วข้าพเจ้ามุ่งหวังว่า จะต้องสำเร็จไปได้ด้วยดี	1.00 ⁺
	2	ข้าพเจ้ามีความปรารถนาที่จะประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพอย่างคนอื่นๆ	1.00 ⁺

ตาราง 19 (ต่อ)

ลักษณะ พฤติกรรม	ข้อที่	ข้อความ	ค่า IOC
2. แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ (ต่อ)	3	เมื่อข้าพเจ้าคิดที่จะทำงานใดข้าพเจ้ามีความเชื่อมั่นว่ามีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จด้วยความสามารถของตนเอง	0.40
	4	ข้าพเจ้ายอมนอนดึกเพื่อให้งานที่ได้รับมอบหมายมาสำเร็จ	1.00
	5	ในการปฏิบัติงานข้าพเจ้าปรารถนาให้การทำงานนั้นเสร็จตามกำหนด	1.00
	6	ข้าพเจ้าจะตั้งใจเรียนเพื่อผลการสอบจะได้คะแนนสูงๆ	0.80
	7	ข้าพเจ้าปรารถนาที่จะพัฒนางานอาชีพของตนเองโดยการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเมื่อมีโอกาส	1.00
	8	ในการทำงานข้าพเจ้าชอบแข่งขันกับบุคคลที่มีฝีมือหรือมีความสามารถค่อนข้างเหนือกว่าตัวข้าพเจ้า	0.80
	9	ในการประกวดผลงานทางวิชาการข้าพเจ้ามุ่งหวังว่าชิ้นงานของข้าพเจ้าจะชนะการแข่งขัน	1.00
	10	ในการทำงานข้าพเจ้ามักจะตั้งความหวังไว้สูงเพื่อจะได้มีความพยายามและใช้ความสามารถได้อย่างเต็มที่	1.00
	11	ข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจเมื่องานของข้าพเจ้าประสบความสำเร็จ	0.80
3. ความ มุ่งมั่น	1	เมื่อได้รับมอบหมายให้ทำงานข้าพเจ้าจะทำงานต่าง ๆ นั้นด้วยความตั้งใจ	1.00
	2	แม้งานที่ได้รับมอบหมายจะยากและไม่เคยทำมาก่อนข้าพเจ้าจะพยายามทำงานนั้นจนสำเร็จ	1.00
	3	ข้าพเจ้ารู้สึกหมดกำลังใจเมื่อมีเหตุที่ทำให้งานของข้าพเจ้าต้องล่าช้าไป	0.60
	4	ข้าพเจ้าเป็นคนที่ไม่ชอบอยู่เฉยๆ	0.60
	5	ข้าพเจ้าต้องใช้ความอดทนต่อสู้กับงานที่ยากลำบาก	1.00
	6	เมื่อเกิดการผิดพลาดในการทำชิ้นงานทำให้ข้าพเจ้าเกิดความลังเลที่จะทำชิ้นงานนั้นต่อไป	0.60
	7	เมื่อข้าพเจ้าตั้งใจทำงานใดแล้วข้าพเจ้าจะทำงานนั้นจนสำเร็จตามที่มุ่งหวังไว้	1.00
	8	ข้าพเจ้าจะยอมอดนอนเมื่องานที่ได้รับมอบหมายยังไม่เสร็จ	1.00

ตาราง 19 (ต่อ)

ลักษณะ พฤติกรรม	ข้อที่	ข้อความ	ค่า IOC
3. ความ มุ่งมั่น(ต่อ)	9	ข้าพเจ้ารู้สึกท้อถอยเมื่อต้องทำงานที่ยาก	0.60
	10	ข้าพเจ้าไม่ปล่อยให้เวลาหมดไปอย่างไม่มีประโยชน์	1.00
	11	ข้าพเจ้ารู้สึกกังวลต่อแท่งเมื่องานที่ข้าพเจ้าทำล้มเหลว	0.60
	12	เมื่อตัดสินใจทำงานใดแล้วข้าพเจ้าจะทำอย่างที่ได้คิดไว้ไม่เปลี่ยนแปลง	0.80
	13	ในการตัดสินใจทำงานใดๆข้าพเจ้าจะมีเหตุผลของการตัดสินใจนั้น	1.00
	14	ข้าพเจ้าไม่ยากทำงานที่ต้องใช้ความพยายามมากๆ	0.60
	15	ข้าพเจ้าจะหลีกเลี่ยงงานที่มีปัญหาหรืออุปสรรค	0.60
	16	ถ้าการทำงานมีปัญหาข้าพเจ้าจะหาวิธีแก้ปัญหาจนสำเร็จ	1.00
	17	เมื่อได้รับมอบหมายงานข้าพเจ้าจะมีใจจดจ่ออยู่แต่กับงานนั้น	0.80
4. ความ กล้าเสี่ยงที่ จะประกอบ อาชีพอิสระ	18	เมื่อเกิดการล้มเหลวในการทำงานข้าพเจ้าจะใช้ประสบการณ์นั้นปรับปรุงแก้ไขไม่ให้เกิดขึ้นอีก	1.00
	1	ข้าพเจ้าชอบเสี่ยงที่จะทดลองทำชิ้นงานที่ไม่เคยทำมาก่อน	1.00
	2	ถ้ามีโอกาสได้นำผลงานออกจำหน่ายข้าพเจ้ากล้าเสี่ยงที่จะลงทุนทำชิ้นงานที่ได้ศึกษามาออกจำหน่าย	1.00
	3	ข้าพเจ้ากล้าตัดสินใจด้วยตนเองในการที่จะเลือกประเภทของชิ้นงานทำเพื่อนำออกจำหน่าย	1.00
	4	ข้าพเจ้ารู้ว่าตัวเองถนัดทำงานด้านใด	0.60
	5	ข้าพเจ้าคาดคะเนได้ว่าชิ้นงานที่ข้าพเจ้าทำรูปแบบใดจึงจะขายได้	0.60
	6	ข้าพเจ้าชอบทำชิ้นงานที่ท้าทายความสามารถ	0.80
	7	ข้าพเจ้าคิดว่าในชีวิตคนเราถ้าไม่กล้าลงทุนทำอะไรแล้ว ชีวิตนั้นก็ไร้ค่า	1.00
	8	ข้าพเจ้ามีช่องทางในการที่จะไปประกอบอาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษา	0.40
	9	ในการประกอบอาชีพส่วนตัวถึงแม้ว่าจะเสี่ยงต่อการขาดทุนข้าพเจ้าก็กล้าเสี่ยงที่จะทำ	1.00
	10	ข้าพเจ้ากล้าที่จะตัดสินใจเลือกประเภทธุรกิจที่คิดว่าเหมาะกับตนเองโดยดูจากความถนัดเป็นหลัก	1.00

ตาราง 19 (ต่อ)

ลักษณะ พฤติกรรม	ข้อที่	ข้อความ	ค่า IOC
5. ความ เฉลียวฉลาด	11	ข้าพเจ้าไม่ชอบทำธุรกิจที่เสี่ยงต่อความล้มเหลว	0.40
	12	ข้าพเจ้าคิดว่าข้าพเจ้ามีความกล้าในการพูดให้ผู้อื่นสนใจในผลผลิต ของข้าพเจ้าได้	1.00
	13	ข้าพเจ้ากล้าที่จะใช้เทคนิคต่างๆในการสร้างผลิตภัณฑ์ต่างๆของ ตนเอง	1.00
	1	ข้าพเจ้าสามารถเรียนรู้และรับรู้สิ่งต่างๆได้อย่างรวดเร็ว	1.00
	2	จากการเรียนทางด้านคหกรรมศาสตร์ข้าพเจ้ามองเห็นช่องทางที่ จะนำไปประกอบอาชีพอิสระ	1.00
	3	ข้าพเจ้ารู้วิธีที่จะนำเอาผลงานของข้าพเจ้าออกสู่ตลาดได้	1.00
	4	ข้าพเจ้ารู้ว่าจะทำอย่างไรให้ชิ้นงานของข้าพเจ้ามีคุณภาพ	1.00
	5	ข้าพเจ้ามีความสามารถในการบริหารเวลาและค่าใช้จ่ายในการ ผลิตชิ้นงานของข้าพเจ้า	1.00
	6	ข้าพเจ้ามีการวางแผนและมีขั้นตอนในการทำชิ้นงานทุกชิ้นโดยให้ เกิดการเสี่ยงที่จะล้มเหลวน้อยที่สุด	0.80
	7	เมื่อเกิดปัญหาโดยไม่คาดคิดมาก่อนข้าพเจ้าจะไม่ยอมเสียเวลา ที่จะทำงานชิ้นนั้นต่อไป	0.60
	8	เมื่อเกิดการผิดพลาดในการทำงานข้าพเจ้าจะใช้ความผิมนั้นมา เป็นบทเรียนในการทำชิ้นงานใหม่	1.00
	9	ข้าพเจ้าชอบที่จะสังเกตการจัดรูปแบบเกี่ยวกับงานทางด้าน คห กรรมในที่ต่างๆเพื่อนำมาดัดแปลงในงานของข้าพเจ้า	1.00
	10	ข้าพเจ้ามักใช้ข้อมูลใหม่ๆมาสร้างและพัฒนาชิ้นงานของข้าพเจ้า	1.00
	11	เมื่อเกิดปัญหาวุ่นวายในกลุ่มเพื่อนข้าพเจ้ามักเดินหนีไปให้พ้น	0.20
	12	เมื่อเกิดปัญหาในการทำชิ้นงานข้าพเจ้าจะหาสาเหตุที่ทำให้เกิด ปัญหานั้น	1.00
	13	เมื่อไปเที่ยวห้างสรรพสินค้าข้าพเจ้ามักชอบดูวิธีการจัดร้านที่เกี่ยวข้อง กับสินค้าทางด้านคหกรรมที่ข้าพเจ้าเรียนอยู่	1.00
	14	ข้าพเจ้าสนใจและติดตามข่าวเกี่ยวกับธุรกิจ SMEs	0.60

ตาราง 19 (ต่อ)

ลักษณะ พฤติกรรม	ข้อที่	ข้อความ	ค่า IOC
6. มนุษย สัมพันธ์	1	ข้าพเจ้าชอบทำงานเป็นกลุ่มมากกว่าทำคนเดียว	1.00
	2	ข้าพเจ้ามีความสุขและสนุกที่ได้ทำงานร่วมกับเพื่อนๆ	1.00
	3	เมื่อข้าพเจ้าได้รู้จักเพื่อนใหม่ข้าพเจ้ามักเป็นผู้ที่จะแนะนำตัวเอง ก่อน	1.00
	4	ข้าพเจ้าชอบที่จะได้รู้จักพูดคุยกับบุคคลที่ไม่เคยรู้จักมาก่อน	0.80
	5	ข้าพเจ้ามักให้ความเป็นกันเองกับคนที่เพิ่งรู้จัก	1.00
	6	ข้าพเจ้ามักเป็นผู้ชักทายเพื่อนหรือคนที่รู้จักก่อน	1.00
	7	ข้าพเจ้าชอบบริการผู้อื่นมากกว่าให้ผู้อื่นมาบริการข้าพเจ้า	0.80
	8	ข้าพเจ้าจะยินดีมากถ้าข้าพเจ้าได้เป็นผู้ต้อนรับแขกที่มาเยี่ยมชม วิทยาเขต	1.00
	9	ข้าพเจ้าจะรู้สึกไม่พอใจมากเมื่อเห็นเพื่อนทำอะไรที่เป็นการเอา เปรียบกัน	0.20
	10	ข้าพเจ้าจะรู้สึกเครียดมากเมื่อต้องอยู่กับคนจำนวนมากๆ	0.60
	11	ข้าพเจ้ามักอารมณ์ไม่ดีเมื่อถูกเพื่อนกระช้ำเข้าเหย	0.60
	12	ข้าพเจ้าชอบที่จะไปงานรื่นเริง	1.00
	13	ในการพบปะสังสรรค์ระหว่างเพื่อนข้าพเจ้ามักเป็นผู้ที่ทำให้ เพื่อนๆหัวเราะได้	1.00
	14	ข้าพเจ้าคิดว่าคนที่ทำผิดมักชอบแก้ตัวเพื่อให้ตนเองพ้นผิด	0.00
	15	ข้าพเจ้าคิดว่าโลกนี้มีแต่สิ่งที่ดีงาม	1.00
7.ความเชื่อ มั่นในตนเอง	1	ข้าพเจ้ามีความสุขเมื่อเห็นผลงานของข้าพเจ้าได้ออกแสดงให้ผู้อื่น เห็น	0.60
	2	ข้าพเจ้าคิดว่างานทุกชิ้นของข้าพเจ้าจะเป็นที่ชื่นชอบของผู้พบเห็น	0.80
	3	เมื่อมีการประกวดผลงานทางคหกรรมศาสตร์ข้าพเจ้าจะนำผลงาน เข้าร่วมการประกวดด้วยเมื่อมีโอกาส	0.80
	4	เมื่อเกิดการผิดพลาดในการทำชิ้นงานข้าพเจ้าจะพยายามหาเหตุ ผลต่างๆมาอ้าง	0.60
	5	ในการทำงานทุกชิ้นงานข้าพเจ้าทำด้วยความมั่นใจในความ สามารถของข้าพเจ้า	1.00

ตาราง 19 (ต่อ)

ลักษณะ พฤติกรรม	ข้อที่	ข้อความ	ค่า IOC
7.ความเชื่อมั่นในตนเอง	6	ถ้าข้าพเจ้าตั้งใจจะทำงานในรูปแบบใดแล้วข้าพเจ้าจะทำทันทีโดยไม่ลังเลหรือหวั่นวิตกว่าจะล้มเหลว	1.00
	7	ข้าพเจ้าชอบทำงานต่างๆด้วยตัวเองโดยไม่ต้องพึ่งหรือถามใคร	0.60
	8	เมื่อเกิดปัญหาในการทำงานหรือไม่เข้าใจในสิ่งที่ตนเองยากรู้ข้าพเจ้าจะถามอาจารย์หรือผู้รู้ทันที	1.00
	9	ข้าพเจ้ารู้สึกอายที่ทำงานผิดพลาด	0.60
	10	ข้าพเจ้าเชื่อว่าชิ้นงานของข้าพเจ้าสามารถนำออกจำหน่ายได้	1.00
	11	ในการทำชิ้นงานต่างๆข้าพเจ้ามักเป็นผู้ลงมือทำก่อนคนอื่น ๆ	0.80
	12	ถ้ามีเหตุการณ์ที่ต้องเลือกทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งข้าพเจ้ามักให้เพื่อนตัดสินใจเลือกก่อน	0.60
	13	เมื่อสำเร็จการศึกษาข้าพเจ้าสามารถเลือกอาชีพได้ด้วยตัวเอง	1.00
	14	การประกอบอาชีพอิสระให้ประสบความสำเร็จขึ้นอยู่กับโชค วาสนา	0.60
	15	ในการทำงานข้าพเจ้าจะต้องดูฤกษ์ก่อนที่จะลงมือทำงาน	0.60
	16	เมื่อข้าพเจ้าประสบปัญหาในการทำงานข้าพเจ้าชอบที่จะบนให้ สิ่งศักดิ์ช่วย	0.60
8.ความคิด สร้างสรรค์	1	ข้าพเจ้าชอบคิดประดิษฐ์ชิ้นงานใหม่ๆให้ดูแปลกไปจากคนอื่น	1.00
	2	ข้าพเจ้าชอบทดลองทำชิ้นงานใหม่ๆด้วยวิธีของข้าพเจ้าเอง	1.00
	3	ข้าพเจ้าชอบติดตามข่าวความต้องการเกี่ยวกับรูปแบบของ ทางด้านคหกรรมของบุคคลทั่วไป	0.60
	4	ข้าพเจ้าชอบคิดหาเทคนิคใหม่ๆในการที่จะนำผลงานของข้าพเจ้า ออกจำหน่าย	1.00
	5	ข้าพเจ้าเคยได้รับคำชมเชยว่าชิ้นงานของข้าพเจ้าออกแบบได้ถูก ใจ ผู้พบเห็น	0.80
	6	ข้าพเจ้าเคยได้รับรางวัลในการประกวดชิ้นงานประเภทความคิด สร้างสรรค์	1.00
	7	ข้าพเจ้ามักใช้ทรัพยากรที่เหลือใช้มาประยุกต์ดัดแปลงให้สามารถ ทำชิ้นงานที่ดูแปลกใหม่ได้	1.00

ตาราง 19 (ต่อ)

ลักษณะ พฤติกรรม	ข้อที่	ข้อความ	ค่า IOC
9. ความ รับผิดชอบ	8	ข้าพเจ้าชอบดูรายการโทรทัศน์ที่เกี่ยวกับงานทางด้านคหกรรมเพื่อนำมาเลียนแบบ	0.60 ⁺
	9	ข้าพเจ้าชอบแต่งตัวให้เหมือนกับบุคคลที่ข้าพเจ้านิยมชมชอบ	0.60 ⁺
	10	ข้าพเจ้าประยุกต์สิ่งที่ได้พบเห็นมาสร้างงานของข้าพเจ้า	1.00 ⁺
	11	ถ้าอาจารย์ให้ข้าพเจ้าออกไปทำกิจกรรมแปลกๆที่ไม่เคยมีใครทำมาก่อนข้าพเจ้าจะไม่กล้าทำเพราะอายเพื่อนๆ	0.60 ⁺
	12	ในการทำงานส่งอาจารย์ข้าพเจ้าชอบใช้วิธีเดิมๆที่เคยใช้มาก่อนมากกว่าจะคิดหาวิธีใหม่ๆ	0.60 ⁺
	13	ข้าพเจ้าชอบติดตามข่าวความต้องการของบุคคลในปัจจุบัน	0.60 ⁺
	14	ข้าพเจ้าชอบที่จะคาดคะเนความนิยมในงานด้านคหกรรมของบุคคล	0.80 ⁺
	15	ข้าพเจ้ามักทำชิ้นงานได้แปลกไปจากเพื่อนๆ	1.00 ⁺
	1	ข้าพเจ้าทำงานเสร็จตามเวลาที่อาจารย์กำหนด	1.00 ⁺
	2	ก่อนเข้าเรียนในวิชาปฏิบัติข้าพเจ้าจะเตรียมอุปกรณ์การเรียนพร้อม	1.00 ⁺
	3	เมื่อปฏิบัติการเสร็จข้าพเจ้าจะดูแลจัดเก็บอย่างเรียบร้อย	1.00 ⁺
	4	ข้าพเจ้าไม่เคยละทิ้งงานที่ข้าพเจ้าทำแม้จะพบอุปสรรค	1.00 ⁺
	5	ข้าพเจ้าจะรู้สึกเบื่องานที่เกินความสามารถของข้าพเจ้า	0.00
	6	เมื่อข้าพเจ้าสัญญาว่าจะทำอะไรให้ใครแล้วข้าพเจ้าไม่เคยผิดสัญญาที่ให้ไว้	1.00 ⁺
	7	เมื่อข้าพเจ้าทำงานผิดพลาดข้าพเจ้ามักยอมรับผิดชอบและพร้อมที่จะแก้ไข	1.00 ⁺
	8	ถ้าข้าพเจ้าทำงานที่ได้รับมอบหมายไม่เสร็จข้าพเจ้ามักหาเหตุผลมาอ้าง	0.60 ⁺
	9	ข้าพเจ้ามักหลีกเลี่ยงงานที่ข้าพเจ้าไม่ชอบเสมอ	0.60 ⁺
	10	ข้าพเจ้ามักเบื่องานที่ซ้ำซาก	0.00
	11	เมื่อยืมของใช้ของเพื่อนมาข้าพเจ้ามักลืมคืน	0.60 ⁺
	12	ข้าพเจ้ามักผัดนัดกับเพื่อน	0.60 ⁺

ตาราง 19 (ต่อ)

ลักษณะ พฤติกรรม	ข้อที่	ข้อความ	ค่า IOC
9.ความ รับผิดชอบ (ต่อ)	13	ในการทำงานกลุ่มถ้ามีการผิดพลาดข้าพเจ้าจะยอมรับผิดร่วมกัน ถึงแม้ว่าข้าพเจ้าจะไม่ใช่เป็นคนทำผิด	1.00
	14	ข้าพเจ้ารู้สึกโกรธเมื่อมีคนมาว่าหรือติงานของข้าพเจ้า	0.40
	15	เมื่อข้าพเจ้าทำผิดข้าพเจ้าก็พร้อมที่จะกล่าวคำว่า"ขอโทษ"	1.00
10. ความ ซื่อสัตย์	1	ข้าพเจ้าชอบทำงานต่าง ๆ อย่างตรงไปตรงมา	1.00
	2	เมื่อข้าพเจ้าทำงานกลุ่มข้าพเจ้าไม่เคยคิดเอาเปรียบเพื่อน	1.00
	3	ข้าพเจ้าเคยพูดเรื่องที่ไม่เป็นความจริงกับเพื่อน	0.60
	4	ข้าพเจ้าจะรู้สึกผิดมาก ๆ ถ้าพูดไม่จริงกับเพื่อน	0.80
	5	ข้าพเจ้าจะช่วยเพื่อนทำอะไรก็ตามเมื่อมีผลตอบแทนให้ข้าพเจ้า เท่านั้น	0.60
	6	ในการสอบข้าพเจ้าเคยให้เพื่อนลอกข้อสอบ	0.00
	7	ในการทำงานเดี่ยวข้าพเจ้าเคยให้เพื่อนช่วยเพราะกลัวไม่ทันส่ง อาจารย์	0.60
	8	เมื่อข้าพเจ้าถูกจับได้ว่าทำผิดข้าพเจ้าจะปฏิเสธไว้ก่อนแล้วค่อย คิดหาวิธีแก้ไข	0.60
	9	ถ้าข้าพเจ้าเก็บกระเป๋าสตางค์ของคนอื่นได้ข้าพเจ้าจะหาทางคืน ให้เจ้าของให้ได้	1.00
	10	ข้าพเจ้าจริงจังกับทุกคน	0.60
	11	ข้าพเจ้าเคยยืมของเพื่อนมาใช้แล้วไม่ได้คืน	0.60
	12	ในการทำธุรกิจข้าพเจ้าคิดว่าข้าพเจ้าจะทำทุกวิธีที่จะให้ได้กำไร มากที่สุดโดยไม่คำนึงว่าถูกต้องหรือไม่	0.20
	13	ข้าพเจ้าเห็นด้วยกับสุภาษิตที่ว่า"ไม่ได้ด้วยเล่ห์ต้องเอาด้วยกลไม่ ได้ด้วยมนต์ต้องเอาด้วยคาถา"	0.60
	14	ถ้ามีเพื่อนหรือญาติมาช่วยเซ็นชื่อเพื่อนำไปหลบเลี่ยงภาษี ข้าพเจ้าคิดว่าจะช่วยเขา	0.00
	15	ข้าพเจ้าคิดว่าการประกอบอาชีพอิสระต้องมีเล่ห์เหลี่ยมจึงจะรวย เร็ว	0.60

ตาราง 19 (ต่อ)

ลักษณะ พฤติกรรม	ข้อที่	ข้อความ	ค่า IOC
11. ความ ทันสมัย	1	ข้าพเจ้ามักใช้เทคโนโลยีใหม่ๆในการสร้างชิ้นงานทางด้าน คหกรรม	0.00
	2	ข้าพเจ้าชอบแสวงหาความรู้ใหม่ๆที่เกี่ยวกับงานทางด้านคหกรรม	1.00
	3	ข้าพเจ้าชอบไปดูงานนิทรรศการที่เกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์กับการ ใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ	1.00
	4	ข้าพเจ้าสามารถใช้เทคโนโลยีใหม่ๆในการออกแบบชิ้นงานได้	1.00
	5	ข้าพเจ้าชอบใช้อุปกรณ์ที่ทันสมัยในการทำชิ้นงาน	1.00
	6	ข้าพเจ้าติดตามความนิยมสินค้าที่เกี่ยวกับคหกรรมของคนใน ปัจจุบัน	1.00
	7	ข้าพเจ้ายอมรับการเปลี่ยนแปลงของสังคม	1.00
	8	ข้าพเจ้าคิดว่าคอมพิวเตอร์ช่วยให้วิถีชีวิตของคนเปลี่ยนไปในทาง ที่ดีขึ้น	1.00
	9	ข้าพเจ้าชอบดูผลผลิตทางด้านคหกรรมที่เกิดขึ้นใหม่ๆแล้วนำมา ประยุกต์ใช้กับงานที่ข้าพเจ้าทำ	1.00
	10	ข้าพเจ้าคิดว่าเทคโนโลยีใหม่ๆสามารถทำงานทางด้านคหกรรมได้ ดีและรวดเร็ว	1.00
	11	ข้าพเจ้าคิดว่าความรู้ที่ข้าพเจ้ามีเพียงพอกับการประกอบอาชีพได้	0.20
	12	ข้าพเจ้าชอบที่จะทำชิ้นงานต่างๆ ด้วยวิธีดั้งเดิมมากกว่าใช้เทคโนโลยี ใหม่ๆ	0.40
	13	ข้าพเจ้าชอบทำชิ้นงานตามที่ข้าพเจ้าชอบมากกว่าทำตามความ นิยมของสังคมปัจจุบัน	0.60
	14	ข้าพเจ้าชอบที่จะเข้าร่วมการฝึกอบรมเพื่อให้มีความรู้มากขึ้น	1.00
	15	ข้าพเจ้าชอบไปฟังคำบรรยายหรือการสาธิตเกี่ยวกับความก้าวหน้า ของงานทางด้านคหกรรม	1.00

หมายเหตุ ข้อที่มีเครื่องหมาย * มีค่าความสอดคล้องเป็นข้อที่ได้ทำการคัดเลือกไว้ทำการวิจัย
ต่อไป

ตาราง 20 ค่าอำนาจจำแนก(r) ของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพอิสระที่ผู้วิจัย
กำหนดกับข้อที่คัดเลือกไว้

ข้อที่	ข้อความ	r	ข้อที่คัด เลือกไว้
1	ข้าพเจ้าคิดว่าอาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีเกียรติ	0.269**	1
2	อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่สามารถทำทุกอย่างได้ตามที่ตนเองชอบ	0.432**	2
3	อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ไม่ต้องทำตามคำสั่งใคร	0.141	
4	ข้าพเจ้าชอบทำงานที่ท้าทายความสามารถ	0.149	
5	อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่แก้ปัญหาการว่างงานของนักศึกษาที่สำเร็จ แล้วไม่มีงานทำได้	0.309**	3
6	การประกอบธุรกิจส่วนตัวเป็นเรื่องที่ยากสำหรับบัณฑิตใหม่	-0.229**	4
7	ข้าพเจ้าชอบการค้าขายจากผลผลิตที่ข้าพเจ้าได้สร้างขึ้นมาเอง	0.297**	5
8	เมื่อจบการศึกษาถ้าข้าพเจ้ามีโอกาสข้าพเจ้าจะประกอบอาชีพอิสระ	0.218**	6
9	ข้าพเจ้ามีความปรารถนาที่จะทำงานชิ้นใดแล้วข้าพเจ้ามุ่งหวังว่าจะ ต้องสำเร็จไปได้ด้วยดี	0.491**	7
10	ข้าพเจ้ามีความปรารถนาที่จะประสบความสำเร็จในการประกอบ อาชีพอย่างคนอื่น ๆ	0.336**	8
11	ข้าพเจ้ายอมนอนดึกเพื่อให้งานที่ได้รับมอบหมายมาสำเร็จ	0.547**	9
12	ในการปฏิบัติงานข้าพเจ้าปรารถนาให้การทำงานนั้นเสร็จตาม กำหนด	0.662**	10
13	ข้าพเจ้าจะตั้งใจเรียนเพื่อผลการสอบจะได้คะแนนสูงๆ	0.614**	11
14	ข้าพเจ้าปรารถนาที่จะพัฒนางานอาชีพของตนเองโดยการศึกษา หาความรู้เพิ่มเติมเมื่อมีโอกาส	0.439**	12
15	ในการทำงานข้าพเจ้าชอบแข่งขันกับบุคคลที่มีฝีมือหรือมีความ สามารถค่อนข้างเหนือกว่าตัวข้าพเจ้า	0.356**	13
16	ในการประกวดผลงานทางวิชาการข้าพเจ้ามุ่งหวังว่าชิ้นงานของ ข้าพเจ้าจะชนะการแข่งขัน	0.473**	14
17	ในการทำงานข้าพเจ้ามักจะตั้งความหวังไว้สูงเพื่อจะได้มีความ พยายามและใช้ความสามารถได้อย่างเต็มที่	0.625**	15
18	ข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจเมื่องานของข้าพเจ้าประสบความสำเร็จ	0.443**	16

ตาราง 20 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	r	ข้อที่คิด เลือกไว้
19	เมื่อได้รับมอบหมายให้ทำงานข้าพเจ้าจะทำงานต่าง ๆ นั้นด้วยความตั้งใจ	0.502 ^{**}	17
20	แม้งานที่ได้รับมอบหมายจะยากและไม่เคยทำมาก่อนข้าพเจ้าจะพยายามทำงานนั้นจนสำเร็จ	0.471 ^{**}	18
21	ข้าพเจ้ารู้สึกหมดกำลังใจเมื่อมีเหตุที่ทำให้งานของข้าพเจ้าต้องล่าช้าไป	0.064	
22	ข้าพเจ้าเป็นคนที่ไม่ชอบอยู่เฉย ๆ	0.333 ^{**}	19
23	ข้าพเจ้าต้องใช้ความอดทนต่อสู้กับงานที่ยากลำบาก	0.194 [*]	
24	เมื่อเกิดการผิดพลาดในการทำชิ้นงานทำให้ข้าพเจ้าเกิดความลังเลที่จะทำชิ้นงานนั้นต่อไป	0.187 [*]	
25	เมื่อข้าพเจ้าตั้งใจทำงานใดแล้วข้าพเจ้าจะทำงานนั้นจนสำเร็จตามที่มุ่งหวังไว้	0.471 ^{**}	20
26	ข้าพเจ้าจะยอมอดนอนเมื่องานที่ได้รับมอบหมายยังไม่เสร็จ	0.125	
27	ข้าพเจ้ารู้สึกท้อถอยเมื่อต้องทำงานที่ยาก	0.132	
28	ข้าพเจ้าไม่ปล่อยให้เวลาหมดไปอย่างไม่มีประโยชน์	0.296 ^{**}	21
29	ข้าพเจ้ารู้สึกกังวลท้อแท้เมื่องานที่ข้าพเจ้าทำล้มเหลว	0.155	
30	เมื่อตัดสินใจทำงานใดแล้วข้าพเจ้าจะทำอย่างที่ดีไว้ไม่เปลี่ยนแปลง	0.079	
31	ในการตัดสินใจทำงานใดๆ ข้าพเจ้าจะมีเหตุผลของการตัดสินใจนั้น	0.380 ^{**}	22
32	ข้าพเจ้าไม่ชอบทำงานที่ต้องใช้ความพยายามมากๆ	0.498 ^{**}	23
33	ข้าพเจ้าจะหลีกเลี่ยงงานที่มีปัญหาหรืออุปสรรค	0.494 ^{**}	24
34	ถ้าการทำงานมีปัญหาข้าพเจ้าจะหาวิธีแก้ปัญหานั้นจนสำเร็จ	0.458 ^{**}	25
35	เมื่อได้รับมอบหมายงานข้าพเจ้าจะมีใจจดจ่ออยู่แต่กับงานนั้น	0.165	
36	เมื่อเกิดการล้มเหลวในการทำงานข้าพเจ้าจะใช้ประสบการณ์นั้นปรับปรุงแก้ไขไม่ให้เกิดขึ้นอีก	0.362 ^{**}	26
37	ข้าพเจ้าชอบเสี่ยงที่จะทดลองทำชิ้นงานที่ไม่เคยทำมาก่อน	0.491 ^{**}	27
38	ถ้ามีโอกาสได้นำผลงานออกจำหน่ายข้าพเจ้ากล้าเสี่ยงที่จะลงทุนทำชิ้นงานที่ได้ศึกษามาออกจำหน่าย	0.574 ^{**}	28

ตาราง 20 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	r	ข้อที่คัด เลือกไว้
39	ข้าพเจ้ากล้าตัดสินใจด้วยตนเองในการที่จะเลือกประเภทของชิ้นงาน ทำเพื่อนำออกจำหน่าย	0.623**	29
40	ข้าพเจ้ารู้ว่าตัวเองถนัดทำงานด้านคหกรรมในด้านใด	0.498**	30
41	ข้าพเจ้าคาดคะเนได้ว่าชิ้นงานที่ข้าพเจ้าทำรูปแบบใดจึงจะขายได้	0.546**	31
42	ข้าพเจ้าชอบทำชิ้นงานที่ทำหายความสามารถ	0.437**	32
43	ข้าพเจ้าคิดว่าในชีวิตคนเราถ้าไม่กล้าลงทุนทำอะไรแล้ว ชีวิตนั้นก็ ไร้ค่า	0.128**	
44	ในการประกอบอาชีพส่วนตัวถึงแม้ว่าจะเสี่ยงต่อการขาดทุนข้าพเจ้า ก็กล้าเสี่ยงที่จะทำ	0.546**	33
45	ข้าพเจ้ากล้าที่จะตัดสินใจเลือกประเภทธุรกิจที่คิดว่าเหมาะกับตน เองโดยดูจากความถนัดเป็นหลัก	0.437**	34
46	ข้าพเจ้าคิดว่าข้าพเจ้ามีความกล้าในการพูดให้ผู้อื่นสนใจในผลผลิต ของข้าพเจ้าได้	0.522**	35
47	ข้าพเจ้ากล้าที่จะใช้เทคนิคต่างๆในการสร้างผลิตภัณฑ์ต่างๆของ ตนเอง	0.561**	36
48	ข้าพเจ้าสามารถเรียนรู้และรับรู้สิ่งต่างๆได้อย่างรวดเร็ว	0.150	
49	จากการเรียนทางด้านคหกรรมศาสตร์ข้าพเจ้ามองเห็นช่องทางที่จะ นำไปประกอบอาชีพอิสระ	0.444**	37
50	ข้าพเจ้ารู้วิธีที่จะนำเอาผลงานของข้าพเจ้าออกสู่ตลาดได้	0.551**	38
51	ข้าพเจ้ารู้ว่าจะทำอย่างไรให้ชิ้นงานของข้าพเจ้ามีคุณภาพ	0.612**	39
52	ข้าพเจ้ามีความสามารถในการบริหารเวลาและค่าใช้จ่ายในการผลิต ชิ้นงานของข้าพเจ้า	0.413**	40
53	ข้าพเจ้ามีการวางแผนและมีขั้นตอนในการทำชิ้นงานทุกชิ้นโดยให้ เกิดการเสี่ยงที่จะล้มเหลวน้อยที่สุด	0.394**	41
54	เมื่อเกิดปัญหาโดยไม่คาดคิดมาก่อนข้าพเจ้าจะไม่ยอมเสียเวลาที่จะ ทำงานชิ้นนั้นต่อไป	0.162	
55	เมื่อเกิดการผิดพลาดในการทำงานข้าพเจ้าจะใช้เวลาผิมนั้นมาเป็น บทเรียนในการทำชิ้นงานใหม่	0.472**	42

ตาราง 20 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	r	ข้อที่คัด เลือกไว้
56	ข้าพเจ้าชอบที่จะสังเกตการจัดรูปแบบเกี่ยวกับงานทางด้าน คหกรรมในที่ต่าง ๆ เพื่อนำมาดัดแปลงในงานของข้าพเจ้า	0.538 ^{**}	43
57	ข้าพเจ้ามักใช้ข้อมูลใหม่ๆ มาสร้างและพัฒนาชิ้นงานของข้าพเจ้า	0.629 ^{**}	44
58	เมื่อเกิดปัญหาในการทำชิ้นงานข้าพเจ้าจะหาสาเหตุที่ทำให้เกิด ปัญหานั้น	0.597 ^{**}	45
59	เมื่อไปเที่ยวห้างสรรพสินค้าข้าพเจ้ามักชอบดูวิธีการจัดร้านที่เกี่ยวข้อง กับสินค้าทางด้านคหกรรมที่ข้าพเจ้าเรียนอยู่	0.502 ^{**}	46
60	ข้าพเจ้าสนใจและติดตามข่าวเกี่ยวกับธุรกิจ SMEs	0.161	
61	ข้าพเจ้าชอบทำงานเป็นกลุ่มมากกว่าทำคนเดียว	0.194 [*]	
62	ข้าพเจ้ามีความสุขและสนุกที่ได้ทำงานร่วมกับเพื่อนๆ	0.312 ^{**}	47
63	เมื่อข้าพเจ้าได้รู้จักเพื่อนใหม่ข้าพเจ้ามักเป็นผู้ที่จะแนะนำตัวเอง ก่อน	0.629 ^{**}	48
64	ข้าพเจ้าชอบที่จะได้รู้จักพูดคุยกับบุคคลที่ไม่เคยรู้จักมาก่อน	0.618 ^{**}	49
65	ข้าพเจ้ามักให้ความเป็นกันเองกับคนที่เพิ่งรู้จัก	0.544 ^{**}	50
66	ข้าพเจ้ามักเป็นผู้ชักทายเพื่อนหรือคนที่รู้จักก่อน	0.561 ^{**}	51
67	ข้าพเจ้าชอบบริการผู้อื่นมากกว่าให้ผู้อื่นมาบริการข้าพเจ้า	0.439 ^{**}	52
68	ข้าพเจ้าจะยินดีมากถ้าข้าพเจ้าได้เป็นผู้ต้อนรับแขกที่มาเยี่ยมชม วิทยาเขต	0.470 ^{**}	53
69	ข้าพเจ้าจะรู้สึกเครียดมากเมื่อต้องอยู่กับคนจำนวนมากๆ	0.013	
70	ข้าพเจ้ามักอารมณ์ไม่ดีเมื่อถูกเพื่อนกระเซ้าเย้าแหย่	-0.057	
71	ข้าพเจ้าชอบที่จะไปงานรื่นเริง	0.440 ^{**}	54
72	ในการพบปะสังสรรค์ระหว่างเพื่อนข้าพเจ้ามักเป็นผู้ที่ทำให้เพื่อนๆ หัวเราะได้	0.449 ^{**}	55
73	ข้าพเจ้าคิดว่าโลกนี้มีแต่สิ่งที่ดีงาม	0.312 ^{**}	56
74	ข้าพเจ้ามีความสุขเมื่อเห็นผลงานของข้าพเจ้าได้ออกแสดงให้ผู้อื่น เห็น	0.444 ^{**}	57
75	ข้าพเจ้าคิดว่างานทุกชิ้นของข้าพเจ้าจะเป็นที่ชื่นชอบของผู้พบเห็น	0.272 ^{**}	58

ตาราง 20 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	r	ข้อที่คัด เลือกไว้
76	เมื่อมีการประกวดผลงานทางคหกรรมศาสตร์ข้าพเจ้าจะนำผลงาน เข้าร่วมการประกวดด้วยเมื่อมีโอกาส	0.368**	59
77	เมื่อเกิดการผิดพลาดในการทำชิ้นงานข้าพเจ้าจะพยายามหาเหตุผล ต่าง ๆ มาอ้าง	0.003	
78	ในการทำงานทุกชิ้นงานข้าพเจ้าทำด้วยความมั่นใจในความสามารถ ของข้าพเจ้า	0.519**	60
79	ถ้าข้าพเจ้าตั้งใจจะทำงานในรูปแบบใดแล้วข้าพเจ้าจะทำทันทีโดย ไม่ลังเลหรือหวั่นวิตกว่าจะล้มเหลว	0.324**	61
80	ข้าพเจ้าชอบทำงานต่าง ๆ ด้วยตัวเองโดยไม่ต้องพึ่งหรือถามใคร	0.112	
81	เมื่อเกิดปัญหาในการทำงานหรือไม่เข้าใจในสิ่งที่ตนอยากรู้ข้าพเจ้า จะถามอาจารย์หรือผู้รู้ทันที	0.449**	62
82	ข้าพเจ้ารู้สึกอายที่ทำงานผิดพลาด	0.124	
83	ข้าพเจ้าเชื่อว่าชิ้นงานของข้าพเจ้าสามารถนำออกจำหน่ายได้	0.301**	63
84	ในการทำชิ้นงานต่าง ๆ ข้าพเจ้ามักเป็นผู้ลงมือทำก่อนคนอื่น ๆ	0.264**	64
85	ถ้ามีเหตุการณ์ที่ต้องเลือกทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งข้าพเจ้ามักให้เพื่อนตัดสิน ใจเลือกก่อน	0.082	
86	เมื่อสำเร็จการศึกษาข้าพเจ้าสามารถเลือกอาชีพได้ด้วยตัวเอง	0.264**	65
87	การประกอบอาชีพอิสระให้ประสบความสำเร็จขึ้นอยู่กับโชคความ	0.178	
88	ในการทำงานข้าพเจ้าจะต้องดูฤกษ์ก่อนที่จะลงมือทำงาน	0.016	
89	เมื่อข้าพเจ้าประสบปัญหาในการทำงานข้าพเจ้าชอบที่จะบ่นให้ สิ่งศักดิ์ช่วย	0.274**	66
90	ข้าพเจ้าชอบคิดประดิษฐ์ชิ้นงานใหม่ๆให้ดูแปลกไปจากคนอื่น	0.559**	67
91	ข้าพเจ้าชอบทดลองทำชิ้นงานใหม่ๆด้วยวิธีของข้าพเจ้าเอง	0.681**	68
92	ข้าพเจ้าชอบติดตามข่าวความต้องการเกี่ยวกับรูปแบบของ สินค้า ทางด้านคหกรรมของบุคคลทั่วไป	0.445**	69
93	ข้าพเจ้าชอบคิดหาเทคนิคใหม่ๆในการที่จะนำผลงานของข้าพเจ้า ออกจำหน่าย	0.534**	70

ตาราง 20 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	r	ข้อที่คัด เลือกไว้
94	ข้าพเจ้าเคยได้รับคำชมเชยว่าชิ้นงานของข้าพเจ้าออกแบบได้ถูกใจผู้พบเห็น	0.461 ^{**}	71
95	ข้าพเจ้าเคยได้รับรางวัลในการประกวดชิ้นงานประเภทความคิดสร้างสรรค์	0.450 ^{**}	72
96	ข้าพเจ้ามักใช้ทรัพยากรที่เหลือใช้มาประยุกต์ดัดแปลงให้สามารถทำชิ้นงานที่ดูแปลกใหม่ได้	0.617 ^{**}	73
97	ข้าพเจ้าชอบดูรายการโทรทัศน์ที่เกี่ยวกับงานทางด้านนวัตกรรมเพื่อนำมาเลียนแบบ	0.151	
98	ข้าพเจ้าชอบแต่งตัวให้เหมือนกับบุคคลที่ข้าพเจ้านิยมชมชอบ	-0.149	
99	ข้าพเจ้าประยุกต์สิ่งที่ได้พบเห็นมาสร้างงานของข้าพเจ้า	0.479 ^{**}	74
100	ถ้าอาจารย์ให้ข้าพเจ้าออกไปทำกิจกรรมแปลกๆที่ไม่เคยมีใครทำมาก่อนข้าพเจ้าจะไม่กล้าทำเพราะอายเพื่อนๆ	-0.069	
101	ในการทำงานส่งอาจารย์ข้าพเจ้าชอบใช้วิธีเดิมๆที่เคยใช้มาก่อนมากกว่าจะคิดหาวิธีใหม่ๆ	0.079	
102	ข้าพเจ้าชอบติดตามข่าวความต้องการของบุคคลในปัจจุบัน	0.171	
103	ข้าพเจ้าชอบที่จะคาดคะเนความนิยมในงานด้านนวัตกรรมของบุคคล	0.371 ^{**}	75
104	ข้าพเจ้ามักทำชิ้นงานได้แปลกไปจากเพื่อนๆ	0.479 ^{**}	76
105	ข้าพเจ้าทำงานเสร็จตามเวลาที่อาจารย์กำหนด	0.183 [*]	
106	ก่อนเข้าเรียนในวิชาปฏิบัติข้าพเจ้าจะเตรียมอุปกรณ์การเรียนพร้อม	0.351 ^{**}	77
107	เมื่อปฏิบัติภารกิจเสร็จข้าพเจ้าจะดูแลจัดเก็บอย่างเรียบร้อย	0.392 ^{**}	78
108	ข้าพเจ้าไม่เคยละทิ้งงานที่ข้าพเจ้าทำแม้จะพบอุปสรรค	0.468 ^{**}	79
109	เมื่อข้าพเจ้าสัญญาว่าจะทำอะไรให้ใครแล้วข้าพเจ้าไม่เคยผิดสัญญาที่ให้ไว้	0.422 ^{**}	80
110	เมื่อข้าพเจ้าทำงานผิดพลาดข้าพเจ้ามักยอมรับผิดและพร้อมที่จะแก้ไข	0.341 ^{**}	81
111	ถ้าข้าพเจ้าทำงานที่ได้รับมอบหมายไม่เสร็จข้าพเจ้ามักหาเหตุผลมาอ้าง	0.404 ^{**}	82

ตาราง 20 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	r	ข้อที่คัด เลือกไว้
112	ข้าพเจ้ามักหลีกเลี่ยงงานที่ข้าพเจ้าไม่ชอบ	0.418 ^{**}	83
113	เมื่อยืมของใช้ของเพื่อนมาข้าพเจ้ามักลืมคืน	0.490 ^{**}	84
114	ข้าพเจ้ามักผัดนัดกับเพื่อน	0.412 ^{**}	85
115	ในการทำงานกลุ่มถ้ามีการผิดพลาดข้าพเจ้าจะยอมรับผิดร่วมกันถึงแม้ว่าข้าพเจ้าจะไม่ใช้เป็นคนทำผิด	0.118	
116	เมื่อข้าพเจ้าทำผิดข้าพเจ้าก็พร้อมที่จะกล่าวคำว่า"ขอโทษ"	0.313 ^{**}	86
117	ข้าพเจ้าชอบทำงานต่าง ๆ อย่างตรงไปตรงมา	0.316 ^{**}	87
118	เมื่อข้าพเจ้าทำงานกลุ่มข้าพเจ้าไม่เคยคิดเอาเปรียบเพื่อน	0.193 [*]	
119	ข้าพเจ้าเคยพูดเรื่องที่ไม่เป็นความจริงกับเพื่อน	0.298 ^{**}	88
120	ข้าพเจ้าจะรู้สึกผิดมาก ๆ ถ้าพูดไม่จริงกับเพื่อน	0.157	
121	ข้าพเจ้าจะช่วยเพื่อนทำอะไรก็ตามเมื่อมีผลตอบแทนให้ข้าพเจ้าเท่านั้น	0.622 ^{**}	89
122	ในการทำงานเดี่ยวข้าพเจ้าเคยให้เพื่อนช่วยเพราะกลัวไม่ทันส่งอาจารย์	0.368 ^{**}	90
123	เมื่อข้าพเจ้าถูกจับได้ว่าทำผิดข้าพเจ้าจะปฏิเสธไว้ก่อนแล้วค่อยคิดหาวิธีแก้ไข	0.571 ^{**}	91
124	ถ้าข้าพเจ้าเก็บกระเป๋าตังค์ของคนอื่นได้ข้าพเจ้าจะหาทางคืนให้เจ้าของให้ได้	0.357 ^{**}	92
125	ข้าพเจ้าจริงใจกับทุกคน	0.344 ^{**}	93
126	ข้าพเจ้าเคยยืมของเพื่อนมาใช้แล้วไม่ได้คืน	0.517 ^{**}	94
127	ข้าพเจ้าเห็นด้วยกับสุภาษิตที่ว่า"ไม่ได้ด้วยเล่ห์ต้องเอาด้วยกลไม่ได้ด้วยมนต์ต้องเอาด้วยคาถา"	0.485 ^{**}	95
128	ข้าพเจ้าคิดว่าการประกอบอาชีพอิสระต้องมีเล่ห์เหลี่ยมจึงจะรวยเร็ว	0.473 ^{**}	96
129	ข้าพเจ้ามักใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ ในการสร้างชิ้นงานทางด้าน คหกรรม	0.431 ^{**}	97
130	ข้าพเจ้าชอบไปดูงานนิทรรศการที่เกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์กับการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ	0.473 ^{**}	98
131	ข้าพเจ้าสามารถใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ ในการออกแบบชิ้นงานได้	0.512 ^{**}	99
132	ข้าพเจ้าชอบใช้อุปกรณ์ที่ทันสมัยในการทำชิ้นงาน	0.505 ^{**}	100

ตาราง 20 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	r	ข้อที่คัด เลือกไว้
133	ข้าพเจ้าติดตามความนิยมสินค้าที่เกี่ยวกับคหกรรมของคนใน ปัจจุบัน	0.603 ^{**}	101
134	ข้าพเจ้ายอมรับการเปลี่ยนแปลงของสังคม	0.548 ^{**}	103
135	ข้าพเจ้าคิดว่าคอมพิวเตอร์ช่วยให้วิถีชีวิตของคนเปลี่ยนไปในทางที่ ดีขึ้น	0.181 [*]	
136	ข้าพเจ้าชอบดูผลผลิตทางด้านคหกรรมที่เกิดขึ้นใหม่ๆแล้วนำมา ประยุกต์ใช้กับงานที่ข้าพเจ้าทำ	0.667 ^{**}	104
137	ข้าพเจ้าคิดว่าเทคโนโลยีใหม่ๆสามารถทำงานทางด้านคหกรรมได้ดี และรวดเร็ว	0.567 ^{**}	105
138	ข้าพเจ้าชอบทำชิ้นงานตามที่ข้าพเจ้าชอบมากกว่าทำตามความ นิยมของสังคมปัจจุบัน	0.453 ^{**}	106
139	ข้าพเจ้าชอบที่จะเข้าร่วมการฝึกอบรมเพื่อให้มีความรู้มากขึ้น	0.167	
140	ข้าพเจ้าชอบไปฟังคำบรรยายหรือการสาธิตเกี่ยวกับความก้าวหน้า ของงานทางด้านคหกรรม	0.104	

หมายเหตุ คัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 21 น้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรที่หมุนแกนแบบอโรทอนอลโดยวิธีแวนแมกซ์ของ
กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ข้อที่	องค์ประกอบ						
	1	2	3	4	5	6	7
1	-.047	.062	-.044	.356	.204	.081	-.083
2	.156	.312	.028	.155	.135	.067	-.196
3	.065	.139	.014	.161	.558	.165	.057
4	.034	.136	-.049	.128	.515	.067	.216
5	.077	-.102	-.401	.147	.109	-.022	-.033
6	.039	.175	-.067	.098	.371	.129	.043
7	.077	.194	.056	.480	.148	-.032	-.038
8	-.183	.128	.101	.301	.251	-.091	.067
9	-.089	.097	.009	.437	.068	.020	.120
10	-.036	.091	.086	.588	.103	-.0008	.193
11	.039	-.098	-.018	.597	.072	-.003	.053
12	.121	.172	.064	.544	.144	.099	-.022
13	.240	.237	-.163	.352	.019	-.016	-.069
14	.332	.144	-.187	.364	-.042	.067	-.107
15	.284	.209	-.184	.391	.061	.011	.038
16	.031	.177	.070	.350	.241	-.083	.117
17	.123	.153	.128	.535	.045	.033	.255
18	.067	.151	.054	.575	.048	.116	.237
19	.226	.241	.064	.393	.001	.201	.083
20	.058	.235	.083	.541	.210	.014	.137
21	.181	.112	-.018	.443	.003	.129	.130
22	.132	.376	.001	.314	.133	.020	.153
23	.092	.085	.514	-.051	-.102	-.141	.106
24	-.021	-.004	.535	-.050	-.065	-.095	.087
25	.145	.395	.038	.390	.024	.032	.187
26	.117	.432	.051	.320	.156	.009	.219

ตาราง 21 (ต่อ)

ข้อที่	องค์ประกอบ						
	1	2	3	4	5	6	7
27	.369	.478	.033	.226	.064	.067	.095
28	.153	.603	-.128	.108	.069	.030	-.038
29	.137	.550	-.080	.136	.072	.059	-.013
30	.275	.389	.138	.169	.065	.118	.019
31	.241	.641	-.141	.082	.093	.096	-.027
32	.402	.478	-.023	.178	.137	.084	.078
33	.029	.513	-.079	-.061	.105	.237	.009
34	-.025	.486	.115	-.030	.338	.030	.194
35	.280	.485	-.026	.124	.104	.289	.015
36	.289	.567	.043	.092	.222	.103	.115
37	.051	.517	.094	.163	.254	.188	-.00005
38	.214	.607	-.120	.091	.060	.268	.029
39	.224	.604	-.025	.110	.123	.138	.106
40	.203	.513	-.089	.229	-.010	.173	.147
41	.215	.491	-.052	.252	-.001	.159	.207
42	.177	.389	.075	.330	.144	.084	.240
43	.373	.385	.051	.258	.227	.116	.056
44	.363	.476	.033	.219	.174	.114	.072
45	.177	.469	.094	.318	.097	.068	.251
46	.392	.245	.077	.229	.178	.063	.029
47	-.068	.208	.092	.116	.129	.410	.165
48	.104	.146	-.043	.074	-.011	.680	.016
49	.139	.195	-.064	.007	.044	.718	-.013
50	.097	.170	-.125	.029	.095	.649	.090
51	.047	.174	-.034	.007	.067	.671	.143
52	.182	.177	.037	.021	-.001	.466	.206
53	.318	.060	-.0003	.209	.066	.406	.072

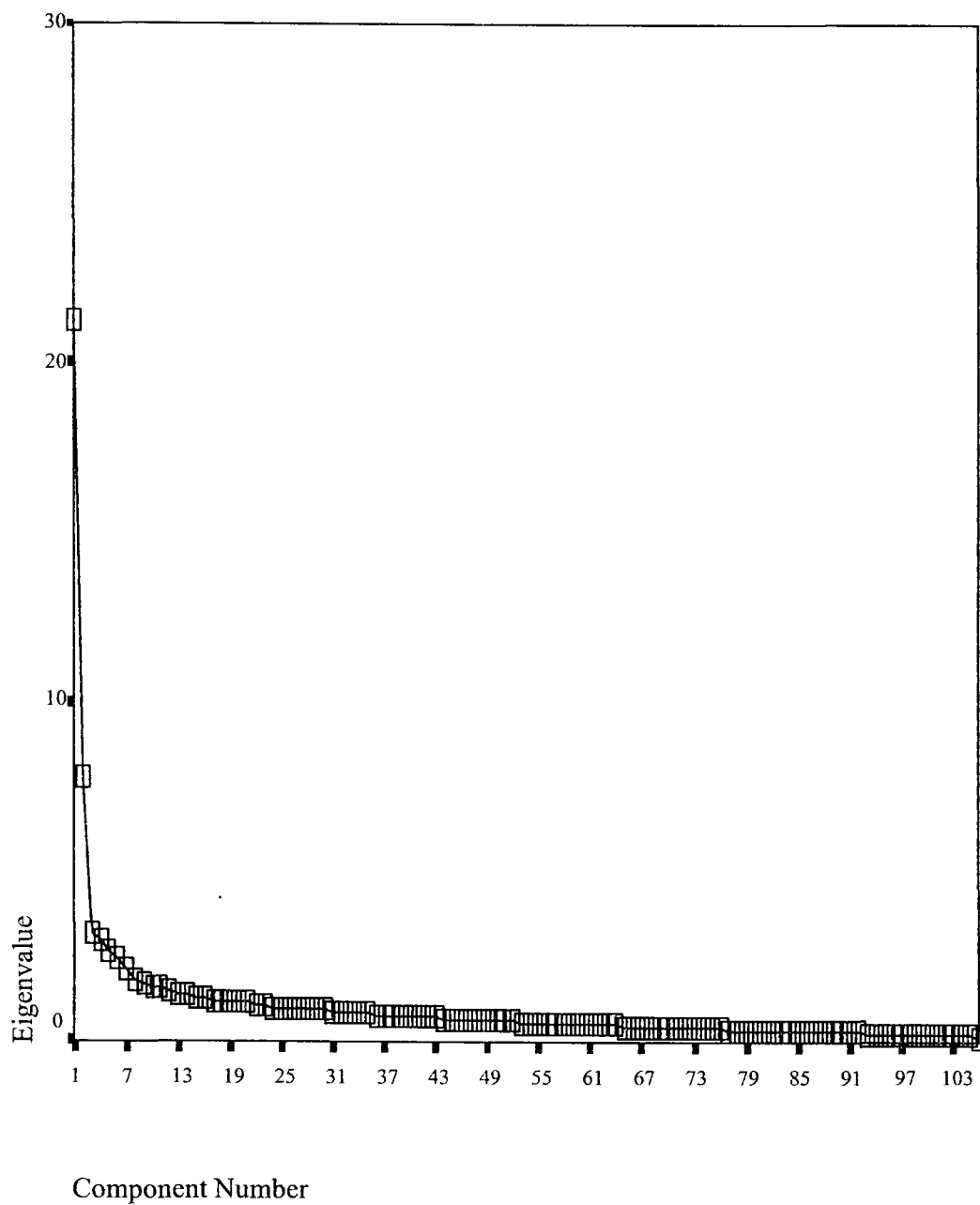
ตาราง 21 (ต่อ)

ข้อที่	องค์ประกอบ						
	1	2	3	4	5	6	7
54	.122	.079	-.083	-.016	.226	.371	.048
55	.139	.160	-.125	-.019	.189	.525	.023
56	.256	-.001	-.002	.067	-.034	.507	.093
57	.165	.258	.088	.191	.292	.107	.255
58	.439	.218	-.094	.204	.071	.268	.088
59	.591	.084	-.182	.190	.059	.229	-.050
60	.329	.358	-.080	.238	.176	.147	.321
61	.333	.377	-.111	.097	.065	.175	.282
62	.315	.101	.115	.287	.198	.225	.727
63	.434	.312	-.052	.145	.111	.158	.145
64	.509	.134	-.175	.195	-.081	.189	.193
65	.148	.421	.094	.181	.191	.127	.265
66	-.116	-.095	.511	-.017	.085	-.082	.021
67	.629	.297	-.121	-.057	.033	.050	.214
68	.566	.318	-.148	.060	.003	.040	.323
69	.515	.196	-.033	.099	.220	.208	.021
70	.621	.350	-.158	.020	.114	.072	.093
71	.663	.215	-.142	.037	.066	.141	.041
72	.541	.020	.330	.015	-.035	.119	.035
73	.661	.236	-.171	-.008	-.005	.043	.241
74	.673	.211	-.138	.047	.046	-.023	.229
75	.523	.176	-.277	.027	.163	.032	.075
76	.651	.165	.275	-.047	-.068	.069	.112
77	.199	-.023	-.006	.339	-.004	.190	.418
78	.208	.046	.069	.303	.151	.202	.506
79	.242	.207	.089	.293	.078	.153	.544
80	.163	.139	.023	.233	.092	.206	.479

ตาราง 21 (ต่อ)

ข้อที่	องค์ประกอบ						
	1	2	3	4	5	6	7
81	.118	.160	.125	.226	.283	.146	.571
82	-.150	.050	.644	.084	-.008	.054	-.043
83	-.045	-.039	.651	.073	-.105	.137	-.119
84	-.183	.042	.685	.021	.129	-.119	.037
85	-.158	.064	.608	.040	.196	-.106	.050
86	-.008	.078	.117	.087	.402	.107	.522
87	.068	.101	.086	.191	.352	.134	.518
88	.025	.014	-.577	-.053	.054	.009	-.004
89	-.204	.020	.696	.021	.227	-.051	.069
90	.011	-.060	.595	.125	-.077	-.010	-.004
91	-.165	.011	.708	.037	.198	-.073	.123
92	.031	.061	.227	.156	.289	.284	.211
93	.095	.107	.142	.174	.244	.277	.310
94	-.127	-.029	.618	.034	.080	-.052	.068
95	.050	.099	-.606	-.119	.081	-.090	.038
96	-.081	-.097	.504	-.030	-.040	.062	.045
97	.509	.156	.052	.259	.309	.132	-.119
98	.435	.006	.125	.259	.418	.207	-.130
99	.506	.183	-.151	.145	.283	.090	-.067
100	.319	.121	-.092	.076	.522	.105	.014
101	.465	.254	-.035	.188	.415	.166	-.127
102	.135	.325	.061	.052	.482	.055	.251
103	.035	.111	-.015	.157	.591	-.038	.154
104	.443	.161	-.064	.135	.506	.102	.036
105	.150	.131	-.018	.162	.616	.039	.172
106	-.061	-.141	.298	.002	-.184	.081	-.263

Scree Plot

ภาพประกอบ 2 แสดงการทดสอบสกรี้ (Scree test)

ภาคผนวก ค
แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพอิสระ

**แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาสายคหกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล**

คำชี้แจง ในการตอบแบบวัดบุคลิกภาพ

ให้นักศึกษาอ่านข้อความที่กำหนดให้แล้วนำมาเปรียบเทียบกับความรู้สึก หรือการปฏิบัติ
ของนักศึกษา ตามความเป็นจริง คำตอบไม่มีถูกหรือผิด และจะไม่กระทบกระเทือนต่อผล
การเรียนของ นักศึกษาและตัวนักศึกษา โดยเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องทางขวามือ เลือกตอบ
เพียง 1 ช่องในแต่ละข้อเท่านั้น

ตัวอย่างในการตอบแบบทดสอบ

ข้อที่	ข้อความ	จริงมากที่สุด	จริงค่อนข้างมาก	จริงพอสมควร	จริงค่อนข้างน้อย	ไม่จริง
0	ข้าพเจ้าทำงานเสร็จตามเวลาที่อาจารย์กำหนดทุกครั้ง	/				
00	ก่อนเข้าเรียนในวิชาปฏิบัติข้าพเจ้าจะเตรียมอุปกรณ์การเรียนพร้อมทุกครั้ง					/

ถ้านักศึกษาปฏิบัติเช่นนั้นทุกครั้ง

ให้ตอบ

จริงมากที่สุด

แต่ถ้าปฏิบัติเกือบทุกครั้ง

ให้ตอบ

จริงค่อนข้างมาก

แต่ถ้าปฏิบัติบ้างไม่ปฏิบัติบ้าง

ให้ตอบ

จริงพอสมควร

แต่ถ้าปฏิบัติน้อยครั้งมาก

ให้ตอบ

จริงค่อนข้างน้อย

แต่ถ้าไม่เคยปฏิบัติเลย

ให้ตอบ

ไม่จริง

ในการตอบข้อ 0 และ 00 หมายถึง ทำงานเสร็จตามเวลาที่อาจารย์กำหนดทุกครั้ง แต่ไม่เคยเตรียมอุปกรณ์การเรียนก่อนเข้าเรียนเลย

แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพมุ่งประกอบอาชีพอิสระ

ข้อที่	ข้อความ	จริงมากที่สุด	จริงค่อนข้างมาก	จริงพอสมควร	จริงค่อนข้างน้อย	ไม่จริง
1	ข้าพเจ้าคิดว่าอาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีเกียรติ					
2	อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่สามารถทำทุกอย่างได้ตามที่ตนเองชอบ					
3	อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่แก้ปัญหาการว่างงานของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาแล้วไม่มีงานทำได้					
4	การประกอบอาชีพอิสระเป็นเรื่องที่ยากสำหรับบัณฑิตใหม่					
5	ข้าพเจ้าชอบการค้าขายจากผลผลิตที่ข้าพเจ้าได้สร้างขึ้นมาเอง					
6	เมื่อจบการศึกษาถ้าข้าพเจ้ามีโอกาสดำเนินการประกอบอาชีพอิสระ					
7	ข้าพเจ้ามีความปรารถนาที่จะทำงานขึ้นใหม่แล้วข้าพเจ้ามุ่งหวังว่าจะต้องสำเร็จไปได้ด้วยดี					
8	ข้าพเจ้ามีความปรารถนาที่จะประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพอย่างคนอื่น ๆ					
9	ข้าพเจ้ายอมนอนดึกเพื่อให้งานที่ได้รับมอบหมายมาสำเร็จ					
10	ในการปฏิบัติงานข้าพเจ้ามุ่งมั่นที่จะทำงานนั้นให้เสร็จตามกำหนด					
11	ข้าพเจ้าจะตั้งใจเรียนเพื่อผลการเรียนจะได้คะแนนสูงๆ					
12	ข้าพเจ้าปรารถนาที่จะพัฒนางานอาชีพของตนให้ดียิ่งขึ้นโดยการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเมื่อมีโอกาสดำเนินการ					
13	ในการทำงานข้าพเจ้าชอบแข่งขันกับบุคคลที่มีฝีมือหรือมีความสามารถค่อนข้างเหนือกว่าตัวข้าพเจ้า					
14	ถ้ามีการประกวดผลงานทางวิชาการข้าพเจ้ามุ่งหวังว่าชิ้นงานของข้าพเจ้าจะชนะการแข่งขัน					

แบบทดสอบ (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	จริงมากที่สุด	จริงค่อนข้างมาก	จริงพอสมควร	จริงค่อนข้างน้อย	ไม่จริง
15	ในการทำงานข้าพเจ้ามักจะตั้งความหวังไว้สูงเพื่อจะได้มีความพยายามและใช้ความสามารถได้อย่างเต็มที่					
16	ข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจเมื่องานของข้าพเจ้าประสบความสำเร็จ					
17	เมื่อได้รับมอบหมายให้ทำงานข้าพเจ้าจะทำงานต่าง ๆ นั้นด้วยความตั้งใจ					
18	แม้งานที่ได้รับมอบหมายจะยากและไม่เคยทำมาก่อน ข้าพเจ้าจะพยายามทำงานนั้นจนสำเร็จ					
19	ข้าพเจ้าเป็นคนที่ไม่ชอบอยู่เฉย ๆ					
20	เมื่อข้าพเจ้าตั้งใจทำงานใดแล้วข้าพเจ้าจะทำงานนั้นจนสำเร็จตามที่มุ่งหวังไว้					
21	ข้าพเจ้าไม่ปล่อยให้เวลาหมดไปอย่างไม่มีประโยชน์					
22	ในการตัดสินใจทำงานใดๆ ข้าพเจ้าจะมีเหตุผลของการตัดสินใจนั้น					
23	ข้าพเจ้าไม่ชอบทำงานที่ต้องใช้ความพยายามมากๆ					
24	ข้าพเจ้าจะหลีกเลี่ยงงานที่มีปัญหาหรืออุปสรรค					
25	ถ้าการทำงานมีปัญหาข้าพเจ้าจะหาวิธีแก้ปัญหานั้นจนสำเร็จ					
26	เมื่อเกิดการล้มเหลวในการทำงานข้าพเจ้าจะใช้ประสบการณ์นั้นปรับปรุงแก้ไขไม่ให้เกิดขึ้นอีก					
27	ข้าพเจ้าชอบที่จะทดลองทำชิ้นงานที่ไม่เคยทำมาก่อน					
28	ถ้ามีโอกาสได้นำผลงานออกจำหน่ายข้าพเจ้ากลัวเสี่ยงที่จะลงทุนทำชิ้นงานที่ได้ผลิตมาออกจำหน่าย					
29	ข้าพเจ้ากลัวตัดสินใจด้วยตนเองในการที่จะเลือกประเภทของชิ้นงานทำเพื่อนำออกจำหน่าย					

แบบทดสอบ (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	จริงมากที่สุด	จริงค่อนข้างมาก	จริงพอสมควร	จริงค่อนข้างน้อย	ไม่จริง
30	ข้าพเจ้ารู้ว่าตัวเองถนัดทำงานด้านคหกรรมในด้านใด					
31	ข้าพเจ้าคาดคะเนได้ว่าชิ้นงานที่ข้าพเจ้าทำรูปแบบใดจึงจะขายได้					
32	ข้าพเจ้าชอบทำชิ้นงานที่ทำหายความสามารถ					
33	ในการประกอบอาชีพส่วนตัวถึงแม้ว่าจะเสี่ยงต่อการขาดทุนข้าพเจ้าก็กล้าเสี่ยงที่จะทำ					
34	ข้าพเจ้ากล้าที่จะตัดสินใจเลือกประเภทอาชีพที่คิดว่าเหมาะกับตนเองโดยดูจากความถนัดเป็นหลัก					
35	ข้าพเจ้าคิดว่าข้าพเจ้ามีความกล้าในการพูดให้ผู้อื่นสนใจในผลผลิตของข้าพเจ้าได้					
36	ข้าพเจ้ากล้าที่จะใช้เทคนิคต่างๆในการสร้างผลิตภัณฑ์ต่างๆของตนเอง					
37	จากการเรียนทางด้านคหกรรมศาสตร์ข้าพเจ้ามองเห็นช่องทางที่จะนำไปประกอบอาชีพอิสระ					
38	ข้าพเจ้ารู้วิธีที่จะนำเอาผลงานของข้าพเจ้าออกสู่ตลาดได้					
39	ข้าพเจ้ารู้ว่าจะทำอย่างไรให้ชิ้นงานของข้าพเจ้ามีคุณภาพ					
40	ข้าพเจ้ามีความสามารถในการบริหารเวลาและค่าใช้จ่ายในการผลิตชิ้นงานของข้าพเจ้า					
41	ข้าพเจ้ามีการวางแผนและมีขั้นตอนในการทำชิ้นงาน โดยให้เกิดการเสี่ยงที่จะล้มเหลวน้อยที่สุด					
42	เมื่อเกิดการผิดพลาดในการทำงานข้าพเจ้าจะใช้ความผิดนั้นมาเป็นบทเรียนในการทำชิ้นงานใหม่					
43	ข้าพเจ้าชอบที่จะสังเกตการจัดรูปแบบเกี่ยวกับงานทางด้านคหกรรมในที่ต่างๆเพื่อนำมาดัดแปลงในงานของข้าพเจ้า					

แบบทดสอบ (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	จริงมากที่สุด	จริงค่อนข้างมาก	จริงพอสมควร	จริงค่อนข้างน้อย	ไม่จริง
44	ข้าพเจ้ามักใช้ข้อมูลใหม่ๆมาสร้างและพัฒนาชิ้นงานของข้าพเจ้า					
45	เมื่อเกิดปัญหาในการทำชิ้นงานข้าพเจ้าจะหาสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหานั้น					
46	เมื่อไปเที่ยวห้างสรรพสินค้าข้าพเจ้ามักชอบดูวิธีการจัดร้านที่เกี่ยวกับสินค้าทางด้านกิจกรรมที่ข้าพเจ้าเรียนอยู่					
47	ข้าพเจ้ามีความสุขและสนุกที่ได้ทำงานร่วมกับเพื่อนๆ					
48	เมื่อข้าพเจ้าได้รู้จักเพื่อนใหม่ข้าพเจ้ามักเป็นผู้ที่จะแนะนำตัวเองก่อน					
49	ข้าพเจ้าชอบที่จะได้รู้จักพูดคุยกับบุคคลแม้ไม่เคยรู้จักมาก่อน					
50	ข้าพเจ้ามักให้ความเป็นกันเองกับคนที่เพิ่งรู้จัก					
51	ข้าพเจ้ามักเป็นผู้ชักทายเพื่อนหรือคนที่รู้จักก่อน					
52	ข้าพเจ้าชอบบริการผู้อื่นมากกว่าให้ผู้อื่นมาบริการข้าพเจ้า					
53	ข้าพเจ้าจะยินดีมากถ้าข้าพเจ้าได้เป็นผู้ต้อนรับแขกที่มาเยี่ยมชมวิทยาเขต					
54	ข้าพเจ้าชอบที่จะไปงานรื่นเริง					
55	ในการพบปะสังสรรค์ระหว่างเพื่อนข้าพเจ้ามักเป็นผู้ที่ทำให้เพื่อนๆหัวเราะได้					
56	ข้าพเจ้าคิดว่าโลกนี้มีแต่สิ่งที่ดีงาม					
57	ข้าพเจ้ามีความสุขเมื่อเห็นผลงานของข้าพเจ้าได้ออกแสดงให้ผู้อื่นเห็น					
58	ข้าพเจ้าคิดว่างานทุกชิ้นของข้าพเจ้าจะเป็นที่ชื่นชอบของผู้พบเห็น					

แบบทดสอบ (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	จริงมากที่สุด	จริงค่อนข้างมาก	จริงพอสมควร	จริงค่อนข้างน้อย	ไม่จริง
59	เมื่อมีการประกวดผลงานทางคหกรรมศาสตร์ข้าพเจ้าจะนำผลงานเข้าร่วมการประกวดด้วยเมื่อมีโอกาส					
60	ในการทำงานทุกชิ้นงานข้าพเจ้าทำด้วยความมั่นใจในความสามารถของข้าพเจ้า					
61	ถ้าข้าพเจ้าตั้งใจจะทำงานในรูปแบบใดแล้วข้าพเจ้าจะทำทันทีโดยไม่ลังเลหรือหวั่นวิตกว่าจะล้มเหลว					
62	เมื่อเกิดปัญหาในการทำงานหรือไม่เข้าใจในสิ่งที่ตนเองอยากรู้ข้าพเจ้าจะถามอาจารย์หรือผู้รู้ทันที					
63	ข้าพเจ้าเชื่อว่าชิ้นงานของข้าพเจ้าสามารถนำออกจำหน่ายได้					
64	ในการทำชิ้นงานต่างๆข้าพเจ้ามักเป็นผู้ลงมือทำก่อนคนอื่น ๆ					
65	เมื่อสำเร็จการศึกษาข้าพเจ้าสามารถเลือกอาชีพได้ด้วยตัวเอง					
66	เมื่อข้าพเจ้าประสบปัญหาในการทำงานข้าพเจ้าชอบที่จะบนให้ สิ่งศักดิ์ช่วย					
67	ข้าพเจ้าชอบคิดประดิษฐ์ชิ้นงานใหม่ๆให้ดูแปลกไปจากคนอื่น					
68	ข้าพเจ้าชอบทดลองทำชิ้นงานใหม่ๆด้วยวิธีของข้าพเจ้าเอง					
69	ข้าพเจ้าชอบติดตามข่าวความต้องการเกี่ยวกับรูปแบบของ สินค้าทางด้านคหกรรมของบุคคลทั่วไป					
70	ข้าพเจ้าชอบคิดหาเทคนิคใหม่ๆในการที่จะนำผลงานของข้าพเจ้าออกจำหน่าย					
71	ข้าพเจ้าเคยได้รับคำชมเชยว่าชิ้นงานของข้าพเจ้าออกแบบได้ถูกใจผู้พบเห็น					

แบบทดสอบ (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	จริงมากที่สุด	จริงค่อนข้างมาก	จริงพอสมควร	จริงค่อนข้างน้อย	ไม่จริง
72	ข้าพเจ้าเคยได้รับรางวัลในการประกวดชิ้นงานประเภทความคิดสร้างสรรค์					
73	ข้าพเจ้ามักใช้ทรัพยากรที่เหลือใช้มาประยุกต์ดัดแปลงให้สามารถทำชิ้นงานที่ดูแปลกใหม่ได้					
74	ข้าพเจ้าประยุกต์สิ่งที่ได้พบเห็นมาสร้างงานของข้าพเจ้า					
75	ข้าพเจ้าชอบที่จะคาดคะเนความนิยมในงานด้านกิจกรรมของบุคคล					
76	ข้าพเจ้ามักทำชิ้นงานได้แปลกไปจากเพื่อน ๆ					
77	ก่อนเข้าเรียนในวิชาปฏิบัติข้าพเจ้าจะเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อม					
78	เมื่อปฏิบัติภารกิจเสร็จข้าพเจ้าจะดูแลจัดเก็บอย่างเรียบร้อย					
79	ข้าพเจ้าไม่เคยละทิ้งงานที่ข้าพเจ้าทำแม้จะพบอุปสรรค					
80	เมื่อข้าพเจ้าสัญญาว่าจะทำอะไรให้ใครแล้วข้าพเจ้าไม่เคยผิดสัญญาที่ให้ไว้					
81	เมื่อข้าพเจ้าทำงานผิดพลาดข้าพเจ้ามักยอมรับผิดชอบและพร้อมที่จะแก้ไข					
82	ถ้าข้าพเจ้าทำงานที่ได้รับมอบหมายไม่เสร็จข้าพเจ้ามักหาเหตุผลมาอ้าง					
83	ข้าพเจ้ามักหลีกเลี่ยงงานที่ข้าพเจ้าไม่ชอบ					
84	เมื่อยืมของใช้ของเพื่อนมาข้าพเจ้ามักลืมคืน					
85	ข้าพเจ้ามักผัดนัดกับเพื่อน					
86	เมื่อข้าพเจ้าทำผิดข้าพเจ้าก็พร้อมที่จะกล่าวคำว่า "ขอโทษ"					
87	ข้าพเจ้าชอบทำงานต่าง ๆ อย่างตรงไปตรงมา					
88	ข้าพเจ้าเคยพูดเรื่องที่ไม่เป็นความจริงกับเพื่อน					

แบบทดสอบ (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	จริงมากที่สุด	จริงค่อนข้างมาก	จริงพอสมควร	จริงค่อนข้างน้อย	ไม่จริง
89	ข้าพเจ้าจะช่วยเพื่อนทำอะไรก็ตามเมื่อมีผลตอบแทนให้ข้าพเจ้า เท่านั้น					
90	ในการทำงานเดี่ยวข้าพเจ้าเคยให้เพื่อนช่วยเพราะกลัวไม่ทันส่งอาจารย์					
91	เมื่อข้าพเจ้าถูกจับได้ว่าทำผิดข้าพเจ้าจะปฏิเสธไว้ก่อนแล้วค่อยคิดหาวิธีแก้ไข					
92	ถ้าข้าพเจ้าเก็บกระเป๋าตังค์ของคนอื่นได้ข้าพเจ้าจะหาทางคืนให้เจ้าของให้ได้					
93	ข้าพเจ้าจริงจังกับทุกคน					
94	ข้าพเจ้าเคยยืมของเพื่อนมาใช้แล้วไม่ได้คืน					
95	ข้าพเจ้าเห็นด้วยกับสุภาษิตที่ว่า “ไม่ได้ด้วยเล่ห์ต้องเอาด้วยกลไม่ได้ด้วยมนต์ต้องเอาด้วยคาถา”					
96	ข้าพเจ้าคิดว่าการประกอบอาชีพอิสระต้องมีเล่ห์เหลี่ยมจึงจะรวยเร็ว					
97	ข้าพเจ้าชอบแสวงหาความรู้ใหม่ๆที่เกี่ยวกับงานทางด้านนวัตกรรม					
98	ข้าพเจ้าชอบไปดูงานนิทรรศการที่เกี่ยวกับนวัตกรรมศาสตร์กับการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ					
99	ข้าพเจ้าสามารถใช้เทคโนโลยีใหม่ๆในการออกแบบชิ้นงานได้					
100	ข้าพเจ้าชอบใช้อุปกรณ์ที่ทันสมัยในการทำชิ้นงาน					
101	ข้าพเจ้าติดตามความนิยมสินค้าที่เกี่ยวกับนวัตกรรมของคนในปัจจุบัน					
102	ข้าพเจ้ายอมรับการเปลี่ยนแปลงของสังคม					
103	ข้าพเจ้าคิดว่าคอมพิวเตอร์ช่วยให้วิถีชีวิตของคนเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น					

แบบทดสอบ (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	จริงมากที่สุด	จริงค่อนข้างมาก	จริงพอสมควร	จริงค่อนข้างน้อย	ไม่จริง
104	ข้าพเจ้าชอบดูผลผลิตทางด้านนวัตกรรมที่เกิดขึ้นใหม่ๆ แล้วนำมาประยุกต์ใช้กับงานที่ข้าพเจ้าทำ					
105	ข้าพเจ้าคิดว่าเทคโนโลยีใหม่ๆ สามารถทำงานทางด้านนวัตกรรมได้ดีและรวดเร็ว					
106	ข้าพเจ้าชอบทำชิ้นงานตามที่ข้าพเจ้าชอบมากกว่าทำตามความนิยมของสังคมปัจจุบัน					

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ-ชื่อสกุล	นางสมคิด รักษาทรัพย์
วันเดือนปีเกิด	21 กันยายน 2500
สถานที่เกิด	อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี
ที่อยู่ปัจจุบัน	3212/9 หมู่ 10 ซอยแปริ่ง 10 ถนนสุขุมวิท 107 ตำบลสำโรงเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ รหัสไปรษณีย์ 10270
ตำแหน่งงานในปัจจุบัน	อาจารย์ 1 ระดับ 5
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครใต้
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2517	มัธยมศึกษาตอนต้น จากโรงเรียนสัตหีบ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี
พ.ศ.2523	ครุศาสตร์บัณฑิต (ค.บ.) วิชาเอกคณิตศาสตร์ จากวิทยาลัยครูสวนดุสิต
พ.ศ.2547	การศึกษามหาบัณฑิต(กศ.ม.) สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร